

GEMEENTE
EEMNES
~

PROGRAMMABEGROTING 2025
MEERJARENRAMING 2026-2028

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE.....	2
LEESWIJZER	5
BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG	6
<i>Financiële begroting in één oogopslag</i>	7
BELEIDSBEGROTING	9
1. PROGRAMMAPLAN.....	10
<i>Uitgangspunten</i>	11
<i>Verplichte beleidsindicatoren</i>	12
<i>Programma 1 Besturen en diensten verlenen in een veilig Eemnes</i>	15
<i>Programma 2 Buitenruimte onderhouden in Eemnes</i>	29
<i>Programma 3 Duurzaam en prettig wonen in Eemnes</i>	41
<i>Programma 4 Sporten, ontwikkelen en leren in Eemnes</i>	58
<i>Programma 5 Meedoen in Eemnes</i>	69
<i>Programma 6 De Algemene inkomsten en uitgaven</i>	79
2. PARAGRAFEN	87
<i>Lokale heffingen</i>	88
<i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	97
RISICO-INVENTARISATIE GEMEENTE EEMNES:	103
<i>Onderhoud Kapitaalgoederen</i>	110
<i>Financiering</i>	115
<i>Bedrijfsvoering</i>	120
<i>Verbonden partijen</i>	124
<i>Grondbeleid</i>	133
<i>Wet open overheid</i>	137
FINANCIËLE BEGROTING.....	138
3. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	139
3.1 <i>Meerjarenbegroting 2025-2028</i>	139
3.2 <i>Incidentele baten en lasten</i>	139
3.3 <i>Structurele mutaties reserves</i>	143
3.4 <i>Structureel en reëel evenwicht</i>	143
4. UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE	145
4.1 <i>Geprognoseerde balans</i>	145
4.2 <i>Toelichting geprognoseerde balans</i>	145
4.3 <i>Investeringsplanning 2025-2028</i>	147
4.4 <i>Staat van reserves 2025-2028</i>	150
4.5 <i>Staat van voorzieningen 2025-2028</i>	153
4.6 <i>EMU-saldo</i>	155
BIJLAGEN.....	156
<i>Baten en lasten per taakveld</i>	157

Aanbieding Begroting 2025

Voor u ligt de programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026 – 2028. De begroting is een belangrijk sturingsinstrument voor de raad en een richtinggevend kader voor het college. Het uitgangspunt voor de programmabegroting is de kadernota 2025 die door uw gemeenteraad is vastgesteld op 1 juli 2024. Ook heeft de gemeenteraad het besluit genomen om een uniforme programmastructuur toe te passen voor de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren om een efficiënte P&C mogelijk te maken. De begroting is daarom vanaf dit jaar opgesteld in een nieuwe programma- en productenstructuur waarin de concrete uitwerking is vertaald in speerpunten en doelstellingen.

Vertrekpunt: tussen ambitie en ravijn

Bij de behandeling van de begroting 2024 in november 2023 was al bekend dat we in 2025 en verder een uitdaging hebben voor onze gemeente als het gaat om de financiële vooruitzichten. Conform het advies van de VNG hebben we bij begroting en de Kadernota 2025 in beeld gebracht wat het ravijnjaar en de herverdeling gemeentefonds met onze financiële positie zou doen. De oproep was om niet alvast aan de slag te gaan met bezuinigingen en ombuigingen.

Inmiddels is duidelijk dat het nieuwe kabinet de gemeenten niet (substantieel) tegemoet komt en zien we dat de historisch hoge inflatie uit 2022 en (deels) 2023 doorwerkt in 2024 en 2025 met (soms fors) hogere lasten, hogere Cao-lonen etc. Daar staat geen afdoende compensatie vanuit het Rijk tegenover. We hadden de verwachting dat het nieuwe kabinet meer oog zou hebben voor kleine gemeenten, het platteland, maar dat zien we (nog) niet terug. Onze sociaaleconomische score is hoog, waardoor we bij de verdeling van het geld vaak achter het net vissen of alleen het minimumbedrag krijgen. Uiteraard mooi nieuws dat we objectief een welvarende gemeente qua inwoners hebben, maar de gemeente zelf staat er (mede daardoor) minder goed voor. Op sommige van de verdeelcriteria van het Gemeentefonds scoren we eigenlijk te goed.

Uitgangspunt: de volle financiële pijn laten zien

Uitgangspunt is de vastgestelde Begroting 2024 en de Kadernota 2025, waarvan uw raad kennis heeft genomen. In de zomermaanden is dit aangevuld met nieuwe inzichten vooral bij het sociaal domein en bij de Participatiewet (BUIG), alsmede de Jeugdhulp. Die nieuwe inzichten hebben geleid tot extra claims voor de begroting 2025. Die extra claims hebben (onverwachts en helaas) het voordeel van de meicirculaire eigenlijk volledig teniet gedaan.

De begroting 2025 laat het 'worst case' scenario zien, zonder dat we als college al hebben bijgestuurd en ingegrepen. Het effect van hoge inflatie, het ravijnjaar, stijgende uitgaven in het sociaal domein en de jeugdhulp worden zo, pijnlijk, duidelijk. De nieuwe systematiek van het Rijk om het Gemeentefonds niet meer met de begrote inflatie, maar met de gemiddelde groei van het BBP te verhogen is weliswaar voorspelbaarder maar niet gunstig voor de toekomstige ontwikkeling van de algemene uitkering. De meevallers in mei- of septembercirculaires zullen beperkter uitpakken.

De wethouders aan het woord

Wethouder Theo Reijn:

Wij blijven investeren in een goede en veilige bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers. Voor de Laarderweg voeren we het noodzakelijke groot onderhoud uit en werken we samen met belanghebbenden de plannen uit om oversteken voor voetgangers veiliger te maken en de verkeersdruk te verminderen. Vanaf de opening van de HOV-halte wordt er volop gebruik gemaakt van de nieuwe buslijnen. Dat biedt kansen om het gebruik van het OV te blijven stimuleren en het autogebruik te verminderen. Om dit te bereiken willen wij deelmobiliteit (auto's, fietsen, scooters) inzetten. Wij starten hiermee bij woningbouwprojecten die voortkomen uit het Locatieonderzoek woningbouw en Zuidpolder Zuid. De nieuwe wijk Zuidpolder Zuid (ca. 500 woningen) biedt kansen om de Zuidersingel via de Eikenlaan door te trekken naar de Wakkerendijk.

Maar we gaan ook nieuwe vormen van wonen en (intramurale) zorg onderzoeken en zullen nieuwe projecten efficiënt en versobert waar nodig aanpakken, zonder de kwaliteit daarvan aan te tasten.

Wethouder Rene ten Have:

Het beheer en onderhoud van onze openbare ruimte is een mooie taak omdat de leefomgeving een van de belangrijkste gemeentelijke voorzieningen voor onze inwoners en ondernemers is. Het is ons visitekaartje. Om de leefomgeving zo te houden of om mooier te maken, houden we de investeringen overeind, variërend van het onderhoud van onze wegen, het houden van droge voeten en vernieuwen van ons rioolstelsel. Maar ook de in het oog springende aanpassingen aan het Plantsoen, park Karwij en de wijkschouwen in de Noordbuurt. Wel zullen we kijken waar het efficiënter moet en kan, en gaan we bijvoorbeeld eerst de achterstanden van het onderhoud van speelplaatsen wegwerken voordat er nieuwe komen. Belangrijk de komende jaren is hoe we ons groen gaan beheren. De financiën worden beperkter en dat vraagt om creativiteit. Ons uitgangspunt is dat de kwaliteit goed blijft. De beschikbare middelen zullen mede het tempo gaan bepalen waarmee we aan de slag gaan met het verbeteren van onze groenstructuur.

Wethouder Mirjam Havinga:

De kosten van het sociaal domein drukken zwaar op de begrotingen van gemeenten in het land, zo ook in Eemnes. Ondanks dit negatieve gegeven zet de gemeente Eemnes nog steeds zoveel mogelijk in op de ingezette lijn. Zo blijft opgroeien in Eemnes een speerpunt, we blijven inzetten op preventief en integraal werken met betrekking tot de jeugdzorg. Daarbij versterken we de eigen kracht van jeugdigen en hun ouders. Eemnes maakt in de ontwikkeling van het ‘toekomstscenario kind- en gezinsbescherming’ onderdeel uit van de pilotregio provincie Utrecht. Door deze integrale samenwerking en aanpak willen we bereiken dat meer kinderen zo veilig mogelijk thuis kunnen opgroeien. Verder streven we naar een zo hoog mogelijk bereik van het kindarrangement (Meedoen HBEL) en het jeugd- en Volwassenenfonds voor sport en cultuur. Hoewel zelfstandig mee kunnen doen een belangrijke pijler is in Eemnes blijven we daar waar het kan maatwerk bieden voor onze inwoners die minder goed in staat zijn om zelfstandig mee te doen in onze samenleving.

Keuzes onvermijdelijk

We ontkomen niet aan het maken van keuzes. Hiervoor leggen we een aparte notitie aan u voor met een breed scala aan maatregelen, groot en klein om de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 weer sluitend te maken. In die notitie gaan we dieper in op de financiële positie en de voorstellen om een sluitende begroting toch mogelijk te maken.

Leeswijzer

De programmabegroting 2025 is opgesteld met de nieuwe uniforme programma- en productenstructuur welke vanaf het boekjaar 2025 wordt gebruikt voor alle BEL gemeenten. De programmabegroting bestaat uit de begroting in één oogopslag, de beleidsbegroting en de financiële begroting. Tenzij anders vermeld, zijn alle bedragen in euro's en afgerond op hele getallen. Door deze afronding kan een optelverschil ontstaan. Duiding 'resultaat' in de financiële tabellen:

Bedrag + : resultaat is negatief (verlies) méér uitgaven of minder inkomsten dan begroot
Bedrag - : resultaat is positief (winst) minder uitgaven of méér inkomsten dan begroot

Hieronder worden kort de verschillende onderdelen van de programmabegroting beschreven.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

1. Programmaplan

In het programmaplan gaan we per programma in op visie. Hierna wordt per product ingegaan op de speerpunten, de doelstellingen (wat willen we bereiken en op welke wijze we dit willen bereiken), de eventuele beleidsindicatoren, de bijdrage van de verbonden partijen en wat het mag kosten.

2. Paragrafen

In de paragrafen zijn de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen met een groot financieel belang, die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht. Om zo de raad voldoende inzicht te geven. Zij geven een dwarsdoorsnede van de begroting. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie.

3. Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van de baten en lasten bestaat uit de meerjarenraming 2025-2028 waarmee inzicht wordt gegeven van de totale baten en lasten per programma. Ook zijn de incidentele baten en lasten, de structurele mutaties in de reserves en de analyse op het structureel en reëel evenwicht van de begroting gepresenteerd.

4. Uiteenzetting van de financiële positie

Dit onderdeel bestaat uit de meerjarige geprognosticeerde balans, de investeringsplanning, een overzicht van de reserves en voorzieningen en tot slot het overzicht van het EMU-saldo.

Begroting in één oogopslag

WAAR KOMT HET GELD VANDAAN?		Bedragen x € 1.000
Ontvangsten Rijk	€ 20.260	
Lokale heffingen	€ 7.574	
Onroerende zaakbelasting (OZB)	€ 3.566	
Afvalstoffenheffing	€ 1.615	
Rioolheffing	€ 1.083	
Leges omgevingsvergunning	€ 1.004	
Overige leges en heffingen	€ 307	
Overige inkomsten	€ 2.993	
Onttrekkingen reserve(s)	€ 714	
Pachten en huren	€ 988	
Rente en dividenden	€ 135	
Overige inkomsten	€ 1.157	
WAAR GAAT HET GELD NAARTOE?		
Programma's		
1. Besturen en diensten verlenen in een veilig in Eemnes	€ 3.815	
2. Buitenruimte onderhouden in Eemnes	€ 3.858	
3. Duurzaam en prettig wonen in Eemnes	€ 3.765	
4. Sporten, ontwikkelen en leren in Eemnes	€ 5.424	
5. Meedoen in Eemnes	€ 10.523	
6. De algemene inkomsten en uitgaven van Eemnes	€ 5.049	
Stortingen reserve(s)	€ 85	
		€ 32.520
RESULTAAT		
		€ -1.692

Financiële begroting in één oogopslag

De begroting 2025 sluit met een nadelig saldo van afgerond € 1,7 mln. Dit resultaat is een optelling van de bestaande meerjarenbegroting conform de meerjarenbegroting 2024-2027, de kadernota 2025 en de diverse autonome ontwikkelingen.

Hieronder is de opbouw van de begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028:

Omschrijving	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Saldo begroting 2024	-113.629	651.011	1.019.209	1.019.209
Kadernota 2025	1.073.207	1.001.933	613.933	507.933
Saldo na kadernota 2025	959.578	1.652.945	1.633.142	1.527.142
Meicirculaire 2024	-136.000	-712.000	-728.000	-718.000
Ontwikkelingen na kadernota 2025	796.071	828.005	975.706	1.153.987
Dienstverleningsovereenkomst BEL Combinatie 2025	356.629	408.143	424.444	417.344
Actualisatie investeringen 2025 - 2028	-284.125	-292.157	-128.053	-103.373
Saldo begroting 2025 (geraamde resultaat)	1.692.153	1.884.935	2.177.239	2.277.100

1. Meicirculaire 2024

De meicirculaire 2024 heeft een positief effect op het meerjarenperspectief.

2. Ontwikkelingen na de kadernota 2025

Na het vaststellen van de kadernota 2025 hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan met een negatief effect op het meerjarenperspectief. De belangrijkste hierin is de stijging van de kosten Jeugdzorg van € 78.000, de stijging van de apparaatskosten van de HBEL van € 242.000 en de verwachte stijging van de kosten van inkomensregelingen en maatschappelijke ondersteuning van € 95.000 als gevolg van hogere lasten.

Daarnaast is de financieringsbehoefte en de noodzakelijke herfinanciering van de leningen geactualiseerd. Het effect hiervan is dat de rentekosten met € 204.000 toenemen door deze financieringsbehoefte en een stijgende rente.

Er is eenmalig in 2025 een bedrag opgenomen van € 30.000 voor het realiseren van een raadsinformatiesysteem en het mogelijk maken van webcasting. Ook is er een ontwikkeling opgenomen voor het op peil houden van het onderhoudsniveau van de Clusterschool in het Vierkante Bosje van € 51.000. In voorliggende begroting heeft ook een correctie plaatsgevonden op de bij de begroting 2024 onterecht opgenomen inkomsten van € 34.000.

Voor 2025 en verder is de verwachte opbrengst omgevingsvergunningen op basis van de woningbouwplanning geactualiseerd. Dit leidt tot een nadeel van € 170.000.

Tot slot is het prijspeil 2025 (3% stijging baten en lasten) berekend op zowel de lasten als de baten van de gemeente Eemnes en is een berekening gemaakt van de afvalstoffenheffing en rioolrechten. Dit resulteert in een positief effect op het meerjarenperspectief van € 116.000.

3. Dienstverleningsovereenkomst BEL Combinatie 2025

De bijdrage aan de BEL combinatie is gestegen. Zoals opgenomen in de begroting 2025 van de BEL Combinatie is de bijdrage voor Eemnes gestegen van € 7,7 mln. in 2025 naar afgerond € 8,3 mln. We hebben in onze kadernota 2025 al voor een deel rekening gehouden met een stijging. Het restant is verwerkt in de begroting 2025.

4. Actualisatie investeringen 2025 - 2028

De investeringen zijn geactualiseerd waardoor investeringen in tijd zijn doorgeschoven en investeringen zijn verwijderd (onder andere Laarderweg). Dit leidt tot lagere kapitaallasten van € 284.000.

De gemeenteraad ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is en kan hiervan afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Dit betekent dat bijvoorbeeld in enig jaar een tekort mag bestaan mits maatregelen worden genomen om die tekorten weg te werken. De provincie toetst of dit adequaat gebeurt.

De tabel voor de bepaling van het structurele evenwicht staat hieronder. Belangrijk is om te bepalen of er structureel voldoende dekking is voor de structurele budgetten. Op basis van onderstaand overzicht is de begroting structureel in evenwicht.

Berekening structureel saldo	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Geraamd resultaat	1.692.153	1.884.935	2.177.239	2.277.100
Correctie saldo				
-/- Incidentele lasten	-2.673.017	-1.925.730	-1.900.730	-1.900.730
+ Incidentele baten	2.060.984	1.825.730	1.825.730	1.825.730
-/- Incidentele toevoegingen aan de reserves	-85.308	-85.308	-85.308	-85.308
+ Incidentele onttrekkingen uit de reserves	359.235	207.746	172.189	88.355
Structureel saldo begroting	1.354.047	1.907.373	2.189.120	2.205.147
Structureel evenwicht?	NEE	NEE	NEE	NEE

Zoals ook al in de kadernota 2025 bleek, betekent dit dat de gemeente Eemnes NIET voldoet aan het uitgangspunt van een sluitende meerjarenbegroting. Het college heeft hierop geanticipeerd en gelijktijdig met deze begroting een traject doorlopen om maatregelen te formuleren zodat het meerjarensaldo sluitend kan worden gemaakt. Dit is uitgewerkt in de 1e begrotingswijziging 2025 die samen met deze begroting ter besluitvorming is voorgelegd aan de gemeenteraad.

Beleidsbegroting

1. Programmaplan

In het programmaplan gaan we per programma en per product in op de maatschappelijke effecten en de manier waarop we die effecten willen verwezenlijken. Dit wordt gedaan aan de hand van de drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Op Welke wijze willen we dit bereiken?
- Wat mag het kosten?

Per programma zijn hiervoor indicatoren opgesteld. De verplichte beleidsindicatoren zijn in het volgende hoofdstuk verzameld. De drie BEL-gemeenten worden naast elkaar gepresenteerd.

Opzet programmaplan

De opbouw per programma is als volgt:

- Visie;
- Speerpunten, doelstellingen en niet verplichte beleidsindicatoren en servicenormen (indien van toepassing) per product;
- Betrokkenheid verbonden partij om de doelstelling(en) te realiseren;
- Wat mag het kosten per product en een toelichting op verschil van de begroting 2024 ten opzichte van de begroting 2025.

Uitgangspunten

1. Uitkering gemeentefonds

In de raming is de algemene uitkering tot en met de Meicirculaire 2024 van het gemeentefonds verwerkt.

2. Salarissen

Het uitgangspunt voor de salarisberekening is:

Ambtelijke organisatie (Cao akkoord 2024):

- Stijging 4,25% vanaf januari 2024 (CAO)
- Stijging 1,75% vanaf oktober 2024 (CAO)
- Stijging 4,00% vanaf april 2025 (prognose)

College van B&W (Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers):

- Stijging 8,5% vanaf 1 juli 2024 (CAO)

3. Rente-omslag

Voor de begroting 2025 is de rente-omslag bepaald op 1,5%.

4. Bijgestelde begroting 2024

In de vergelijkende cijfers met de begroting 2024 zijn de begrotingswijzigingen 2024 tot en met juli 2024 verwerkt.

5. Inflatiecorrectie 2025 is 3%

Inflatiecorrectie wordt toegepast conform Prijsindex VRU systematiek. Deze is berekend op 3%.

Verplichte beleidsindicatoren

Onderstaande beleidsindicatoren zijn een verplicht onderdeel van de begroting.

De beleidsindicatoren maken de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten beter mogelijk. Op de website [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl) staat de landelijke database die continue wordt bijgewerkt. Raadplegen daarvan kan dan ook andere, meer recente, cijfers laten zien.

Deze indicatoren zijn in deze paragraaf opgenomen in één totaaloverzicht als onderdeel van het programmaplan. Deze indicatoren zijn niet opnieuw opgenomen in de programma's zelf.

Bestuur en ondersteuning									
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Nederland	Meet-moment	Bron
1	-	0.0	Formatie	0,60	0,41	0,26			Eigen gegevens
2	-	0.0	Bezetting	0,58	0,50	0,2			Eigen gegevens
3	-	0.0	Apparaatskosten	€ 450	€ 532	€ 537			Eigen gegevens
4	-	0.0	Externe inhuur	12%	6%	13%			Eigen gegevens
5	-	0.0	Overhead	16%	16%	16%			Eigen gegevens

Toelichting beleidsindicatoren

- Het aantal fte per 1.000 inwoners.
- De bezetting in aantal fte per 1.000 inwoners.
- De apparaatskosten per inwoner.
- De kosten van externe inhuur als % van het totaal van de loonsom en de totale kosten van inhuur externen.
- Percentage van de totale lasten.

Veiligheid									
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Nederland	Meet-moment	Bron
6	3.1	1.2	Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	3,5	5,7	11,8	8,7	2023	Stichting Halt
8	3.1	1.2	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,0	0,5	1,3	2,5	2023	CBS - diefstallen
9	3.1	1.2	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2,0	2,1	2,6	4,3	2023	CBS - criminaliteit
10	3.1	1.2	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	2,4	1,0	3,0	1,3	2023	CBS - diefstallen
11	3.1	1.2	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	4,4	3,6	5,1	5,8	2023	CBS - criminaliteit

Toelichting beleidsindicatoren

- Het aantal verwijzingen naar Halt per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongeren en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
- Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
 - Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
 - Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
 - Het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners. Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel, worden deze 2 delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.

Economie									
#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Nederland	Meet-moment	Bron
12	10	3.1	Functiemenging in percentage	45,6%	48,1%	47,2%	54,2%	2023	CBS-BAG/LISA
13	10	3.1	Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners	237,1	256,2	292,1	181,8	2023	LISA

Toelichting beleidsindicatoren

- De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
- Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

Onderwijs

#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Nederland	Meet-moment	Bron
14	5.4	4.3	Absoluut verzuim	0	0	0	4,2	2022	DUO / Ingrado
15	5.4	4.3	Relatief verzuim	20,6	28,7	26,0	27,2	2023	DUO / Ingrado
16	5.4	4.3	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	1,6%	1,7%	1,7%	2,4%	2023	DUO / Ingrado

Toelichting beleidsindicatoren

- 14 Het aantal leerplichtigen of kwalificatieplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school of instelling, per 1.000 leerlingen. Periode aanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017-2018'.
- 15 Een jongere staat wel ingeschreven op een school, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. Periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017-2018'. Per 1.000 leerlingen.
- 16 Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12-23 jaar) dat voortijdig, d.w.z. zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Periode aanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017-2018'.

Sport, cultuur en recreatie

#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Nederland	Meet-moment	Bron
17	6.2	5.1	Percentage niet-wekelijkse sporters	34,8%	38,4%	38,2%	46,4%	2022	CBS/RIVM

Toelichting beleidsindicatoren

- 17 Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens 1 x per week aan sport doet.

Sociaal Domein

#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Nederland	Meet-moment	Bron
18	7.3	6.5	Banen	644,1	641,3	793,4	836,6	2023	LISA
19	7.3	6	Jongeren met een delict voor de rechter	1%	x	x	1%	2022	CBS - jeugd
20	7.3	6.3	Kinderen in uitkeringsgezin	3,0%	3,0%	2,0%	6%	2022	CBS - jeugd
21	7.3	6.3	Netto arbeidsparticipatie	71,9%	75,0%	70,0%	73,1%	2023	CBS - arbeidsdeelname
22	7.3	6.3	Percentage werkloze jongeren	x	x	x	1%	2022	CBS - jeugd
23	7.3	6.3	Personen met een bijstandsuitkering*	167,0	143,2	148,1	344,8	2023	CBS - participatiewet
24	7.3	6.3	Lopende re-integratievoorzieningen*	114,3	100,5	81,1	191,5	2023	CBS - participatiewet
25	7.3	6.72	Jongeren met jeugdhulp	12,2%	13,2%	12,8%	13,5%	2023	CBS - jeugd
26	7.4	6.72	Jongeren met jeugdbescherming	0,3%	1,0%	0,4%	1,1%	2023	CBS - jeugd
27	7.4	6.72	Jongeren met jeugdreclassering	x	x	x	0,3%	2023	CBS - jeugd
28	7.3	6.71	Clënten met een maatwerkarrangement WMO*	460	430	590	700	2023	CBS - mon.SD/WMO

*eenheidsmaatstaf gewijzigd van 1.000 inwoners naar nu 10.000 inwoners.

Toelichting beleidsindicatoren

- 18 Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
- Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal 1 lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens o.g.v. de Wet werk en bijstand (tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 verstaan.
- 21 Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking.
- 22 Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV Werkbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
- 23 Het aantal personen met een uitkering o.g.v. de Wet werk en bijstand (t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
- 24 Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
- Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere of opvoedingsproblemen van de ouders.
- 26 Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
- Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 t/m 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringsmedewerker om te voorkomen dat hij/zij opnieuw de fout ingaat. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
- 27
- 28 Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Volksgezondheid en milieu

#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Nederland	Meet-moment	Bron
29	9	7.3	Omvang huishoudelijk restafval	146,8	112,5	146,9	147,74	2022	CBS - stat. hh afval
30	9	7.0	Percentage hernieuwbare elektriciteit	12,0%	42,1%	3,6%	41,3%	2022	RWS - klimaatmon.

Toelichting beleidsindicatoren

- 29 Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (kg. per inwoner).
- 30 Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Belastingen

#	Doel	TV	Naam indicator	Blaricum	Eemnes	Laren	Nederland	Meet-moment	Bron
31	8	8.3	WOZ-waarde woningen	€ 858	€ 526	€ 888	€ 379	2024	CBS - stat. WOZ
32	8	8.3	Nieuwbouw woningen	1,1	43,4	2,6	9,1	2023	BAG-ABFresearch
33	8	8.3	Demografische druk	100,4%	79,6%	113,1%	70,4%	2024	CBS - stat. bevolking
34	8	8.0	Woonlasten éénpersoonshuishouden	€ 1.320	€ 991	€ 1.438	x	2024	COELO
35	8	8.0	Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 1.522	€ 1.256	€ 1.684	x	2024	COELO

Toelichting beleidsindicatoren

- 31 De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
- 32 Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
- 33 De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
- 34 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
- 35 Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Programma 1 Besturen en diensten verlenen in een veilig Eemnes

Visie

1.1 Burgerzaken en dienstverlening

We streven naar 100% digitale dienstverlening met oog voor de inwoners die dat niet kunnen. Vanuit onze missie dat we dichtbij onze inwoners staan is onze visie dat we juist die producten digitaal aan moeten bieden waarvan inwoners vinden dat ze dit zelfstandig moeten kunnen aanvragen.

Dienstverlening op locatie(s) of zelfs bij mensen thuis zou een optie kunnen zijn, ook voor diegene die geen digitale middelen hebben of niet in staat zijn hiermee te werken.

We leggen de lat voor onze dienstverlening hoog. De kernwoorden hierbij zijn: transparant, verbindend, ondersteunend, eenvoudig en betrouwbaar. We meten onze resultaten aan de hand van landelijke kwaliteits- en servicenormen. Denk aan “Waar staat je gemeente” en het VNG-kwaliteitshandvest. Taalgebruik moet begrijpelijk zijn voor alle inwoners.

1.2 Bestuurszaken

Eemnes is een bestuurskrachtige en zelfstandige gemeente, die samen met andere gemeenten en de inwoners maatschappelijke doelen realiseert via goed georganiseerde dialoogprocessen.

1.3 Openbare orde en veiligheid

De veiligheid van onze gemeente is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, ondernemers, politie en de gemeente. Alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat het in onze gemeente veilig blijft om te wonen, werken, ondernemen, recreëren en verblijven. Als er toch ergens onveilige situaties ontstaan dan pakken we dat direct op. Of het nu op straat is of achter de voordeur, online of offline.

We zetten in op een verbeterd veiligheidsgevoel via preventie en het aanpakken van problemen. Waar nodig treden we handhavend op. De gemeente werkt hiervoor intensief samen met haar (veiligheids)partners. We werken integraal, in de zin dat ons beleid zich richt op het sociale-, fysieke- en het veiligheidsdomein. Ook werken we verder aan de resultaatgerichte inzet van onze handhavers onder meer door het bijhouden van een hotspotlijst waardoor we op de hottimes (tijdstip) op de hotspots (locatie) aanwezig kunnen zijn.

Veiligheid is van iedereen en voor iedereen. Een ieder heeft hierin zijn eigen verantwoordelijkheid. We richten onze inzet op de zaken die we als gemeente kunnen beïnvloeden. Daarbij hoort dat we helder zijn over onze rol en duidelijk zijn over wat inwoners en bedrijven van ons mogen verwachten. En omgekeerd: wat verwachten we van hen en welke afspraken maken we samen?

Product 1.1 Burgerzaken en dienstverlening

Speerpunten:

We voeren het Programma Dienstverlening uit. Steeds meer diensten en producten worden digitaal aangeboden. Insteek is: digitaal waar het kan, maatwerk daar waar nodig. In 2025 zullen we de adresonderzoeken intensiveren waarbij er structureel aandacht wordt besteed aan de leegstand en adresfraude.

Het aantal servicenormen breiden we in 2025 uit. Via de website tonen we de resultaten. We gaan gebruik maken van de Hostmanship-filosofie om zo onze klantvriendelijke dienstverlening te vergroten.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Verbeteren van de dienstverlening en communicatie met de bewoners	We willen een goede communicatie met bewoners en ondernemers. We zijn goed bereikbaar en beschikbaar, en monitoren dat ook. Medewerkers zijn door middel van training nog meer in staat om de vraag achter de vraag te destilleren in contact met de inwoner.
		We willen de kwaliteit van onze dienstverlening blijven verbeteren via diverse kanalen, met als leidraad het handvest overheid-burger. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Medewerkers weten de benodigde informatie te vinden en verbeter punten te signaleren. Een onderdeel daarvan is het opleiden van de medewerkers Frontoffice en het toetsen en herschrijven van bestaande procedures.
		We gaan gebruik maken van de Hostmanship-filosofie. In workshops (brainstormsessies) gaan we de Hostmanship-filosofie introduceren. Tijdens die sessies zoemen we dieper in op de verschillende pijlers en laden we de begrippen die daarbij horen.
		De gemeente behoort adequaat, consequent en correct zaken af te handelen. Hiervoor zijn servicenormen ontwikkeld die vanaf 2022 gerapporteerd worden aan het Management Team en aan de Raad bij de zomernota en bij de jaarstukken. Communicatie, informatie en data zijn betrouwbaar, transparant en begrijpelijk. De uitkomsten van de meetwaardes service normen en MOR meldingen zijn een toets en sturingselement voor onze dienstverlening.
		We passen ons taalgebruik aan naar begrijpelijk, formulieren worden simpeler en begrijpelijk gemaakt via het project "Communiceren met impact".
2	Data in de Basisregistratie Personen (BRP) is structureel van hoge kwaliteit.	Maandelijks wordt de BRP onderworpen aan een wettelijk verplichte controle vanuit de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) en waar nodig verbeterd.

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
		<p>Jaarlijks worden de BRP en het reisdocumenten uitvoeringsproces onderworpen aan een zelfevaluatie. Inhoud, proces en privacy worden gecontroleerd en geactualiseerd. We zorgen voor kennisoverdracht bij de medewerkers en bieden ruimte voor vakinhoudelijke trainingen.</p> <p>We ontwikkelen een aanpak voor identiteitsfraude, ter voorkoming van het gebruik van de identiteit van een inwoner door criminelen. We gaan zorgen voor inzet van ondersteunende apparatuur en herhaal trainingen.</p> <p>We implementeren een werkproces adresonderzoek, door samenwerking met partners om hiermee adresfraude terug te dringen. Een gekoppeld onderdeel is de leegstand aanpak.</p>
3	Het digitaliseren van producten (daar waar mogelijk) verbeteren.	De mogelijkheden van iBurgerzaken worden gemonitord, om de digitale dienstverlening te blijven bevorderen.

Beleidsindicatoren

Indicatoren *)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Publiek en Dienstverlening			
De klanttevredenheid is stabiel of neemt bij voorkeur jaarlijks toe.	6,9	7,0	7,0
Als u ons belt, staan wij u binnen 30 seconden te woord.	72%	75%	75%
U wordt maximaal 2 keer doorverbonden. Als de betreffende medewerker niet direct telefonisch bereikbaar is, wordt een terugbelafsprake gemaakt die wordt nagekomen binnen 2 werkdagen.	98%	100%	100%
Aan onze balie hoeft u gemiddeld niet langer dan 5 minuten te wachten.	100%	100%	100%
Digitaal bestelde en betaalde producten ontvangt u binnen 5 werkdagen	nrb	90%	90%
Binnen 2 weken na ontvangst van uw melding over het onderhoud van de openbare ruimte melden wij wat er gebeurd is met uw melding.	94,6%	95%	95%

Product 1.2 Bestuurszaken

Speerpunten:

Inwonersparticipatie

In 2024 is er een participatienota opgesteld. Dit komt voort uit de wens van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren om gezamenlijk een nieuw participatiebeleid te ontwikkelen. Daarbij spelen diverse zaken een rol: maatschappelijke ontwikkelingen, de invoering van de Omgevingswet en de college- en coalitieakkoorden van de drie gemeenten. De participatienota biedt kaders en richtlijnen voor participatie in Eemnes. De manier waarop de gemeente de samenleving betreft bij hun plannen, projecten en beleid staat in deze nota centraal. Door het inzetten van een online participatieplatform betrekken we snel en eenvoudig meer inwoners en ook andere (jongere) groepen inwoners. Verder hebben we de mogelijkheid om veel verschillende manieren van interactie in te zetten en is er per gemeente één online omgeving voor alle participatietrajecten.

Regionale samenwerking

De opgaven van de gemeente worden steeds groter. Regionale samenwerking helpt ons om aan de wettelijke taken te kunnen voldoen en is belangrijk om onze dienstverlening te verbeteren.

Bijvoorbeeld de opgaven op wonen, verkeer, veiligheid, klimaat en in het sociaal domein vragen een regionale aanpak én samenwerking met lokale partners.

De samenwerking wordt op verschillende manieren vormgegeven. Zo worden taken uitbesteed, maar ook taken overgenomen, bijvoorbeeld de uitvoering van belastingtaken aan gemeente Baarn. We kiezen zichtbaar en gericht op welke onderwerpen en met welke partners we samen werken.

Coalitieakkoord 2022-2026

Na de verkiezingen in 2022 is een coalitieakkoord gesloten. Vervolgens is een uitvoeringsprogramma 2022 - 2026 door het college opgesteld om alle punten uit dit akkoord de komende jaren te kunnen realiseren. De doelstellingen en activiteiten uit dit programma zijn opgenomen in de verschillende programma's binnen de begroting.

Uitvoering Collegeprogramma 2022-2026

De doelstellingen en activiteiten uit het collegeprogramma 2022 - 2026 zijn opgenomen in de verschillende programma's binnen de begroting. Tevens heeft een financiële vertaling van het programma plaatsgevonden die zijn beslag heeft gekregen in de begrotingen 2023 en 2024, waarbij voor de jaren 2026 en verder er geen financiële ruimte beschikbaar was door het ravijnjaar (lagere algemene uitkering). Het Rijk geeft nog geen oplossing geboden voor de jaren 2026 en verder, waarbij in ruil voor het schrappen van de opschalingskorting de gemeenten ook in 2025 een veer hebben moeten laten. De gemeente Eemnes, net als de meeste gemeenten in de provincie Utrecht, is daarnaast ook (fors) nadeelgemeente bij de herverdeling van het Gemeentefonds. Die herverdeling is deels ingegaan en heeft ons € 37,50 per inwoners gekost (lagere algemene uitkering). Voor de jaren 2026 en verder staat nog een korting van ca. € 600.000 te wachten. Voor de gemeente Eemnes dus een dubbele aanslag, een lager gemeentefonds en een nadelige herverdeling. Onze financiële situatie noopt ons dus tot het maken van keuzes waardoor niet alle ambities in de resterende periode kunnen worden gerealiseerd. Afzonderlijk bij deze begroting worden daarom ombuigingen, bezuinigingen en/of lastenverhogingen aan uw raad voorgelegd.

2025 is het laatste volle jaar waarin uitvoering gegeven zal worden aan het collegeprogramma.

Webcasting

We gaan de vergaderingen van commissie- en raadsvergaderingen via de website uitzenden. De vergaderingen worden daarmee toegankelijk voor iedereen (en zijn ook terug te zien). Met één klik kunnen geïnteresseerden naar het betreffende agendapunt en de beraadslaging volgen.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken?	Op welke wijze willen we dit bereiken?
1	Betrekken inwoners bij maatschappelijke ontwikkelingen, fysiek of digitaal.	Om inwoners en ondernemers nog beter te betrekken maken we gebruik van een nieuw participatieplatform "Onseemnes.nl" waarbij belanghebbenden laagdrempelig mee kunnen denken over gemeentelijke projecten. Een online participatieplatform is een krachtige aanvulling op de tot nu toe vaak gebruikte instrumenten waarmee we meer en andere groepen inwoners snel en op verschillende manieren kunnen betrekken. Het platform is bedoeld voor plannen, projecten en beleidstrajecten van het college / de gemeente en wordt beheerd door de BEL Combinatie. Een online participatieplatform biedt verschillende manieren van interactie, zoals het geven van reacties, het liken van voorstellen, het plaatsen van een punt op de kaart, stemmen voor voorstellen, waarderen van voorstellen, een flitspeiling of langere enquête en het verzamelen van ideeën. We zetten het in als instrument ter aanvulling op andere vormen van participatie zoals fysieke inwonersbijeenkomsten en het inwonerspanel. Per onderwerp bekijken we welke mix van instrumenten optimaal is. Als we samenwerken met externe bureaus gebruiken zij ook het platform van onze gemeente. De kosten bedragen € 2.000 per jaar.
2	Eemnes blijft zelfstandig als gemeente, met voldoende bestuurskracht.	<p data-bbox="724 1144 1409 1205">We houden het hoge voorzieningenniveau in stand.</p> <p data-bbox="724 1211 1409 1339">Door samenwerking met buurgemeenten en in de regio hanteren we de juiste schaal voor onze gemeentelijk opgave.</p> <p data-bbox="724 1346 1409 1406">We continueren het lidmaatschap van de K80.</p>
3	Verder inzetten op regionale samenwerking met de regio Amersfoort en regio Gooi & Vechtstreek.	We nemen actief deel aan bestuurlijke en ambtelijke overleggen. We stellen voldoende financiële middelen beschikbaar.
4	Het versterken van de lokale democratie door transparant, interactief en zorgvuldig te besturen.	<p data-bbox="724 1603 1409 1720">We zetten de digitale (twee)wekelijkse nieuwsbrief voort en maken per groot project een projectpagina op onze website.</p> <p data-bbox="724 1727 1409 1787">We leggen in 2025 minimaal 4 werkbezoeken af.</p> <p data-bbox="724 1794 1409 1877">We realiseren een nieuw raadsinformatiesysteem en webcasting.</p>

Product 1.3 Openbare orde en veiligheid

Speerpunten:

Continueren van onze inzet op veiligheid

We werken samen met inwoners, bedrijven en alle partners die preventief of repressief aan veiligheid werken. We zetten de komende jaren extra in op de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. We werken eraan dat jongeren veilig kunnen opgroeien en niet ten prooi vallen aan de verleidingen van een criminele carrière. We investeren in online veiligheid en in een veilige openbare ruimte. Daarnaast blijven we maatwerk leveren voor mensen die zowel hulp als strafrechtelijke begrenzing nodig hebben

Ondermijnende criminaliteit

Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit is veelal onzichtbaar en sluipend. De aanpak van deze criminaliteit vraagt om een integrale samenwerking. De samenwerking heeft de laatste jaren veel informatie, structuren en beeld opgeleverd. Deze ontwikkeling moet de komende periode worden doorgezet om in gezamenlijkheid deze vorm van zware criminaliteit en geweld in te dammen en te verstoren. Ondermijnende criminaliteit maakt gebruik van legale structuren en probeert het gezag van de overheid te ondermijnen. Soms komt bij dit soort criminaliteit ook intimidatie, bedreiging en afpersing kijken van zowel omwonenden als vertegenwoordigers van de overheid. In de komende jaren willen we meer inzetten op regionale samenwerking zodat gebruik kan worden gemaakt van elkaars expertise en inzet. Er komt een plan van aanpak Ondermijning. De focus in de aanpak ligt op de regionale thema's buitengebied en bedrijventerreinen. Ook zetten we actief in op risicolocaties.

Gebiedsgerichte controle

We voeren elk jaar één integrale handhavingsactie uit. Dit doen we door acties te organiseren gericht op specifieke problematiek, bijvoorbeeld in branches of in buurten. Dit gebeurt zichtbaar én onzichtbaar. Uiteraard nemen we signalen en meldingen over deze gebieden mee. De controles richten zich onder andere op onrechtmatig gebruik van bedrijven, woningen en andere objecten. We treden samen op tegen overtredingen en openstaande belastingen. Met deze acties geeft de gemeente een duidelijk signaal af dat criminaliteit en overtredingen niet worden getolereerd in Eemnes. Tijdens de acties geven medewerkers voorlichting aan omwonenden en ondernemers. Na afloop van iedere actie informeert de gemeente de bewoners via de website en via een persbericht. Dit wordt als positief ervaren en draagt bij aan de meldingsbereidheid.

Jeugd overlast en -criminaliteit

We werken eraan dat jongeren veilig kunnen opgroeien en niet ten prooi vallen aan de verleidingen van een criminele carrière. Wij zetten in op het voorkomen van jeugdoverlast en we willen voorkomen dat jongeren bij gebrek aan perspectief in handen vallen van criminelen.

Met onze partners (Interventieteam HBEL, politie en Versa jongerenwerk) vindt structureel overleg plaats over jeugdoverlast en -criminaliteit. Ook werken de partners samen om jongeren een traject te laten volgen waarin zorg en veiligheidskaders worden geboden om hen te helpen verder te komen in het leven. Als een lokale persoonsgerichte aanpak (PGA) nodig is, zal de jongere aangemeld worden voor een triage. Het Veiligheidshuis wordt betrokken zodra de lokale PGA niet afdoende is. De boa's nemen actief deel aan het signaleringsoverleg en zijn samen met de politie de oren en ogen van de gemeente. Samen met de jongerenwerker investeren zij in verbinding met de jeugd en zijn zij een van de aanspreekpunten binnen de gemeente.

Digitale criminaliteit

Het dagelijkse leven is in toenemende mate afhankelijk geworden van digitale technologieën. De fysieke en online wereld raakt steeds meer met elkaar verweven. Cybercriminelen benutten deze

risico's en kwetsbaarheden. Het doel is om bewustzijn van digitale criminaliteit en de weerbaarheid ertegen te vergroten. Op deze manier willen we de effectiviteit en hopelijk de omvang ervan inperken. De komende periode starten we met de verdere uitwerking van het risicoprofiel, versterking voor de lokaal vitale processen en een grootschalige cybercrisisoefening in de BEL Combinatie. Verder leren we van andere gemeenten door onderdelen uit projecten als 'Digitaal Veilig in de wijk' ook in Eemnes te introduceren. We werken hierbij nauw samen met onze partners. In andere gemeenten zijn inmiddels succesvolle projecten opgezet waarbij vrijwilligers, digitale ambassadeurs genoemd, inwoners en het midden- en kleinbedrijf tegen opkomende vormen van digitale criminaliteit waarschuwen. Deze bewoners werken als vraagbaak om anderen te helpen en zich hiertegen te weren. Er is extra aandacht voor kwetsbare ouderen en jongeren.

Beschermen van kwetsbare groepen

We investeren in de weerbaarheid van jongeren in kansarme situaties. We zetten in op preventie door goed en zinvol jongerenwerk. We bieden gericht en proactief ondersteuning aan ouders met kinderen.

Zorg- en Veiligheid

We intensiveren de verbinding tussen zorg en veiligheid. Er is een structureel overleg Zorg en Veiligheid met relevante partijen op het gebied van zorg (bijvoorbeeld het interventieteam HBEL, Versa jongerenwerk, GGZ, sociaal wijkteam) en straf (bijvoorbeeld OM, Reclassering, politie). Dit is vooral bedoeld voor complexere overlast- en criminaliteitsdossiers met doelgroepen waar zowel zorg- als strafmaatregelen moeten worden ingezet om te komen tot een veilige leefsituatie voor zowel de persoon, zijn (gezinssysteem) en de directe woonomgeving.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Wij zetten in op een veilige en leefbare gemeente met betrokken inwoners en ondernemers. Deze opgave wordt steeds complexer. Wij zetten in op een zichtbaarheid, herkenbaarheid en aanspreekbaarheid en zetten in op een verbeterd veiligheidsgevoel door middel	<p>Uitvoering geven aan het Integrale veiligheidsplan 2023 – 2026.</p> <p>Uitvoering geven aan de uitvoeringsplannen gericht op de prioriteiten Georganiseerde Ondernemende Criminaliteit , Digitale veiligheid, Jeugd overlast en -criminaliteit en Zorg en Veiligheid.</p> <p>Uitvoering geven aan het Handhavings- en uitvoeringsprogramma.</p> <p>Aansluiten bij en invulling geven aan de prioriteiten van de Regionale Veiligheidsstrategie.</p>

	<p>van preventie en het aanpakken van problemen. Dit vraagt een integrale aanpak met betrekking tot openbare orde, criminaliteit, overlast, ondermijning en onveilige situaties. Hiervoor zetten we in op preventie, signalering, interventie en handhaving. We sturen aan op voldoende inzet vanuit de eigen organisatie en op een goede samenwerking met de (veiligheids)partners.</p>	<p>Monitoren van de implementatie van de uitvoeringsplannen binnen de driehoek en het DVC.</p> <p>High Impact Crimes (HIC) zijn delicten met een grote materiële en/of immateriële schade veroorzaken en welke een grote impact hebben op slachtoffers, de directe omgeving van het slachtoffer en de samenleving als geheel. De huidige aanpak wordt gecontinueerd en blijvend gemonitord. Er wordt zowel preventief als repressief opgetreden samen met (georganiseerde) bewoners (bv BPV's of Whatsapp groepen), ondernemers, woningcorporaties en andere partners.</p> <p>Vanwege de uitbreiding van het taakveld en prioritering in veiligheidsthema's investeren in extra OOV capaciteit.</p> <p>Aanpakken van zware woonoverlast op grond van de Wet aanpak woonoverlast door middel van het toepassen van bestuursdwang via de Algemene Plaatselijke Verordening en Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg</p>
2	<p>Wij zorgen voor een vangnet voor onze kwetsbare inwoners.</p>	<p>Intensiveren de verbinding tussen Zorg en Veiligheid. Er is structureel overleg met relevante partners over dossier die op het snijvlak complexere overlast- en criminaliteitsdossiers zitten en waarbij sprake is van een doelgroep waar zowel zorg- als strafmaatregelen moeten worden ingezet om te komen tot een veilige leefsituatie voor zowel de persoon, zijn gezinssysteem en de directe omgeving.</p> <p>We investeren in de weerbaarheid van jongeren in kansarme situaties. We zetten in op preventie door goed en zinvol jongerenwerk en voldoende opbouwwerkers. We bieden gericht en proactief ondersteuning aan ouders met kinderen.</p> <p>Intensiveren van en uitvoering geven aan de persoonsgerichte aanpak voor personen met onbegrepen gedrag in samenwerking binnen het zorg- en veiligheidsdomein.</p> <p>Wij investeren in het jeugdnetwerk waarbij onder andere het interventieteam HBEL), Politie en Versa jongerenwerk en het Jeugd en gezinsteam Eemnes zijn aangesloten. Er vindt structureel overleg plaats over jeugd- en – criminaliteit. Indien nodig wordt er een traject ingezet waarbij de zorg en veiligheidskaders worden geboden om een basis en structuur te bieden. Hierbij kan instroom in de Persoonsgerichte aanpak of inbreng in het veiligheidshuis een middel zijn om een vangnet te kunnen bieden.</p> <p>Wij zetten ons in voor onze jeugd. Wij willen dat jeugd veilig kan opgroeien en niet ten prooi valt aan de verleidingen van een criminele carrière. Wij zetten in op het voorkomen van jeugdoverlast en –criminaliteit en willen voorkomen dat jeugd, bij gebrek aan perspectief, in handen valt van criminelen.</p>

	Wij zetten in op bestrijding van Digitale criminaliteit en focussen ons hierbij onder andere op horizontale fraude en slachtofferschap van ouderen en jongeren.	<p>We zetten in op het terugdringen van slachtofferschap door de weerbaarheid van onze lokale samenleving te vergoten. We zorgen ervoor dat de systemen waar de gemeente mee werkt veilig zijn ingericht. Daarnaast dient het personeel eventuele digitale gevaren in de systemen te herkennen. We willen zicht krijgen op onrechtmatige activiteiten die online plaatsvinden en de mogelijkheden verkennen hoe hiertegen opgetreden kan worden.</p> <p>We zetten in op op het invoeren van Hackshield op basisscholen zodat onze jeugdigen bewust worden van de digitale gevaren en weerbaarder worden tegen online criminaliteit.</p>
4	We bestrijden georganiseerde criminaliteit regionaal en lokaal	Het opstellen van een plan van aanpak ondermijning welke loopt naast de doelstellingen vanuit het uitvoeringsplan en het (door)ontwikkelen van bijbehorende beleidsstukken (o.a. vergunningsplicht voor bepaalde bedrijven/ branches, beleid straathandel, en uitbreiden toepassingsbereik van het BIBOB beleid). Waar mogelijk zal er regionaal opgetrokken worden ter voorkoming van een waterbedeffect.
5	Wij zetten ons in voor een daadkrachtige Veiligheidsregio en crisisorganisatie	Starten en uitvoering geven aan het risicoprofiel, versterking voor de lokaal vitale processen en een grootschalige cyberoefening in de BEL Combinatie. Wij werken regionaal samen en leren van andere gemeenten.
6	Wij zetten in op een zichtbare en aanspreekbare boa's die aanwezig op de hotspots (locaties) tijdens de hottimes (tijdstippen)	<p>Wij voeren jaarlijks, samen met onze ketenpartners, minstens één integrale handhavingsactie uit welke gericht is op specifieke problematiek in een branche of buurt. Door middel van deze acties geven wij een duidelijk signaal ag dat criminaliteit en overlast niet getolereerd worden in Eemnes. Tijdens de acties geven wij voorlichting aan omwonenden en ondernemers en na afloop van een actie communiceren wij hierover via de Rotonde , de e- mail nieuwsbrief en via sociale media.</p> <p>De Boa capaciteit blijft gehandhaafd op 2.5 Fte zodat wij voldoende kunnen inzetten op signaleren en preventieve en repressieve handhaving.</p> <p>Wij investeren in meer focus te leggen in resultaten bij de aansturing van onze boa's. Hiervoor ontwikkelen wij een dashboard om over actuele informatie te beschikken en hierop te sturen. Daarnaast worden (werk)processen (nader) beschreven. Ook zetten wij in op de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van onze boa's. Dit heeft als doel bij te dragen aan een efficiënte, eenduidige en transparante werkwijze.</p>
7	Wij zetten ons in voor een daadkrachtige en slagkrachtige Veiligheidsregio, crisisorganisatie en brandweerorganisatie.	Vanuit de Veiligheidsregio Utrecht zijn er in de bestuursagenda een aantal speerpunten genoemd. Hierbij kan gedacht worden aan vitale repressie brandweerposten door versterking van informatiesturing, de doorontwikkeling van planvorming en vakbekwaamheid, de versterking van vakbekwame crisisfunctionarissen en de uitwerking van het project Bevolkingszorg 3.0.

		<p>In regionaal verband wordt ingezet op specifieke beleidsthema's. Hierbij kan gedacht worden aan het versterken van de veiligheidsregio en de crisisbeheersing, de doorontwikkeling Bevolkingszorg, informatieveiligheid en de transitie van de regionale meldkamer naar Midden-Nederland.</p> <p>De brandweer Eemnes dient voldoende slagkracht in middelen en capaciteit te behouden om de basisbrandweezorg te kunnen verzorgen.</p> <p>We willen goed voorbereid zijn op crisis en rampen. Brand wordt zoveel mogelijk voorkomen en waar nodig bestreden. (indicator aantal incidenten brandweer prio 1,2, 3 binnen gemeentegrens en voldoende bemensing brandweer Eemnes)</p> <p>Lokaal ligt het accent met name op Opleiden, Trainen, Oefenen en het up to date houden van de crisisorganisatie organisatie. Leden van de regionale en lokale crisisorganisatie dienen zo goed als mogelijk voorbereid te worden op de bestrijding van een ramp of crisis. Het is dan ook van belang om voldoende te oefenen. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is er budget beschikbaar om te oefenen. Zo ontstaat er routine en ervaring die nodig is om crises en andere acute (bestuurlijke) issues doeltreffend ter hand te nemen.</p>
8	Wij zetten ons in voor de doorontwikkeling van de uitvoer van evenementen	In 2025 wordt ingezet op het vastleggen van heldere afspraken tussen teams onderling en externe partijen over de afstemming en uitvoering van evenementen. Hierbij kan gedacht worden aan de verdeling in 'wie doet wat' binnen de BEL en hoe wordt het gecoördineerd.

Beleidsindicatoren

Servicenorm 'Vergunningen APV'	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Vergunning Alcoholwet: binnen 8 weken na het indienen van uw aanvraag, nemen wij een beslissing	-	95%	95%
Vergunning Alcoholwet: binnen 16 weken (mits binnen 8 weken na aanvraag met 8 weken verlengd) na het indienen van uw aanvraag, nemen wij een beslissing	-	95%	95%

Servicenorm 'Vergunningen APV'	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Evenementenvergunning: binnen 8 weken na het indienen van uw aanvraag nemen wij een beslissing	90%	95%	95%

Servicenorm 'Boa taken'	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Termijnafhandeling MOR-meldingen: binnen 5 dagen na ontvangst worden MOR-meldingen die vallen onder Boa werkzaamheden in behandeling genomen en indiener geïnformeerd.	-	95%	95%
Termijnafhandeling MOR-meldingen: binnen 10 werkdagen na ontvangst worden MOR-meldingen die vallen onder Boa werkzaamheden afgehandeld.	-	80%	90%
Kwaliteit bekeuringen: Uitgeschreven bekeuringen blijven na bezwaar en beroep in stand	-	95%	95%

Betrokkenheid Verbonden Partijen

Veiligheidsregio Utrecht

De voorbereiding op rampen en crises wordt door de gemeente op regionaal niveau georganiseerd door deelname aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht. In deze gemeenschappelijke regeling werken brandweer, geneeskundige hulpdiensten en gemeenten samen om zo effectief mogelijk op te treden wanneer zich een ramp of crisis voordoet. In totaal nemen 26 gemeenten deel aan deze gemeenschappelijke regeling.

Ontwikkelingen:

Vanuit de Veiligheidsregio Utrecht zijn er in de bestuursagenda een aantal speerpunten genoemd. Hierbij kan gedacht worden aan vitale repressie brandweerposten door versterking van informatiesturing, de doorontwikkeling van planvorming en vakbekwaamheid, de versterking van vakbekwame crisisfunctionarissen en de uitwerking van het project Bevolkingszorg 3.0.

Daarnaast wordt in regionaal verband ook ingezet op specifieke beleidsthema's. Hierbij kan gedacht worden aan het versterken van de veiligheidsregio en de crisisbeheersing, de doorontwikkeling Bevolkingszorg, informatieveiligheid en de transitie van de regionale meldkamer naar Midden-Nederland.

Lokaal ligt het accent met name op Opleiden, Trainen, Oefenen en het up-to-date houden van de crisisorganisatie organisatie. Leden van de regionale en lokale crisisorganisatie dienen zo goed als mogelijk voorbereid te worden op de bestrijding van een ramp of crisis. Het is dan ook van belang om voldoende te oefenen. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is er budget beschikbaar om te oefenen. Zo ontstaat er routine en ervaring die nodig is om crises en andere acute (bestuurlijke) issues doeltreffend ter hand te nemen.

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur heeft 26 leden en 26 plaatsvervangers. De gemeente Eemnes is met 1 lid vertegenwoordigd in het bestuur.

Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU), vestiging Amersfoort

Het Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU) is een regionaal samenwerkingsverband van justitiële organisaties, zorgorganisaties en 26 gemeenten in de regio Utrecht. Het VHRU faciliteert de samenwerking binnen de aanpak van plegers van ernstige overlast en criminaliteit die kampen met complexe problematiek. De problematiek speelt zich bij deze plegers af op meerdere leefgebieden waarbij alleen een zorgvuldig afgewogen combinatie van zorg, straf en hulpverleningsmaatregelen een duurzame oplossing biedt. Voor alle complexe casussen in Eemnes waar opschaling noodzakelijk is, wordt gebruik gemaakt van de vestiging Amersfoort. In 2025 willen wij de samenwerking tussen BEL, Interventieteam HBEL en VHRU intensiveren en zetten we in op gecoördineerde aanpak voor zowel persoonsgerichte aanpak voor kwetsbare, overlast gevende inwoners als ex-gedetineerden.

Maatschappelijke zaken HBEL

Met de HBEL wordt samengewerkt binnen het sociaal domein. Met name op het gebied van zorg en veiligheid wordt intensief samengewerkt aan complexe casuïstiek. Ook gaan wij inzetten op een betere rol- en taak voor het interventieteam zodat zij worden ingezet bij problematiek waar zij het verschil kunnen maken.

Wat mag het kosten?

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten						
1.1 Burgerzaken en dienstverlening	461.041	570.177	517.642	554.320	555.188	554.810
1.2 Bestuurszaken	1.853.850	1.746.507	1.916.508	1.886.336	1.886.355	1.886.347
1.3 Openbare orde en veiligheid	1.201.881	1.217.640	1.380.825	1.398.713	1.404.683	1.408.807
Totaal lasten	3.516.771	3.534.324	3.814.975	3.839.369	3.846.226	3.849.963

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Baten						
1.1 Burgerzaken en dienstverlening	-141.201	-111.300	-192.100	-192.100	-192.100	-192.100
1.2 Bestuurszaken	-88.075	-51.937	-52.054	-52.054	-52.054	-52.054
1.3 Openbare orde en veiligheid	6.506	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Totaal baten	-222.771	-167.237	-248.154	-248.154	-248.154	-248.154
Saldo programma 1	3.294.001	3.367.087	3.566.822	3.591.215	3.598.072	3.601.810

Toelichting financiële verschillen product 1.1 Burgerzaken en dienstverlening

Lasten

In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot lagere lasten op dit product.	- €64.000
Er wordt een piek in de aanvraag van reisdocumenten verwacht, waardoor de inkoopkosten voor reisdocumenten stijgen.	€43.000
In 2025 zullen er geen verkiezingen zijn, waardoor er incidentele verkiezingslasten niet gemaakt zullen worden.	- €23.000

Baten:

Er wordt een piek in de aanvraag van reisdocumenten verwacht, waardoor de baten op leges en rechten zullen stijgen.	- €79.000
---	-----------

Toelichting financiële verschillen product 1.2 Bestuurszaken

Lasten

De kosten stijgen incidenteel in 2025 door het inhuren van een projectleider raadsinformatiesysteem / webcasting.	€30.000
Door de CAO stijging nemen de salarissen en sociale lasten toe.	€103.000
De lasten van de accountantskosten stijgen door de afgeronde aanbesteding in 2024.	€27.000

Toelichting financiële verschillen product 1.3 Openbare orde en veiligheid

Lasten

In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot hogere lasten op dit product.	€113.000
De in de kadernota 2025 opgenomen ontwikkelingen voor het schoonmaakkosten van de kazerne en de bijdrage aan de VRU zorgen voor een stijging in de begrote lasten.	€40.000

Programma 2 Buitenruimte onderhouden in Eemnes

Visie

2.1 Ons natuurlijk kapitaal

Een prettige woonomgeving is een belangrijke factor voor de leefkwaliteit van onze inwoners. We willen die leefkwaliteit borgen en waar mogelijk verbeteren. Daarbij houden we steeds rekening met onder andere hergebruik van materialen, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Waar mogelijk combineren we werkzaamheden op het gebied van groen, riolering en wegen met elkaar. Zo krijgen we een goed op elkaar afgestemde inrichting en beperken we de overlast voor inwoners.

Een groene woonomgeving biedt de mogelijkheid tot recreëren, het zoeken van rust of zet juist aan tot lichaamsbeweging. We zetten ons in voor het behoud van de bestaande groenstructuur, maar ook voor het, waar mogelijk, uitbreiden en verbeteren ervan.

Creatieve speelmogelijkheden zijn voor kinderen van alle leeftijden belangrijk. Een goed verdeeld aanbod van speel- en sportvoorzieningen en spelaanleidingen is essentieel. Voor jong en oud, met en zonder beperking.

2.2 Wegen, verkeer en vervoer

Bij wegbeheer is een evenwichtige aanpak nodig voor het dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging/reconstructie. Daar waar mogelijk zoeken we bij het wegonderhoud samenwerking in de ambities die naar voren komen uit het nog vast te stellen Water- en Rioleringsprogramma (werk met werk maken).

2.3 Afvalwater en waterhuishouding

We beschermen de volksgezondheid en zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving. Dit doen we door huishoudelijk afvalwater en hemelwater in te zamelen en af te voeren.

Product 2.1 Ons natuurlijk kapitaal

Speerpunten:

We voeren de vergroening centrum Eemnes uit. De voorbereiding voor de opwaardering van het Plantsoen wordt gestart, herdenken, ontmoeten en bewegen staan hierbij centraal. We doen onderzoek naar het opfrissen van de entrees van Eemnes.

De raad maakt eind 2024 de keuze over het kwaliteitsniveau van het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte. Op basis van de keuze van de raad wordt 2025 gebruikt om de bestekken voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte voor de komende jaren op de markt te zetten. We stellen een beheerplan beschoeiingen op.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Vergroening centrum Eemnes	In 2025 werken we aan voorbereiding voor aanpassingen in de buitenruimte. Het betreft met name vergroening op Minnehof en Braadkamp. Daarnaast bekijken we de inrichting van het Plantsoen nader en maken we een herinrichtingsvoorstel in samenspraak met bewoners. De uitwerking van dit plan leggen we in 2025 voor aan de raad.
2	De openbare ruimte is zo optimaal mogelijk ingericht	Onze gemeente wordt gekenmerkt door de polder, het groen en water en dat is medebepalend voor onze uitstraling. Dit willen we in stand houden en waar nodig optimaliseren. We besteden aandacht aan (herplant van) bomen, het vergroenen en opknappen van plein en park, aandacht voor sociale veiligheid en communicatie met inwoners over groenbeleid.
3	Wij willen een milieu- en insectvriendelijk en actief groenbeheer gericht op meer biodiversiteit	De natuur levert ons een gezonde leefomgeving, gezonde en weerbare bodems, schoon water, schone lucht, bestuivers voor onze gewassen en natuurlijke weerstand tegen ziekten en plagen en een omgeving om in te ontspannen en recreëren. Als het niet goed gaat met de biodiversiteit, heeft dat gevolgen voor ons welzijn. We zetten in op het vergroten van de biodiversiteit zodat een groene omgeving voor iedereen, mens en dier, bereikbaar en dichtbij is.
4	Goed onderhouden speelvoorzieningen op onze speelterreinen	Spelen en sporten in de openbare ruimte is leuk en ontspannend. Waar gesport en gespeeld wordt, is ook ruimte voor ontmoeting, gezondheid en levendigheid. Het draagt bij aan de functie van de openbare ruimte. Een sportief en speels ingerichte openbare ruimte zorgt ervoor dat bewegen een vast onderdeel kan worden van het dagelijks leven. Goed onderhouden speelvoorzieningen zijn voorwaardelijk om dit te kunnen bereiken en spelen in op de huidige behoeftes, dit alles is onderdeel van het speelplan. In 2025 wordt het opknappen van de koeien speelplaats op het Plantsoen afgerond.

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
5	Beschermen en behouden van het waardevolle bomenbestand in Eemnes	<p>We willen zowel de gemeentelijke als de particuliere waardevolle bomen behouden. Gemeentelijke bomen zijn beschermd via VFL (omgevingsvergunning voor kap). We werken aan het behoud door gestructureerd onderhoud en herplant van bomen die dood gaan. Daarvoor is structureel budget in de begroting opgenomen. beschikbaar.</p> <p>Voor het beschermen van niet-gemeentelijke bomen (inwoners maar ook waterschap, RWS) is de Waardevolle Bomenlijst ingesteld.</p>
6	Bosplantsoenen	<p>Het bosplantsoenareaal moet gezond, veilig en goed onderhouden zijn. Zo is het een goede bijdrage voor de groenstructuren, recreatie, klimaatadaptatie en biodiversiteit van het openbaar groen.</p> <p>De bomen in bosplantsoenen staan nu niet als boom geregistreerd maar er is wel boomveiligheidscontrole nodig, om zo aan de wettelijke aansprakelijkheid te voldoen.</p> <p>Daarvoor hebben we inzicht nodig in de onderhoudsstaat van de bomen in bosplantsoenen. We maken een plan van aanpak voor het eenmalig uitvoeren van achterstallig onderhoud en voor structurele veiligheidscontrole en onderhoud daarna.</p> <p>Daarnaast wordt er onderzocht of het mogelijk is om op de locaties van de bosplantsoenen een mogelijkheid is om transformatiehuisjes in te passen ten behoeve van de energietransitie.</p>
7	Aanleg bovenwijks speelpark	<p>We stemmen met Blaricum en Laren af om onderzoek te doen naar de wenselijkheid van het aanleggen van een zogenaamd "pumtrack", geschikt voor met name jonge kinderen en voor stepjes, skateboards, online skates en BMX-fietsen.</p>
8	Actualiseren lijst waardevolle bomen	<p>De inventarisatie voor de Waardevolle Bomenlijst is gedaan in 2017. Gebruikelijk is om zo'n lijst elke 5 jaar te actualiseren.</p> <p>Op deze lijst staan waardevolle en daarmee kapvergunningsplichtige bomen. Met name van inwoners maar ook waterschap, RWS. Gemeentelijke bomen zijn via de VFL kapvergunningsplichtig.</p> <p>Bij de actualisatie kijken we of er nieuwe bomen aan de lijst moeten worden toegevoegd en of de bomen op de lijst nog steeds aan de kenmerken voldoen.</p>
9	Kwaliteitsimpuls Park Karwij	<p>Samen met bewoners en gebruikers van het trapveld, de groene zone en het hondenuitlaatgebied geven we het park Karwij een kwalitatieve impuls.</p>
10	Honden: van beste vriend tot overlast	<p>In 2024 is het Hondenbeleid vastgesteld. In de komende jaren geven wij uitvoering aan het vastgestelde beleid, hierdoor zal het beleid voor hondenbezitters duidelijker worden en de overlast voor de inwoners beperkt blijven. In 2025 wordt het nieuwe beleid uitgevoerd via gerichte communicatie en aanpassingen in de openbare ruimte.</p>

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
11	Beheersen invasieve exoten	Dit zijn planten of dieren die van nature niet in Nederland voorkomen, invasieve exoten breiden zich snel uit en verdringen inheemse soorten. Zo veroorzaken ze veel schade aan de natuur, wegen en gebouwen. In 2025 wordt zoals in 2024 ingezet om waar nodig te bestrijden of beheersen op verschillende manieren, soms door die manieren te combineren. Verder wordt in 2025 samen met Blaricum en Laren een beleidsplan opgesteld voor het beheersen van de invasieve exoten.
12	IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte	Het optimaal inrichten en onderhouden van het groen in de openbare ruimte. Hiervoor benoemen we per onderdeel het areaal en stellen we, waar nodig (opnieuw), de kwaliteitsnorm vast. In 2025 geven we de ontwikkeling verder vorm op welke wijze en door wie de openbare ruimte zal worden onderhouden. Daarnaast zullen de verbindingen worden gelegd met de beheerplannen wegen, riolering, civiele kunstwerken. Ook wordt onderzocht en uitgewerkt hoe de interne organisatie (buitendienst) hier het best op ingericht kan worden.
13	Zelfbeheer	In 2025 zal net als in voorgaande jaren worden ingezet op zelfbeheer. Bewoners, school of vereniging kunnen plantsoen, hofje, speelplek of plantenbak in de openbare ruimte zelf onderhouden.
14	Polder: ecologisch bermbeheer en regulier bermbeheer / onderhoud	We monitoren het resultaat van het maaibeheer van de ecologische bermen en sturen zo nodig bij, zoals in het beleidsplan bermen polder Eemnes is aangegeven. Dit doen we in samenspraak met boeren en andere terreinbeheerders in verschillende stappen de komende 4 - 6 jaar. De afspraken die we met agrariërs hebben gemaakt over het slootafval, handhaven we.
15	2e fase Groenplan 2017	De 2e fase is gedeeltelijk uitgevoerd. Op de planning staat nog het verfraaien van gedeelten van de nevenstructuur (bollen, kruidenmengsels) en van de rotonde Laarderweg/Noordersingel. Ook de omvorming van plantsoenvakken met een slechte kwaliteit moet nog worden uitgevoerd (i.v.m. lagere beheerkosten). Voor deze projecten proberen we zo veel mogelijk aan te sluiten bij andere projecten of groot onderhoud, om zo de kosten te drukken. Het uitdunnen van de singels is in 2024 uitgevoerd. In 2025 vindt hij de afwerking nog van plaats.

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
16	Wijkschouwen	In 2024 is begonnen met de voorbereidingen voor de uitvoering van de wijkschouwen. Het betreft de gebieden Fazantenhof, Patrijzenhof en Troeveveen. Doelstelling is om investeringen c.q. maatregelen door te voeren die de leefbaarheid van de wijken verbeteren. Dit zonder ingrijpende infrastructurele aanpassingen zoals verlegging van kabels en leidingen, aanpassingen aan riolering en overige kostenverhogende maatregelen. Via participatie wordt opgehaald bij bewoners en stakeholders welke wensen en ideeën men heeft. Vanuit eigen inbreng wordt onderzocht de mogelijkheid tot aanbrengen van groen (bomen en beplanting), verwijderen van overtollige verharding (ontstenen) en stimuleren van ontmoeten, sport en spel. In 2025 worden de inrichtingsplannen aan de raad voorgelegd.
17	Wortelopdruk	In 2024 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden voor de aanpak van wortelopdruklocaties binnen Eemnes. Door middel van inspecties zijn de meest overlast gevende locaties in beeld gebracht en hier zijn maatwerk oplossingen voor bedacht. De uitvoering is in het najaar van 2024 opgestart en wordt in 2025 afgerond.
18	Reconstructie Raadhuislaan	In het eerste kwartaal 2025 wordt er gestart met de voorbereidingen van de reconstructie Raadhuislaan. Aandachtspunten binnen dit project zijn o.a. riolering, verhardingen, bomen, kabels & leidingen. Via participatie wordt samen met bewoners en stakeholders worden wensen en ideeën opgehaald om de leefbaarheid in de straat te verbeteren. In het najaar van 2025 wordt het inrichtingsplan aan de raad voorgelegd.
19	Vernieuwen begraafplaatsbeleid	De wensen voor begraven, asbestemming en dergelijke zijn aan verandering onderhevig. Ook het beheer van de begraafplaats veranderd in de loop van de tijd. De Beheersverordening begraafplaats Eemnes dateert uit 2014. Met dit beleid actualiseren we de kaders voor beheer en onderhoud. Dat doen we in BEL verband maar uiteraard met oog voor de verschillen. Hierbij wordt onder andere de Historische Kring Eemnes betrokken.
20	Contract CityTec	Het beheer en onderhoud aan de openbare verlichting wordt uitgevoerd door CityTec. De duur van dit contract loopt in 2025 af. In 2025 worden verschillende scenario's uitgewerkt om de gemeente te kunnen adviseren in de keuze voor een nieuw contract. De uitwerking wordt voorgelegd aan de raad.

Product 2.2 Wegen, verkeer en vervoer

Speerpunten:

Wegen

We geven uitvoering aan het wegenbeheerplan. Dit is een evenwichtige aanpak van dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging en reconstructies. Daarnaast besteden we extra aandacht aan de wegen in de polder. We geven uitvoering aan het vastgestelde beleidsplan civiele kunstwerken. In 2024 is het wegenbeheerplan opgesteld. We starten met de uitvoering van het plan in 2025.

We voeren twee onderzoeken uit aan de geluidswal A27 (Oost); voor de korte termijn hoe het verzakte gedeelte veiliggesteld kan worden, daarnaast worden er varianten uitgewerkt voor een definitieve oplossing over de volledige lengte van de Noordbuurt.

Verkeer en vervoer

1. Onze gemeente is goed en veilig bereikbaar voor alle verkeersdeelnemers.

Wegen en fietspaden moeten goed begaanbaar, goed onderhouden en (sociaal) veilig zijn. Hierbij hebben we aandacht voor de toegankelijkheid, ook voor mindervalide mensen in onze gemeente. Duurzame mobiliteit biedt kansen. Voor de zaken waar we als gemeente invloed op hebben, willen we deze kansen benutten. Zeker als het gaat om het stimuleren van woon-werkverkeer op de fiets. We realiseren ons daarbij dat hiervoor een uitgebreid en toegankelijk fietsnetwerk een belangrijke voorwaarde is. Dit fietsnetwerken kunnen we samen met onze regionale partners realiseren. Een belangrijk uitgangspunt is en blijft dat we de verkeersveiligheid steeds in het oog houden en belemmeringen willen wegnemen.

2. De bereikbaarheid van Eemnes en de ontsluiting van Eemnes naar de A1 en de A27 borgen.

Een goede bereikbaarheid zien we als een van onze belangrijke taken, dit is nodig voor het aantrekkelijk houden van onze gemeente. Dit betekent dat de wegen goed begaanbaar, goed onderhouden en (sociaal) veilig zijn. Op strategisch niveau zetten we in op het bepalen van een integrale onderhoudsstrategie waarin we keuzes maken op het gebied van inrichting, de verschillende verkeersstromen en toekomstige ontwikkelingen.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Doelmatig beheer en onderhoud van verhardingsareaal.	Bij wegbeheer gaat het om de balans tussen het wegwerken van achterstanden in het onderhoud en het op de lange termijn programmeren van onderhoud. Daarbij is een evenwichtige aanpak gewenst op het niveau van dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging/reconstructie. Voor de Meentweg en Stachouwerweg worden in het najaar van 2024 aanvullende voorstellen gedaan en aan de raad voorgelegd. In 2025 wordt hier mogelijk een vervolg aangegeven aan voorbereiding en uitvoering. Daarnaast worden waar mogelijk samenwerking gezocht in de ambities van het vastgestelde Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028 gezocht (werk met werk maken).

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
		<p>Naar aanleiding van het Wegenbeheerplan 2024 – 2028 en de bijbehorende ambities verbeteren we gericht enkele knelpunten. Een apart plan geeft inzicht in de actuele staat van de voet- en fietspaden en welk onderhoud toegepast dient te worden. Daarnaast worden mogelijkheden van subsidie onderzocht om de realisatie van de uitkomsten van het plan te kunnen realiseren. Naar verwachting wordt het plan in kwartaal 2 van 2025 aan de raad voorgelegd.</p> <p>Het wegenbeheerplan 2024 – 2028 heeft het mogelijk gemaakt dat er voor de wegen in de polder van Eemnes extra onderzoek gedaan kan worden naar de conditie van de verhardingen en hoe hier mee om te gaan. Dit geeft de gemeente inzicht naar de herstelmaatregelen met meerjarenplanning en kosten die hier mee gepaard gaan. Ook wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn voor subsidie (landelijk en Europees).</p>
2	Invoeren van het nieuwe 30 (GOW30) Laarderweg	We maken samen met omwonenden een plan voor inrichting van de Laarderweg als GOW30. We zetten ons in om de hoeveelheid zwaar verkeer terug te dringen door alternatieve routes mogelijk te maken en bekijken in hoeverre elementen van Tour de Force hierbij betrokken kunnen worden. In 2025 voeren we groot onderhoud uit conform de bestuursopdracht Laarderweg west.
3	Mobiliteit: verandering naar fiets en openbaar vervoer	<p>We sluiten aan bij plannen van de provincie om het (snel)fietsnetwerk verder uit te breiden. De komst van HOV halte Eemnes biedt reizigers een hoogwaardig alternatief voor de auto. We sluiten aan bij gemeente Blaricum en Laren op de thema's Openbaar vervoer en fiets in de verkeersvisie 2035.</p> <p>We besteden aandacht aan doorfietsroutes en goede veilige fietsroutes, specifiek voor kinderen en jongeren. We stellen fietsparkeernormen in bij nieuwbouw en voldoende fietsparkeervoorzieningen bij (H)OV-haltes en bestemmingen waarvoor het fietsgebruik gestimuleerd kan worden. Daarnaast staan we open voor innovatieve vormen van OV, mits die echt een alternatief vormen voor de lijnbus. Voor woonstraten is 30 km/u de norm, bij nieuwbouwplannen of grootschalige herinrichtingsprojecten zal ook worden overwogen om een erf in te stellen waarbij 15 km/u de norm is.</p>

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
4	Mobiliteit: duurzaam en gezond	<p>We stimuleren deelmobiliteit als alternatief voor een eigen auto, onder andere door de parkeernorm aan te passen. We onderzoeken of een proef met deelscooters voor Eemnes een oplossing is, in combinatie met Laren en Blaricum. We maken ruimte voor voetgangers door groene ommetjes en een hoofdwandelnetwerk te ontwikkelen. Ook zorgen we dat de laadinfrastructuur gelijke tred houdt met de toename van emissieloze voertuigen. We bestrijden mobiliteitsarmoede door te kijken hoe we de fietslessen en de fietsdeals (betaalbare fietsen voor minima) kunnen uitbreiden. Verder willen we samen met scholen en ouders, de kinderen stimuleren om lopend of fietsend naar school te komen en naar sportaccommodaties te gaan.</p>
5	Vaststellen verkeersvisie 2035	<p>Begin 2025 wordt voor de BEL gemeenten de Verkeersvisie 2035 als nieuw integraal beleidsplan voor verkeer en vervoer vastgesteld. Eemnes heeft gekozen om eerst haar GVVP uit te voeren. Wel nemen wij deel aan de thema's: Fiets en Openbaar vervoer. Zo kunnen we regionaal samenwerken aan gezondere en duurzame mobiliteit. Het uitvoeringsprogramma bevat projecten die uitvoering geven aan de in de verkeersvisie 2035 omschreven doelen voor wat betreft de thema's fiets en openbaar vervoer. Voor Eemnes wordt het uitvoeringsprogramma samengevoegd met die van het GVVP. Zodat er een nieuwe prioritering ontstaat wat de komende jaren wordt aangepakt.</p>
6	Regionale verkeersprojecten	<p>Binnen de Regio loopt een aantal projecten welke in de komende jaren aan de raden zullen worden voorgelegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategisch plan verkeersveiligheid (SPV); - Nationaal toekomstbeeld Fiets/ Doorfietsroutes; - Regionaal Mobiliteitsplan (RMP);
7	Zuidelijke ontsluiting	<p>We werken plannen uit voor het doortrekken van Zuidersingel richting Eikenlaan met een landschappelijke invulling met gescheiden fiets- en ruiterspaden. Na de inrichting van de Laarderweg tot GOW 30 gaan we aan de slag met een herinrichting van de kruising Eikenlaan/Wakkerendijk tussen (globaal) de komgrens en de aansluiting van de A1, waarbij rekening wordt gehouden met de plannen Poort van Baarn die de provincie uitvoert (rotonde aansluiting A1 medio Q3 2024 en fietstunnel ter hoogte van het afvalbrenghstation). De ventweg krijgt hierbij een ondergeschikte functie en de zichtbaarheid van de komgrens wordt verbeterd.</p> <p>Ook verbeteren we de fietsverbinding aan de oostzijde van de A27 richting Laren en de HOV halte, via de Rijksweg (aanleg ontbrekende schakel ter hoogte van de boomkwekerij).</p>

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
8	Poort van Baarn	We liften mee op de herinrichting Poort van Baarn, waarbij de aansluiting A1-Wakkerendijk door de provincie veiliger wordt gemaakt via de aanleg van een rotonde en een fietstunnel ter hoogte van Nijhof/ het afvalbrengrstation.
9	Centrum Eemnes	Binnen het centrum kunnen we de volgende “no regret” maatregelen uitvoeren in 2024/ 2025: Oversteek Braadkamp-Minnehof en kruising Laarderweg - Minnehof sociaal veiliger maken. Voorplein Minnehof gaan we vergroenen tot verblijfsgebied en de Braadkamp van parkeerplaats naar verblijfsgebied omvormen, zie vergroenen centrum Eemnes
10	GVVP: oppakken diverse onderdelen	We pakken de knelpunten uit het vigerende GVVP die nog open staan aan. Ook geven we het GVVP een update en stellen daarbij nieuwe prioriteiten voor deze collegeperiode. De kruising Noordersingel - Barbeelstraat pakken we aan (verbetering oversteek fietsers, goede auto-ontsluiting Barbeelstraat). Hierbij houden we rekening met (op termijn) uitbreiding noordzijde en de ontsluiting voor landbouwverkeer vanaf de Meentweg via de Stachouwerweg naar de Noordersingel. Tussen de scholen en het Huis van Eemnes, het centrum en sportfaciliteiten herstellen we kindlinten en brengen nieuwe kindlinten aan.
11	Tour de Force	We haken aan bij het Nationaal toekomstbeeld (NTF) en werken voorstellen uit. We verbeteren de kwaliteit van bestaande (snel)fietsnetwerk en leggen ontbrekende schakels aan.

Product 2.3 Afvalwater en waterhuishouding

Speerpunten:

We geven uitvoering aan het vastgestelde beleidsplan water- en rioleringsprogramma (WRP).

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Klimaatbestendige buitenruimte	Aanpak water- en rioleringsprogramma waarbij integraal wordt meegelift met reconstructies
2	Drukemaal Meentweg	Het drukemaal aan de Meentweg is aan renovatie dan wel vervanging toe. Het betreft met name het elektronische en mechanische gedeelte. In 2025 wordt er gestart met de voorbereidingen om daarna tot uitvoering over te gaan.
3	Persleiding Meentweg	De persleiding aan de Meentweg is vervanging toe. Het betreft de persleiding lopend vanaf het drukemaal richting het centrum van Eemnes. Vooruitlopend op het Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028 is in 2024 is een oriëntatie onderzoek van start gegaan om te onderzoeken naar een ander tracé om zo het rioolstelsel in het centrumgebied te ontlasten. In 2025 wordt er gestart met de voorbereidingen om daarna tot uitvoering over te gaan.
4	Plannen WRP	Het klimaat verandert en hierdoor krijgen we te maken met veranderende weersomstandigheden. Doordat we vaker te maken krijgen met extremen, zoals hevige neerslag, lange perioden van droogte en hittegolven met de gevolgen daarvan. De nieuwe berekeningen, waar we van nu uit gaan van 70mm (landelijke norm) neerslag dat valt in 1 uur (voorheen 46mm), laat zien waar we hinder dan wel schade kunnen verwachten. In 2025 gaan wordt er gestart met onderzoeken welke maatregelen op welke locatie nodig zijn. Daarnaast wordt waar mogelijk de samenwerking gezocht van alle vastgestelde beheerplannen binnen de openbare ruimte (integraal werken).

Betrokkenheid Verbonden Partijen

Niet van toepassing.

Wat mag het kosten?

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten						
2.1 Ons natuurlijk kapitaal	918.277	1.522.240	1.710.214	1.537.533	1.546.842	1.575.325
2.2 Wegen, verkeer en vervoer	1.204.317	2.869.977	1.531.597	1.581.534	1.827.121	1.880.867
2.3 Afvalwater en waterhuishouding	581.600	501.876	616.102	616.132	650.844	733.156
Totaal lasten	2.704.194	4.894.093	3.857.912	3.735.199	4.024.807	4.189.348

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Baten						
2.1 Ons natuurlijk kapitaal	-9.786	-24.769	-24.970	-24.970	-24.970	-24.970
2.2 Wegen, verkeer en vervoer	-198.491	-1.451.787	-41.787	-41.787	-41.787	-41.787
2.3 Afvalwater en waterhuishouding	-859.731	-903.733	-1.082.640	-1.071.549	-1.113.664	-1.213.212
Totaal baten	-1.068.008	-2.380.289	-1.149.397	-1.138.306	-1.180.421	-1.279.969

Saldo programma 2	1.636.186	2.513.804	2.708.515	2.596.893	2.844.387	2.909.379
--------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Toelichting verschillen product 2.1 Ons natuurlijk kapitaal

Lasten

In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot hogere lasten op dit product.	€120.000
Het IBOR contract is in 2024 opnieuw aanbesteedt en dit leidt tot een nieuw contract met hogere kosten.	€55.000

Toelichting verschillen product 2.2 Wegen, verkeer en vervoer

Lasten

De incidentele lasten voor de aanbesteding HOV die in de begroting 2024 opgenomen zijn, zijn niet in 2025 en verder begroot.	- €1.410.000
Door verschuiving van geplande investeringen zijn de afschrijvingslasten lager in dit product.	- € 47.000
In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot hogere lasten op dit product.	€65.000

Baten

De incidentele baten voor de aanbesteding HOV die in de begroting 2024 opgenomen zijn, zijn niet in 2025 en verder begroot.	€1.410.000
---	------------

Toelichting verschillen product 2.3 Afvalwater en waterhuishouding**Lasten**

Door de stijging van de omslagrente van 1% naar 1,5% stijgen de toegerekende rentekosten aan dit product.	€ 17.000
Het vastgestelde WRP 2024-2028 leidt tot extra onderzoekskosten.	€54.000
Het vastgestelde WRP 2024-2028 leidt tot extra kosten voor het uitvoeren van het kolkenbestek.	€40.000

Baten

De baten van de rioolbelasting zullen in het begrotingsjaar 2025 toenemen als gevolg van de ontwikkelingen in de lasten van de riolering en areaal.	- €178.000
---	------------

Programma 3 Duurzaam en prettig wonen in Eemnes

Visie

We kiezen voor een gestage groei van de woningvoorraad. Door deze gestage groei, waarbij woningen opgeleverd worden in alle segmenten, geven we starters de mogelijkheid om voor het eerst te gaan kopen of huren, maar ook anderen om te verhuizen. We bouwen gedifferentieerd, met focus op de doelgroepen starters, middenhuurders en senioren dicht bij de voorzieningen. Door per woonproject heel gericht toewijzingscriteria vast te stellen voor huur- en koopwoningen, kunnen we maximaal inzetten op doorstroming om zoveel mogelijk Eemnessers een passende woning aan te bieden. De gestage groei zorgt bovendien voor behoud van vitaliteit in ons dorp.

Daarbij is een klantgerichte dienstverlening van belang, juist binnen dit programma waarin veel verschillende klantcontacten zijn. Uitgangspunt is dat de digitalisering van de dienstverlening zich verder ontwikkelt, maar fysieke klantcontacten zijn altijd mogelijk.

Product 3.1 Ruimtelijke ontwikkeling

Speerpunten:

Omgevingswet

In 2025 wordt de Omgevingsvisie vastgesteld. In het Omgevingsplan worden vanaf 2025 eerst aantal algemene thema's gewijzigd. Vervolgens zal jaarlijks (vanaf 2026-2027) een wijziging per deelgebied (woongebied, bedrijventerrein, landelijk gebied, etc.) door de raad worden vastgesteld.

Locatieonderzoek woningbouw

Het onderzoek naar potentiële woningbouwlocaties wordt eind 2024 afgerond. Afhankelijk van het besluit van de raad hierover wordt een start gemaakt met uitvoering en/of wordt samengewerkt met ontwikkelaars/initiatiefnemers om tot uitvoering te komen.

Landelijk gebied

Het landelijke gebied van Eemnes kenmerkt zich door een veelzijdigheid aan verschillende waarden. Namelijk: natuur, cultuurhistorie, landschap, recreatie, waterbeheer en duurzame energie. Vanuit het Utrechtse Programma Landelijk Gebied (UPLG) werken we als gemeente Eemnes samen met verschillende partners om de balans tussen deze waarden te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Een gezonde en toekomstige agrarische sector is hierbij essentieel.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, een goede ruimtelijke ordening.	Inbreidingslocaties zijn afhankelijk van initiatieven van grondeigenaren met als randvoorwaarde dat ze stedenbouwkundig passen in de omgeving. Bij de opbouw van een nieuwbouwwijk wordt een evenwichtige samenstelling van de woningcategorieën nagestreefd, passend bij de woonvisie.
2	Implementeren van de Omgevingswet.	Het ruimtelijk beleid wordt vormgegeven door de vaststelling van de Omgevingsvisie. Vervolgens wordt dat beleid concreet gemaakt door middel van de vaststelling van het Omgevingsplan.
3	We willen dat de watergang Gooiergracht voldoende capaciteit heeft voor het bergen en verwerken van hevige regenval en dat de waterbodem door het waterschap Amstel, Gooi en Vecht wordt gesaneerd. We willen tevens dat de watergang een aantrekkelijke uitstraling behoudt, met meer aandacht voor biodiversiteit en versterking van de cultuurhistorische waarden.	Samen met waterschap Amstel, Gooi en Vecht een Inrichtingsplan en een uitvoeringsplan opstellen voor: het saneren van de waterbodem, het realiseren van extra waterberging en dras/nat gebieden, het aanpassen van het waterbodemprofiel, het verbeteren van diverse oevers en, in beperkte mate, het versterken van cultuurhistorische waarden en recreatieve functies. We halen daarvoor ook ambities en verwachtingen op van andere stakeholders. Het waterschap AGV is o.a. verantwoordelijk voor het saneren van de waterbodem en het waterhuishoudkundig functioneren en inrichten van de watergang.

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
4	We willen een integrale langetermijnvisie van de gemeente voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. Dit noemen we de omgevingsvisie. Deze bevat de ambities en doelen van de gemeente en is zelfbindend. De omgevingsvisie is tevens een uitnodiging naar bewoners, ondernemers en organisaties om met initiatieven te komen die bijdragen aan het realiseren van de doelen en ambities.	<p>Door, in aanvulling op eerdere participatie in 2023 en 2024, een ontwerp-omgevingsvisie voor te leggen aan de samenleving.</p> <p>Door eventuele inspraakreacties op de ontwerp-omgevingsvisie te verwerken en de raad voor te stellen de omgevingsvisie vast te stellen.</p>
5	Behouden en verbeteren van verschillende waarden in het landelijk gebied inclusief een toekomstbestendige agrarische sector	<p>Vanuit het UPLG samen met de Regio Amersfoort en het Waterschap Vallei en Veluwe een gebiedsagenda maken voor het deelgebied Eemland</p> <p>Sturen op gebiedsspecifieke doelen door de inzet van een projectleider binnen de Regio Amersfoort</p> <p>Uitvoering geven aan de memo 'Ruimte voor de Boeren' door stikstofbindende gewassen toe te staan</p> <p>Uitvoering geven aan de memo 'We gaan voor Goud' door het kweken van eiwitrijke gewassen gedurende twee jaar toe te staan</p> <p>Er is een afspraak met de 7 deelnemende gemeenten van de regio Amersfoort om elk 30% van de beschikbaar gestelde provinciale middelen in 2025 ter beschikking te stellen aan bureau regio Amersfoort voor de inzet van een projectleider landelijk gebied.</p>

Product 3.2 Wonen en bouwen

Speerpunten:

Nieuw woonbeleid

De Woonvisie met zorgcomponent 2024-2028 is door de raad vastgesteld. Hierin zijn de ambities op het gebied van wonen in Eemnes opgenomen. Inwoners en de gemeenschap zijn bepalend voor de cultuur van Eemnes. Daarom vinden we het belangrijk dat Eemnessers die in het dorp willen wonen, hier ook kunnen (blijven) wonen. Ons woonbeleid is erop gericht dat er voor iedere Eemnesser een passende woning is. Dat betekent dat we ervoor zorgen dat de komende jaren meer betaalbare woningen worden toegevoegd. We zetten in op doorstroming binnen de lokale woningmarkt.

Uitvoeringsprogramma Wonen

Om de doelstellingen uit de Woonvisie te realiseren zijn diverse acties en maatregelen opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Zo brengen we het in 2024 gestarte onderzoek naar locaties voor woningbouw een stap verder. Ook sturen we via het kwalitatieve kader uit de Woonvisie bij nieuwbouw op 66% in het betaalbare segment. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden voor het delen van voordeuren ('friends'-woning) en meergeneratiewoningen en kijken we onder welke voorwaarden we splitsing van kavels voor bijvoorbeeld de realisatie van geclusterde seniorenwoningen mogelijk kunnen maken.

Afronden woningbouwplan Hilt

De laatste woningen van de Hilt worden begin 2025 opgeleverd. Dan zal ook het woonrijp maken van het openbare gebied worden afgerond.

Ocriet

In 2025 wordt op basis van het stedenbouwkundige plan en het onderzoek naar verkeersaspecten gestart met een omgevingsplan voor de bouw van woningen bij Ocriet en Sterk.

Zuidpolder

Per 2024 wordt gewerkt aan deelplan 4.1, de laatste uitgifte van woningen in de Zuidpolder. Het plan omvat 42 woningen in de sociale huur, de midden huur en de vrije sector koop in de prijsklasse van circa € 300.000 tot € 900.000. De helft van de woningen heeft de slaapkamer en de badkamer en toilet op dezelfde verdieping als de entree en is daarmee levensloopbestendig. De bouw start in de zomer van 2025. De woningen worden een jaar later opgeleverd.

Zuidpolder Zuid

We zijn voortvarend aan de slag om woningbouw mogelijk te maken in Zuidpolder Zuid met circa 450-500 woningen. Daarvan realiseren we ongeveer 66% in het sociale en middeldure segment in een bouwtempo van gemiddeld zo'n 40 woningen per jaar. Duurzaamheidsaspecten, zoals het Convenant Duurzame Woningbouw en Groen Groeit Mee, worden in de plannen verwerkt. Ook doen we onderzoek naar het doortrekken van de Zuidersingel. Voor de planning van Zuidpolder Zuid zijn we afhankelijk van besluitvorming door de provincie Utrecht over het Regionaal Programmeren en de verankering in het provinciaal programma Wonen en Werken 2025. De eerste verkoop van vrije kavels en woningen Zuidpolder Zuid wordt verwacht in de zomer van 2025, zodat in de loop van 2026 met de bouw kan worden gestart.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Op 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging in werking getreden. De rol van de gemeente is veranderd in een meer procesmatige rol, maar dan wel een met verantwoordelijkheden. Door de verplaatsing van een deel van de werkzaamheden naar marktpartijen, komt de gemeentelijke inzet te vervallen en worden legesinkomsten gereduceerd. In 2025 wordt geëvalueerd welke impact de

Wkb heeft op de gemeentelijke inzet en de legesinkomsten. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze evaluatie kan, indien nodig, worden bijgestuurd.

Uitvoeringsprogramma VTH 2025

In 2024 is gestart met een evaluatie van de U&H strategie alsmede het Uitvoeringsprogramma VTH (Vergunning, Toezicht en Handhaving) 2024. Hieruit blijkt dat niet alle doelen concreet of meetbaar zijn geformuleerd. De resultaten kunnen hierdoor niet goed worden gemeten. In 2025 wordt (zoals ieder jaar) een Uitvoeringsprogramma VTH opgesteld met daarin een set SMART-geformuleerde indicatoren om zo meetbaar te maken of de gestelde doelen uit het Uitvoeringsprogramma worden gerealiseerd.

Fusie RUD conform commissie van Aartsen

De commissie Van Aartsen stelde twee jaar geleden dat omgevingsdiensten die taken niet goed genoeg kunnen vervullen zoals de bedoeling is. Als antwoord daarop werd het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel opgericht. Het bestuur van de RUD Utrecht en de Omgevingsdienst regio Utrecht stemden daarop in met de routekaart 'Naar één robuuste Omgevingsdienst in Utrecht' met als doel om te komen tot één Omgevingsdienst in de provincie Utrecht. De RUD Utrecht en de Omgevingsdienst Regio Utrecht zijn een traject gestart om de mogelijkheden tot een fusie te bekijken. Met als doel één Omgevingsdienst Utrecht die vanaf 1 januari 2026 functioneert. In 2025 zal dit traject verder worden uitgewerkt.

Handhaving Goyergracht

De gemeenteraad heeft in 2023 besloten geld vrij te maken voor een project om de strijdigheden aan de percelen aan de Goyergracht in Eemnes te handhaven. In 2024 zijn alle controles uitgevoerd en heeft besluitvorming plaats gevonden over het eventueel in te zetten handhavingstraject. Naar aanleiding hiervan wordt in 2025 een toename in het aantal bezwaar- en beroepsprocedures verwacht, wat een druk zal geven op de ambtelijke capaciteit. Hier moet rekening mee worden gehouden.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	We brengen de woningmarkt / woningvoorraad beter in balans en sturen daar op bij.	<p>Dit doen we door een gestage groei van de woningvoorraad waarbij we tenminste 66% van de nieuwbouw in het betaalbare segment realiseren. We willen toegroeien naar meer sociale huurwoningen in de voorraad.</p> <p>Met de woningcorporatie hebben we afgesproken dat we in de periode t/m 2027 tenminste 70 nieuwe sociale huurwoningen toevoegen.</p>
2	We werken toe naar een passende woningen voor iedere Eemnesser zodat onze jongeren, starters, gezinnen en ouderen fijn in Eemnes kunnen (blijven) wonen.	<p>Het nieuwbouwprogramma stemmen we af op de (lokale) behoefte en we bouwen o.a. kleinere (gelijkvloerse) woningen voor jonge starters en senioren.</p> <p>Om de doorstroom te bevorderen blijven we de Van Groot naar Beter regeling en verhuiskostenvergoeding voortzetten.</p>

3	Tegemoet komen aan de grote woningbehoefte.	Bouwen van woningen in Zuidpolder, Zuidpolder-zuid, Ocrietterrein, Molenweg, Streefoordlaan, Garage Beuk
		Het uitvoeren van een locatieonderzoek waar nog woningen gebouwd kunnen worden.
4	Bevorderen eigen verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven.	Door risicogestuurd te werken : de wijze van toetsing wordt bepaald na beoordeling van de complexiteit van de aanvraag.
		Door Omgevingswet- en WKB-proof te werken: - Initiatieven worden beoordeeld vanuit mogelijkheden en oplossingen (" ja mits, i.p.v. nee tenzij"). - Het " As-Build"-dossier (Wkb) wordt alleen op uitgangspunten getoetst (inhoud compleet en aannemelijk).
		Door in te zetten op tijdige en volledige aanvragen.
5	Borgen en verbeteren naleefgedrag van inwoners en bedrijven	Door actieve en transparante communicatie: - transparante informatieverstrekking over het beleid en wet- en regelgeving - Er wordt een communicatieplan in het uitvoeringsprogramma VTH opgenomen met activiteiten. - Waar mogelijk wordt gecommuniceerd op taalniveau B1 met als doel, tijdige, duidelijke en transparante communicatie over het gevoerde beleid.
6	Doeltreffend en efficiënt handhaven.	Door het vaststellen van handhavingsprioriteiten in het uitvoeringsprogramma.
		Door themagericht te handhaven: projectmatig wordt capaciteit ingezet op een bepaald thema in een specifieke straat, wijk, dorp of gebied.
7	Borgen van kwaliteit van de organisatie en de medewerkers	Door te voldoen aan de kwaliteitscriteria uit de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving middels een evaluatie- en monitoringrapportage.
		Door onze dienstverlening verder te digitaliseren en te voldoen aan de servicenormen.

Product 3.3 Grondexploitatie

Speerpunten:

De grondexploitatie van de Hilt wordt in 2025 gesloten. Zie voor de grondexploitaties Zuidpolder en Zuidpolder-Zuid de paragraaf Grondbeleid.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Bij eigen woningbouwontwikkelingen: Positief saldo.	Door middel van actuele grondexploitaties.
2	Bij woningbouwontwikkeling van derden, tenminste kostenneutraal voor de gemeente.	Door middel van het sluiten van anterieure exploitatie overeenkomsten.

Product 3.4 Milieu en duurzaamheid

Speerpunten:

Milieuaspecten krijgen steeds meer een rol in projecten binnen de gemeente

Door het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord is het doel om luchtkwaliteit meer mee te nemen bij de uitvoering van projecten en om verbetering van de luchtkwaliteit als voorwaarde te stellen bij het maken van plannen. Het thema asbest krijgt meer aandacht via een landelijke communicatiecampagne. Daarnaast worden particulieren met een asbestdak groter dan 35 m² gestimuleerd om hun asbest te saneren. Het stimuleren van particulieren doen we door te communiceren over en uitvoering te geven aan de Verordening leningregel asbestdaken.

Isolatie-offensief/Nationaal Isolatie Programma (NIP)

Goede isolatie van woningen is een voorwaarde voor een succesvolle overstap naar een duurzame warmtebron. We zetten daarom in op een isolatieprogramma voor woningeigenaren. We bekostigen dit vanuit verschillende regelingen; het Nationaal Isolatie Programma (NIP), de provinciale Isolatievouchers en de Energiearmoede-regeling.

Verduurzaming van monumentale gebouwen

Het verduurzamen van monumentale gebouwen is een uitdaging. Door de bijzondere status van de gebouwen zijn niet alle duurzaamheidsmaatregelen (eenvoudig) te nemen. We vinden het belangrijk dat eigenaren van monumenten voldoende mogelijkheden krijgen om te verduurzamen. We maken, in samenwerking met Laren en Blaricum, voor de verduurzaming van monumenten een Afwegingskader duurzame maatregelen bij Monumenten en Beschermd Dorpsgezichten.

Mogelijk maken van isolatiemaatregelen met inachtneming van beschermde diersoorten

In 2023 is gestart met het proces om een soortenmanagementplan (SMP) voor Eemnes op te stellen. In dit plan wordt opgenomen in welke woongebieden van Eemnes beschermde diersoorten voorkomen die hinder/nadeel kunnen ondervinden van onder andere de isolatie van woningen (spouwmuren e.d.). Het SMP is geldig voor de gehele gemeente. Particuliere woningeigenaren en de woningcorporatie hoeven hierdoor geen apart onderzoek naar beschermde diersoorten uit te laten voeren als zij willen isoleren of verbouwen. Een SMP is daarnaast een voorwaarde om gebruik te kunnen maken van provinciale subsidies. In 2025 wordt het onderzoek afgerond en wordt het SMP opgeleverd. Het SMP is 10 jaar geldig.

Opstellen en vaststellen van een nieuw warmteprogramma (voorheen Transitievisie Warmte)

Dit warmteprogramma is een actualisatie van de Transitievisie Warmte en moet in 2026 opgeleverd worden. Een aanzienlijk klus, waarmee in 2025 wordt gestart.

Opstellen van het eerste wijkuitvoeringsplan

Dit proces wordt gestart parallel aan de actualisatie van het warmteprogramma. In 2025 zal voor een nader te bepalen wijk een wijkuitvoeringsplan worden opgesteld. In het wijkuitvoeringsplan maken inwoners en gemeente samen de keuze voor een duurzame warmteoplossing die verwarming met aardgas moet gaan vervangen, en welk tijdsplan daarbij hoort.

Mogelijk maken van ontwikkeling zonneveld(en)

De raad heeft in 2024 een besluit genomen om zonnevelden en lokaal eigendom met een minimale opwek van 25 Gwh te ontwikkelen. Zon-op-land past niet binnen het geldende omgevingsplan. Om het raadsbesluit te kunnen uitvoeren zal in een 2025 een omgevingsplanprocedure moeten worden doorlopen.

Deelnemen aan het Energie Diensten Centrum (EDC)

In 2023 en 2024 hebben alle gemeenten in Nederland middelen van hogere overheden gekregen om de energietransitie te versnellen. De projecten die op basis van deze middelen worden geïnitieerd, worden zoveel mogelijk gezamenlijk met gemeenten in de provincie Utrecht opgepakt. Dit is efficiënter en effectiever dan individuele aanpakken van gemeenten. Om deze gezamenlijke aanpakken te organiseren en te coördineren is door de provincie Utrecht het EDC opgericht. Eemnes gaat zich aansluiten bij het EDC, en vanaf 2025 structureel deelnemen. Eemnes gaat voornamelijk gebruikmaken van de mogelijkheden op het gebied van data, digitalisering en monitoring die via het EDC worden ontwikkeld. Een voorbeeld hiervan is het ontwikkelen van een systeem waar de energetische staat van woningen in gemonitord kan worden. Daarnaast biedt het EDC een samenwerkingsplatform waar met elkaar wordt meegedacht en van elkaar wordt geleerd.

Voorkoming/bestrijding energiearmoede

Sinds 2022 zijn er, op basis van SPUK-gelden, verschillende projecten uitgevoerd ter voorkoming van energiearmoede, o.a. de witgoedregeling. In 2025 zal er opnieuw een actie worden opgezet voor ondersteuning van inwoners die mogelijk te maken hebben met energiearmoede. De exacte inhoud van de actie zal in Q4 van 2024 worden bepaald.

Dierenopvang

Gemeenten hebben op het gebied van dierenwelzijn taken die voortkomen uit algemene en specifieke wetten. De gemeenten in de regio Eemland hebben deze taken uitbesteed aan Stichting Dierenzorg Eemland in Soest.

Om de continuïteit van de wettelijke taken die gemeenten hebben in de opvang van dieren te borgen, maken deze gemeenten en Stichting Dierenzorg Eemland in 2024 afspraken om vanaf 2025 te komen tot eensluidende overeenkomsten. Het uitgangspunt is om de zorg voor dieren structureel te organiseren en de af te nemen diensten meer kostendekkend te financieren. Dit is van belang voor het voortbestaan van de organisatie.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Vermindering CO2-uitstoot met 70% door besparing op energieverbruik.	<p>We zetten het isolatieprogramma voor woningeigenaren voort, en bekostigen dit vanuit verschillende regelingen; het Nationaal Isolatie Programma (NIP), de provinciale Isolatievouchers en de Energiearmoede-regeling.</p> <p>We zetten in op de verduurzaming van monumentale gebouwen. Om eigenaren van monumenten voldoende mogelijkheden te bieden voor verduurzaming, stellen we in 2025 een handreiking op.</p>
2	Vermindering CO2-uitstoot met 70% door buurten van het aardgas af te krijgen en de opwek van duurzame energie te faciliteren.	<p>We stellen een nieuw warmteprogramma op (voorheen Transitievisie Warmte).</p> <p>Parallel aan de actualisatie van het warmteprogramma gaan we beginnen met het eerste wijkuitvoeringsplan, waarin de gemeente met inwoners samen de keuze voor een duurzame warmteoplossing maakt.</p> <p>We faciliteren de ontwikkeling van zon-op-land door het doorlopen van een omgevingsplanprocedure.</p>
3	Mogelijk maken van isolatiemaatregelen met inachtneming van beschermde diersoorten.	Door middel van het soortenmanagementplan wat in Q3 2025 afgerond is en de borging in de organisatie daarvan, wordt er rekening gehouden met beschermde diersoorten bij isolatie.
4	Samenwerken met gemeenten om beschikbare verduurzamingssubsidies efficiënt en effectief in te zetten.	Vanaf 2025 zal Eemnes aansluiten bij het Energie Diensten Centrum (EDC). Het EDC wordt gefaciliteerd door de provincie Utrecht en geeft de ruimte om duurzaamheidsprojecten gezamenlijk met andere gemeenten op te pakken.
5	Voorkoming/bestrijding energiearmoede.	In 2025 zal er opnieuw een actie worden opgezet voor ondersteuning van inwoners die mogelijk te maken hebben met energiearmoede. De exacte inhoud van de actie zal in Q4 van 2024 worden bepaald.
6	Circulaire economie beter borgen in onze organisatie.	<p>We gaan specifieke duurzaamheidseisen te stellen voor onze inkoopprocessen en aanbestedingen</p> <p>We gaan specifieke duurzaamheidseisen borgen in het vergunningsproces</p>

7	De vermindering van asbestdaken in de gemeente.	We zetten ons voortdurend in voor het verwijderen van asbestdaken, zoals vastgelegd in het Plan van Aanpak asbestdaken 2020. Voor grote daken is er in 2024 de verordening leningregel asbestdaken vastgesteld. Ook zijn we onderdeel van de klankbordgroep communicatiestrategie Asbestdaken om in 2025 meer te communiceren en mensen te informeren over de verwijdering van asbestdaken
8	Creëren van een leefomgeving met een goede luchtkwaliteit en zo min mogelijk geluidsoverlast.	We investeren in bewustwording over de gevolgen van houtstook, om een beter begrip van de impact ervan te bevorderen en doen dit in samenwerking met Blaricum en Laren. In het kader van de ondertekening van het Schone Lucht Akkoord, zal hier meer aandacht aan worden besteed.
		Het project Hollandse Luchten, waar door de inwoners fijnstof is gemeten loopt nog steeds. Er wordt gekeken wat we met de data kunnen. Met dit project willen we o.a. meer bewustzijn en gegevens creëren op het gebied van luchtkwaliteit.
		De beperking van geluidshinder wordt meegenomen in ruimtelijke projecten.
9	Borging van de continuïteit van de wettelijke taken die de gemeente heeft in de opvang van dieren.	Met de stichting Dierenzorg Eemland wordt voor 2025 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Product 3.5 Afval

Speerpunten:

Afvalvermindering

We blijven streven naar een vermindering van het restafval naar slechts 100 kilogram per persoon per jaar.

a. De focus ligt op het verbeteren van de afvalscheiding. Dit resulteert in een verkleining van de hoeveelheid restafval. We bereiken dit via innovatieve communicatie en voorlichting, waarbij we nauw samenwerken met AVU. Een ander belangrijk doel is het stimuleren van groente-, fruit- en tuinafval (GFT)-scheiding. We onderzoeken mogelijkheden om dit te bevorderen en zo waardevolle grondstoffen te hergebruiken.

b. Ook onderzoeken de we mate van afkeur van het ingezamelde PMD, zeker nu gemeenten in de regio bekend maakten in de toekomst voor nascheiding te opteren.

Vorbereiding overgang naar nieuwe inzamelaar

De resultaten van de evaluatie van de afvalinzameling in Eemnes worden meegenomen in een voorstel. Dit voorstel moet leiden tot een keuze voor een nieuwe afvalinzamelaar. Het voorstel wordt in 2025 aan de raad aangeboden, en bevat een keuze voor een marktpartij of overheid-gelieerde partij die het afval- en grondstoffenbeheer voor Eemnes gaat verzorgen. In dit voorstel worden alle belangrijke aspecten zoals inwonersbeleving, milieuaspecten, technische aspecten en kostentechnische aspecten meegenomen.

Daarna starten we met de voorbereiding en implementatie voor de overgang naar deze nieuwe partij. Communicatie is hierbij een essentiële factor.

Zwerfafvalvermindering

Om zwerfafval te verminderen, plaatsen we voldoende afvalbakken in en rond verblijfsgebieden. We onderzoeken ook manieren om het bijplaatsen van afval rond ondergrondse containers tot een minimum te beperken. Zo voorkomen we overlast en schade aan de omgeving. Daarnaast vinden we het belangrijk om zwerfafval in het buitengebied te voorkomen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een faciliterende rol van Nedvang.

Circulariteit in inkoop- en aanbestedingsbeleid

Circulair aanbesteden speelt een belangrijke rol in de transitie naar een circulaire economie. Bij circulair aanbesteden waarborgt de aanbestedende dienst dat de opdrachtnemer in de uitvoering van de opdracht duurzame materialen gebruikt. Eemnes wil dit element in 2025 waar mogelijk in haar inkoop- en aanbestedingsbeleid gaan opnemen. Dit houdt bijvoorbeeld in dat bij de aanbesteding van een bouwproject in alle fasen van de opdracht circulariteit een criterium is.

Doelstellingen:

Nr		Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Circulair werken toepassen in verschillende processen.	Circulaire eisen opnemen in inkoop- en aanbestedingsprocessen.	
		Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek Circulaire Bouwmarkt.	
2	Bevorderen duurzame warmteoplossingen	Opstellen wijkuitvoeringsplan voor een wijk.	
3	Bevorderen duurzaamheid van woningen	Isoleren van woningen eenvoudiger maken door het vaststellen van een soortenmanagementplan.	
4	Realiseren zonneveld	Doorlopen omgevingsplanprocedure om het realiseren van een zonneveld met een minimale opwek van 25 GWh ruimtelijk mogelijk te maken.	
5	Stimuleren asbestsanering particulieren	Uitvoeren Verordening leningregel asbestdaken voor particulieren met een asbestdak > 35 m2.	
6	Een nieuwe afvalinzamelaar voor het inzamelen van huishoudelijk afval	Opstellen raadsvoorstel inzake de keuze voor een nieuwe afvalinzamelaar.	
		Communicatie en implementatie tbv afvalinzameling.	
7	Verminderen zwerfafval	Starten project preventie zwerfafval buitengebied in samenwerking met Nedvang.	

Betrokkenheid Verbonden Partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Coöperatie Gastvrije Randmeren

De gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband tussen 15 gemeenten tussen de Hollandse Brug en het Keteldiep. De gebiedscoöperatie is verantwoordelijk voor een deel van de gebiedsontwikkeling, beheer en onderhoud ten behoeve van waterrecreatie in de Randmeren (waaronder het Eemmeer en het Gooimeer) en activiteiten op het gebied van gebiedspositionering. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar vaarwater (o.a. maaien van waterplanten), fietsverbindingen en recreatie bij aanlegplaatsen en eilanden.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

De RUD Utrecht is een uitvoeringsorganisatie op het gebied van milieu en voert milieutaken uit voor de gemeente. Het gaat hierbij om het houden van toezicht en verlenen van vergunningen gerelateerd aan wet- en regelgeving op het gebied van milieu.

Afval Verwijdering Utrecht (AVU)

De AVU is opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. De Afval Verwijdering Utrecht (AVU) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Het gaat hierbij om het brandbaar (grof) restafval, het GFT, het Oud-Papier en Karton (OPK) en het verpakkingsglas. Dit met zoveel mogelijk terugdringing van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.

CV en BV Zuidpolder

In augustus 2013 zijn de marktpartijen Heijmans (voorheen Vos & Teeuwissen) en Van Wijnen met de gemeente Eemnes een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De samenwerking is vormgegeven in een CV/BV-structuur. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente alle gronden aankoopt van de marktpartijen en samen met haar eigen grond doorverkoopt aan de CV. De CV/BV is verantwoordelijk voor het bouw- en woonrijp maken van de wijk en de uitgifte van de kavels.

Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes

Ten behoeve van de financiering van de activiteiten in de Zuidpolder is in 2014 een participatiemaatschappij opgericht waarin de lening van de gemeente inzake bouw- en woonrijp maken wordt doorgezet naar de CV Zuidpolder.

Alliantie

Met de woningcorporatie werken we intensief samen aan o.a. de realisatie van meer sociale huurwoningen en doorstroming. Met de Alliantie en de Huurdersbelangenvereniging monitoren we jaarlijks de in 2024 vastgestelde meerjarige prestatieafspraken.

Wat mag het kosten?

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten						
3.1 Ruimtelijke ontwikkeling	191.216	258.681	200.997	201.055	201.340	201.216
3.2 Wonen en bouwen	1.659.139	1.385.130	1.487.288	1.392.650	1.369.418	1.368.648
3.3 Grondexploitatie	3.800.155	185.608	663.107	176.854	176.854	176.854
3.4 Milieu en duurzaamheid	640.998	558.278	590.027	458.355	448.490	448.431
3.5 Afval	1.260.716	1.290.589	1.309.806	1.309.865	1.310.152	1.310.027
Totaal lasten	7.552.223	3.678.286	4.251.226	3.538.780	3.506.254	3.505.176

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Baten						
3.1 Ruimtelijke ontwikkeling	-17.861	-30.500	-30.500	-30.500	-30.500	-30.500
3.2 Wonen en bouwen	-1.605.279	-1.788.829	-1.159.556	-1.314.144	-1.114.144	-1.114.144
3.3 Grondexploitatie	-6.971.823	-299.669	-620.661	-134.408	-134.408	-134.408
3.4 Milieu en duurzaamheid	-235.625	-215.880	-215.880	-215.880	-215.880	-215.880
3.5 Afval	-1.724.513	-1.733.681	-1.815.997	-1.816.068	-1.816.415	-1.816.264
Totaal baten	-10.555.101	-4.068.559	-3.842.594	-3.511.000	-3.311.347	-3.311.195

Saldo programma 3	-3.002.878	-390.273	408.632	27.780	194.908	193.981
--------------------------	-------------------	-----------------	----------------	---------------	----------------	----------------

Toelichting verschillen product 3.1 Ruimtelijke ontwikkeling

Lasten

In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot lagere lasten op dit product.	- €24.000
De kosten voor de inzet op de omgevingsvisie landelijk gebied nemen in 2025 af.	- € 75.000
Door de nieuwe Omgevingswet dienen er omgevingsplannen opgesteld te worden, wat leidt tot structurele extra lasten.	€40.000

Toelichting verschillen product 3.2 Wonen en bouwen

Lasten

In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot hogere lasten op dit product.	€164.000
Zoals opgenomen in de kadernota 2025 zal in 2025 gestart worden met de uitvoering van de vastgestelde woonvisie, wat zal leiden tot incidentele lasten.	€45.000
In 2024 is besloten eenmalig € 12.000 beschikbaar te stellen voor locatieonderzoek woningbouw. De komt te vervallen in 2025	- € 12.000
Voor het project handhaving Goyersgracht is bij de resultaatbestemming jaarrekening 2023 besloten eenmalig in 2024 € 104.000 over te hevelen.	- € 104.000

Baten

In de begroting 2025 is de incidentele baat van de verkoop stuk grond aan de Watermunt komen te vervallen	€150.000
Zoals al in de begroting 2024 opgenomen verwachten we in 2025 lagere leges omgevingsvergunningen van € 320.000. Op basis van een actuele berekening en indexatie van 3% verwachten we dat deze nog € 140.000 lager is.	€460.000

Toelichting verschillen product 3.3 Grondexploitaties

Lasten

De lasten stijgen in 2025 door de toevoeging van de jaarschijf 2025 voor de grex de Hilt. Bij de baten is eenzelfde stijging opgenomen.	€486.000
---	----------

Baten

De baten stijgen in 2025 door de toevoeging van de jaarschijf 2025 voor de grex de Hilt. Bij de lasten is eenzelfde stijging opgenomen	- € 486.000
De rentebaar op door verstrekte leningen bij de Zuidpolder verwerkingsexploitatie en Zuidpolder Zuid neemt af	€165.000

Toelichting verschillen product 3.4 Milieu en duurzaamheid

Lasten

In de kadernota 2025 zijn eenmalige extra middelen aangevraagd voor het project grootschalige energieopwekking en de herziening van de transitievisie warmte (TVW)	€65.000
Voor de proceskosten isolatieprojecten, soortenmanagementplan en burgerraadplegen energie is bij de resultaatbestemming jaarrekening 2023 besloten eenmalig in 2024 € 39.000 over te hevelen.	- € 39.000

Toelichting verschillen product 3.5 Afval

Lasten

Doordat de inzet van een stelpost geraamde stelpost niet noodzakelijk bleek, nemen de lasten af in dit product.	- € 50.000
De kosten van de AVU en uitbestede werkzaamheden nemen toe	€ 16.000
In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot hogere lasten op dit product.	€52.000

Baten

De inkomsten uit leges voor de afvalstoffenheffing zullen in 2025 iets toenemen ten aanzien van 2024 als gevolg van de lastenontwikkeling	- €83.000
---	-----------

Programma 4 Sporten, ontwikkelen en leren in Eemnes

Visie

4.1 Cultuur en Media

Wij stimuleren de sport- en cultuurbeleving voor iedereen. Maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein worden verbonden aan sport, bewegen en cultuurbeleving. Een voorbeeld hiervan is het Huis van Eemnes waar laagdrempelige dagbesteding aangeboden wordt. Hiermee zetten we in op de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en maatschappelijke participatie van onze inwoners. We stimuleren amateurs, professionals en organisaties om een aantrekkelijk cultuuraanbod te kunnen creëren. We betrekken nadrukkelijk de cultuursector bij maatschappelijke vraagstukken waar het draait om transformatie binnen het Sociaal Domein. Verder gaan we aan de slag met de uitgangspunten uit de kunst- en cultuurnota 'Kunst inspireert, Cultuur verbindt' 2023-2027: versterken van de culturele infrastructuur, bevorderen van cultuurparticipatie en het maken van integraal beleid door middel van samenwerking.

4.2 Sport

Sport is een van de grootste bronnen van vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet. Vanuit dit perspectief kan sport bijdragen aan zelfredzaamheid van onze inwoners en participatie in onze samenleving. Wij hebben een sterk verenigingsleven in Eemnes. Dat willen we zo houden en indien mogelijk versterken. Wij willen de sportverenigingen stimuleren om sport ook voor nieuwe doelgroepen bereikbaar te maken en hiervoor samenwerkingsverbanden aan te gaan met organisaties in Eemnes. Zo blijven onze verenigingen voortdurend onderdeel van de veranderende samenleving. Bijvoorbeeld door een 'open vereniging' te worden die ook beweegaanbod heeft voor kwetsbare doelgroepen. We behouden het Jeugdfonds Sport & Cultuur, het Volwassenenfonds en de buurtsportcoaches. Daarbij blijven we inzetten op breedtesport, ook voor mensen met een beperking. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met bewegen. We behouden ons voorzieningenniveau voor sport, recreatie en ontmoeting. We stimuleren een veilig, plezierig en enthousiasmerend sport- en beweegklimaat. De breed motorische ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. We stimuleren een gezonde en duurzame sportomgeving.

4.3 Onderwijs

In Eemnes is het heerlijk opgroeien. Met de schoolbesturen willen we de gezamenlijke uitdagingen benoemen en afspraken maken over de inzet van beschikbare middelen rondom toekomstbestendige onderwijshuisvesting. Voor kinderen uit Eemnes is er altijd een plek op een basisschool dicht bij huis, waar er goed en inclusief onderwijs wordt aangeboden. Er zijn voldoende voorschoolse voorzieningen en er is afstemming tussen het onderwijs en deze voorzieningen in het kader van de doorgaande leerlijn.

4.4 Gezondheid en participatie

Een gezonde leefomgeving stelt inwoners in staat om optimaal gebruik te maken van faciliteiten om gezond te bewegen, te ontmoeten en te ontspannen. Mensen leven langer en willen gezond ouder worden. Gezonde voeding en een gezond gewicht is hiervoor een eerste vereiste. Wij willen onze inwoners en onze medewerkers voorlichten wat een gezonde leefstijl inhoudt en hen stimuleren om gezonde eetgewoonten aan te nemen. Sport- en cultuurbeleving zijn hierbij belangrijke ingrediënten; het bevordert fitheid en mentale weerbaarheid, maar het vergroot ook de sociale samenhang en de leefbaarheid.

Product 4.1 Cultuur en media

Speerpunten:

Kunst- en cultuurnota

In de kunst- en cultuurnota (2023-2027) staan drie speerpunten beschreven:

1. Versterken van culturele infrastructuur, 2. Bevorderen van cultuurparticipatie, 3. integraal beleid en samenwerking

Kunstuitingen in de openbare ruimte

We willen meer aandacht schenken aan kunstuitingen in de openbare ruimte

Bibliotheek

Het speelveld van bibliotheken raakt verschillende domeinen. Door in samenwerking met de deelnemende gemeenten één lijn te trekken in de opdracht, kunnen inwoners over de dorpsgrenzen heen gebruik maken van de diensten van de bibliotheek.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Bevorderen van cultuurparticipatie	Wij continueren het jeugdfonds en volwassenenfonds sport en cultuur en willen het aantal deelnemers jaarlijks met 10% verhogen. Dit doen we door de fondsen meer bekendheid te geven.
2	Structureel aanbod van cultuureducatie	Na het succes van de inzet van de Gooische Muziekschool op de scholen in 2024 (vanuit de NPO middelen) willen we het aanbod structureel maken en onderzoeken hoe we naast het aanbod op de scholen een toegankelijk aanbod voor muziekonderwijs (zoals een leerorkest) een plek kunnen geven in Eemnes.
3	Versterken van de culturele infrastructuur	We stimuleren de aanbieders zoals Huis van Eemnes, de bibliotheek, Versa en Deo et Arti en het openluchttheater om een laagdrempelig aanbod te organiseren voor alle inwoners.
4	De maatschappelijke rol van bibliotheken bestendigen	De inzet van bibliotheken focussen op vier inhoudelijke thema's: 'iedereen basis-taalvaardig', 'iedereen digitaal vaardig', 'een leven lang leren voor iedereen' en 'iedereen kan meedoen'. Deze vertalen zich naar onder meer naar de volgende diensten: uitvoering van het Informatiepunt Digitale Overheid, digitale basiscursussen en workshops, programmering rond actuele thema's zoals duurzaamheid en themacafé's voor het faciliteren van ontmoetingen en blijven leren.
5	We stimuleren goede initiatieven en betrokkenheid van onze inwoners	Wij vereenvoudigen de toegang voor subsidiemogelijkheden voor kunst en cultuur.

Product 4.2 Sport

Speerpunten:

Buurtsportcoaches

Buurtsportcoaches zetten we in om de doelstellingen zoals beschreven in het Werkplan 2024-2025 te behalen. Alle doelstellingen uit het werkplan dragen bij aan het promoten van een gezonde en actieve leefstijl van de inwoners.

Lokaal Sportakkoord

Het lokaal Sportakkoord wordt uitgevoerd om bij te dragen aan de landelijke ambities. Hierbij ligt de nadruk op een veilige sportomgeving en het werven van vrijwilligers.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Actief promoten van een gezonde leefstijl bij de inwoners van Eemnes met de focus op kinderen en senioren.	Blijvend investeren in sport en bewegen, waaronder JOGG en inzet van buurtsportcoaches waarin de gestelde doelstellingen uit het werkplan leidend zijn.
		Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met bewegen.
		We behouden het voorzieningsniveau voor sport, recreatie en ontmoeting en onderzoeken waar mogelijkheden in samenwerking met Blaricum en Laren mogelijk zijn.
2	Het creëren van een zo veilig mogelijke sportomgeving bij de sportverenigingen in de gemeente.	Samen met de verenigingen bespreken hoe we er voor kunnen zorgen dat zoveel mogelijk verenigingen in Eemnes beleid hebben omtrent het creëren van een veilig sportklimaat, denk hierbij aan: vertrouwenscontactpersonen, VOG's (verklaringen omtrent het gedrag) bij vrijwilligers en gedragsregels binnen de vereniging.
3	Het verminderen of voorkomen van valongevallen bij ouderen in Eemnes, door risicofactoren te behandelen of aan te passen.	Uitvoeren van de ketenaanpak valpreventie, uitvoeren van een communicatiecampagne, organiseren van informatiebijeenkomsten, fitheidstesten en het aanbieden van beweegcursussen.
4	Aanpak overgewicht voor kinderen en volwassenen verbeteren.	Netwerk GLI (Gecombineerde Leefstijlinterventie) volwassenen optimaliseren. Waarbij aandacht uitgaat naar voldoende GLI coaches, bekendheid bij huisartsen en bekendheid bij inwoners.
		KIDS (Kanjers in de Sport) aanpak waaronder de Sportkanjerclub verbeteren. Naast de betrokkenheid van de internbegeleiders van scholen, JGT en diëtisten kijken hoe de werkwijze verbeterd kan worden waardoor meer kinderen beter worden geholpen.

Product 4.3 Onderwijs

Speerpunten:

Uitbreiding 7-Sprong

In het kader van het Onderwijshuisvestingsprogramma 2024 is permanente uitbreiding met 175 m² BVO (Bruto-vloeroppervlak) te bij de 7-Sprong gehonoreerd. Achterliggende reden is de snelle groei van het aantal leerlingen van de school.

Op dit moment onderzoeken we samen met het schoolbestuur de meest geschikte locatie voor uitbreiding, rekening houdend met de stedenbouwkundige mogelijkheden. Naar verwachting starten de werkzaamheden in 2025.

Leerlingenprognose

In 2025 actualiseren we de leerlingenprognose. Hiermee komt er een actueel beeld van de precieze ruimtebehoefte van de scholen. In deze prognose worden de toekomstige plannen voor woningbouw in Zuidpolder-Zuid en aan de noordkant van Eemnes ook meegenomen, als duidelijk is of de plannen doorgang kunnen vinden.

Nationaal Programma Onderwijs

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangt de gemeente Eemnes extra middelen bedoeld om de ontstane achterstanden door Corona, te bestrijden. Het gaat onder andere om maatregelen op het vlak van leesontwikkeling, sport, muziekonderwijs, sociale vaardigheidstraining (SOVA), leesontwikkeling en gezinsondersteuning. Via deze interventies zetten we in op gelijke onderwijskansen en faciliteren we sportieve en culturele activiteiten.

Tot en met schooljaar 2024-2025 geven we concrete invulling aan de uitvoering van de maatregelen. Hierna stopt dit. Tussentijds zijn de ingezette interventies geëvalueerd. Inmiddels is duidelijk dat in ieder geval het project muziekonderwijs, SOVA en tijdsgym succesvol zijn. Voor deze interventies zijn structureel middelen begroot, zodat we acties op de langere termijn (na schooljaar 2024-2025) kunnen voortzetten.

Voorleesexpress

In regionaal verband voert de bibliotheek het project Voorleesexpress uit. Via de VoorleesExpress bevorderen we taalontwikkeling en leesplezier bij kinderen met een taalachterstand. Hiermee zetten we in op het voorkomen van laaggeletterdheid en op gelijke onderwijskansen.

Vanuit de gemeente Eemnes wordt dit vooralsnog bekostigd vanuit het NPO. Na 2024 zijn deze middelen op. De bibliotheek heeft nu aan alle betrokken gemeenten een subsidieaanvraag gedaan voor structurele voortzetting vanaf 2025. In de loop van 2024 vindt de evaluatie plaats; als het project succesvol blijkt is het wenselijk dat het (in regionaal verband) wordt vervolgd.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Kinderen krijgen meer gelijke (onderwijs-) kansen	Met structurele voortzetting van de (tot en met 2024/2025 via het NPO) ingezette interventies zetten we in op meer gelijke onderwijskansen en faciliteren we sportieve en culturele activiteiten.
2	Toekomstbestendig houden (en waar nodig maken) van de schoolgebouwen staat de komende jaren centraal.	De leerlingenprognose actualiseren en hiermee een actueel beeld verkrijgen van de ruimtebehoefte van de scholen. Voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht voor toereikende huisvestingscapaciteit staat de komende jaren centraal. In 2025 realiseren we de permanente uitbreiding van huisvesting bij de 7-Sprong.

Product 4.4 Gezondheid en participatie

Speerpunten:

Gezonde inwoners

We streven er naar dat inwoners langer thuis kunnen blijven wonen en gezond en zelfredzaam zijn.

Gezond en veilig opgroeien

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst.

Jongerenparticipatie

Eemnes stelt de mening en visie van jeugdigen op prijs. De jeugd is onze toekomst! Er is het afgelopen jaar meegedacht door de Jeugdraad over wat jongeren bezig houdt en is er een ontmoetingsplek in de vorm van een SmartJOP gerealiseerd. De gemeente Eemnes wil vooral jongeren blijven betrekken bij het maken van beleid. Het samenwerken met de jeugdraad hebben we geëvalueerd. In 2025 wordt er een nieuwe raad samengesteld.

Inclusie

We streven naar een samenleving waarin iedereen erbij hoort en gelijke kansen heeft om deel te nemen aan alle aspecten van het leven.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Met preventie, inzetten op het vergroten van kansen en het versterken van individuen en de samenleving als geheel. Zo willen we zwaardere problemen en ondersteuning voorkomen.	We houden de laagdrempelige inloop beschikbaar, zoals Leefstijlpunt, informatiepunt maatschappelijke zaken HBEL, en verbinden dit met maatschappelijke partners (Versa, bibliotheek).
		Toewerken naar een digitale sociale kaart, zo mogelijk in HBEL-verband
		Regionale/ HBEL-evaluatie van de onafhankelijke cliëntondersteuning
2	Bewustwording creëren over de eigen rol in de (mentale) gezondheid van de inwoner en informeren over de beschikbare voorzieningen.	In samenwerking met maatschappelijke partners ontwikkelen we activiteiten op de thema's: één tegen eenzaamheid, mentale gezondheid, valpreventie, mantelzorg en sluiten hier aan bij de landelijk georganiseerde weken/campagnes (Hey, het is oké (mentale gezondheid), IkPas (dry January)).
		We voeren de dementiescan uit.
3	Verschuiven van 'ziekte en zorg' naar 'gezondheid en gedrag' (IZA = Integraal Zorgakkoord, GALA = Gezond en Actief Leven Akkoord)	In de regionale samenwerking Gezond Gooi werken we via diverse coalities en ketenaanpakken aan de gezondheidsbevordering van onze inwoners.
		Welzijn op recept integreren we in het Leefstijlpunt.
		In 2025 zetten we in op het vergroten van het aantal inwoners dat doorverwezen wordt/ gebruik maakt van het leefstijlpunt en Welzijn op recept.

		Via de IZA werkgroepen brengen we de positieve gezondheidsgedachte verder onder de aandacht bij de eerste lijns zorgaanbieders én bij de inwoners.
4	Verminderen van problematisch middelengebruik	<p>In BEL-verband werken we samen met de eerste lijnszorg om problematisch middelengebruik vroeg te kunnen signaleren. In 2025 willen we starten met de pilot 'handreiking zorgpad alcohol 1e lijn'.</p> <p>In de regio Gooi en Vechtstreek wordt samengewerkt in het Preventie- en Handhavingsplan (PHP) om de verkoop van alcohol aan minderjarigen terug te dringen en voorlichting te geven over alcohol en middelengebruik. Vanaf 2025 sluit Eemnes aan bij het PHP. In 2025 als pilot, vanaf het nieuwe beleidsplan 2026-2030 volledig.</p>
5	In het kader van de VVE (voor- en vroegschoolse educatie) zoeken we samenwerking met verschillende partijen om zoveel mogelijk kinderen te bereiken en zo goed mogelijk te ondersteunen.	<p>We geven uitvoering aan de recent gewijzigde subsidieregeling 'Elke peuter een kans'.</p> <p>We voeren in 2025 de VVE-monitor in.</p> <p>Samen met kinderopvang en GGD afspraken maken over zo breed mogelijk bereik van kinderen voor deelname aan de VVE.</p>
6	Inwoners die belast zijn met mantelzorgtaken, beter ondersteunen en waarderen.	In HBEL-verband uitvoering geven aan het plan van aanpak Mantelzorg
7	Huis van Eemnes is een ontmoetingsplek voor onze inwoners en maatschappelijke partners.	Periodiek monitoren we samen met het Huis van Eemnes de maatschappelijke prestaties.
8	Resultaten van het welzijnswerk beter inzichtelijk maken	De transformatie in de dienstverlening van Versa is verder vormgegeven in 2024. Op basis hiervan voeren we tussentijdse monitorgesprekken.
9	Wij vinden het belangrijk dat onze gemeenschap een inclusieve gemeenschap is.	In 2024 en 2025 wordt met de inwoners en andere stakeholders een visie op inclusie, diversiteit en toegankelijkheid ontwikkeld. Dit vertaalt zich in een uitvoeringsplan.

Betrokkenheid Verbonden Partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

GGD Regio Utrecht

De GGD Regio Utrecht voert in het kader van de Wet Publieke Gezondheidszorg voor de gemeente de taken uit op het gebied van Gezondheidszorg(bescherming en bevordering), Jeugdgezondheidszorg, Inspectie kinderopvang, Ouderenzorg, Epidemiologie en bestrijding Infectieziekten. Om aan de lokale behoeften te voldoen voert de GGD Regio Utrecht naast de verplichte taken ook nog maatwerkafspraken uit.

Regio Gooi en Vechtstreek

Uitvoering en coördinatie van de leerplicht, voortijdig schoolverlaters en volwasseneneducatie is belegd bij het Regionaal Bureau Leerling zaken (RBL) van de Regio Gooi en Vechtstreek.

Wat mag het kosten?

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten						
4.1 Cultuur en media	1.725.852	1.833.805	1.835.874	1.838.423	1.838.663	1.861.811
4.2 Sport	584.495	722.268	631.470	544.630	601.348	601.318
4.3 Onderwijs	930.553	1.093.674	1.186.543	1.051.307	1.036.391	1.079.412
4.4 Gezondheid en participatie	1.349.434	1.640.516	1.770.473	1.680.474	1.680.757	1.680.634
Totaal lasten	4.590.333	5.290.263	5.424.359	5.114.834	5.157.159	5.223.175

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Baten						
4.1 Cultuur en media	-607.624	-702.815	-656.712	-656.712	-656.712	-679.965
4.2 Sport	-99.364	-129.662	-131.545	-131.545	-131.545	-131.545
4.3 Onderwijs	-155.354	-385.410	-390.270	-303.257	-303.257	-303.257
4.4 Gezondheid en participatie	-343.355	-389.836	-398.137	-398.137	-398.137	-398.137
Totaal baten	-1.205.697	-1.607.723	-1.576.664	-1.489.651	-1.489.651	-1.512.904

Saldo programma 4	3.384.636	3.682.540	3.847.696	3.625.183	3.667.509	3.710.271
--------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Toelichting verschillen product 4.1 Cultuur en media

Lasten

In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast wat leidt tot lagere lasten op dit product.	- €22.000
Voor de uitvoering kunst en cultuur is bij de resultaatbestemming jaarrekening 2023 besloten eenmalig in 2024 € 15.000 over te hevelen.	- € 15.000
Bij de subsidieverstrekingen voor de bibliotheek Gooi en Versa Welzijn stijgen de kosten door indexatie met respectievelijk €12.000 en €14.000.	€26.000

Baten

In de begroting 2024 zijn onjuist inkomsten opgenomen in dit product wat in deze begroting wordt herstelt.	€33.000
--	---------

Toelichting verschillen product 4.2 Sport**Lasten**

In de begroting 2024 zijn eenmalige onderhoudswerkzaamheden vanuit het MJOP opgenomen.	- € 23.000
Voor sport is bij de resultaatbestemming jaarrekening 2023 besloten eenmalig in 2024 € 69.000 over te hevelen.	- € 69.000

Toelichting verschillen product 4.3 Onderwijs**Lasten**

In de kadernota 2025 zijn middelen toegekend voor de structurele inzet NPO.	€40.000
Door de stijging van de omslagrente van 1% naar 1,5% stijgen de toegerekende rentekosten aan dit product.	€ 43.000
De gemeente Eemnes maakt onderdeel uit van de beheerscommissie van het Vierkant Bosje en is daarmee mede verantwoordelijk voor de onderhoudskosten van dit pand. Deze kosten zijn aan de begroting toegevoegd.	€51.000
Voor de uitvoering van het binnenklimaatstelsel in de Clusterschool is bij de resultaatbestemming jaarrekening 2023 besloten eenmalig in 2024 € 102.000 over te hevelen.	- € 102.000
Vanaf 2025 zullen de afschrijvingslasten voor de investeringen aan de 7-Sprong ten lasten komen van de exploitatie.	€18.000
In de kadernota 2025 zijn extra middelen opgenomen voor het leerlingenvervoer.	€20.000

Toelichting verschillen product 4.4 Gezondheid en participatie**Lasten**

In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot lagere lasten op dit product.	- € 82.000
In 2025 zullen er meer subsidies uitgegeven worden voor welzijnsactiviteiten jeugd, zoals opgenomen in de kadernota 2025.	€49.000

Door de stijging van de omslagrente van 1% naar 1,5% stijgen de toegerekende rentekosten aan dit product.	€ 20.000
De verhoging van €30.000 heeft betrekking op de subsidie Stichting rolstoelbus 't Gooi.	€30.000
Middels de Voorleesexpress bevorderen we taalontwikkeling en leesplezier bij kinderen met een taalachterstand. De bibliotheek heeft nu aan alle betrokken gemeenten een subsidieaanvraag gedaan voor structurele voortzetting vanaf 2025, zoals opgenomen in de kadernota 2025.	€11.000
Voor de opgave ten aanzien van de vergrijzing is in de HBEL-visie afgesproken dat we meer gaan inzetten op het versterken van de sociale basis, met als doel het gebruik van duurdere zorg te doen afnemen. Dit doen we o.a. door een data gedreven aanpak met AI daarbij in te zetten, zoals opgenomen is in de kadernota 2025. Dit betreft een incidenteel budget.	€30.000
In 2025 zullen er meer subsidies uitgegeven worden voor welzijnsactiviteiten WMO, zoals opgenomen in de kadernota 2025.	€91.000

Programma 5 Meedoen in Eemnes

Visie

5.1 Maatschappelijke Ondersteuning

Zelfstandig mee kunnen doen is een belangrijke pijler in Eemnes. De meeste van onze inwoners zijn goed in staat om zelfstandig mee te kunnen doen in onze samenleving. Voor diegene die dat niet kunnen bieden we ondersteuning. Maatwerk is hierbij ons uitgangspunt waarbij we de eigen kracht van onze inwoners centraal stellen.

Ook in Eemnes krijgen we de komende jaren te maken met vergrijzing. We willen onze oudere inwoners zo lang mogelijk in staat stellen om zelfstandig in thuis te blijven wonen en zullen hiervoor de noodzakelijke voorzieningen beschikbaar stellen. Als thuis wonen niet meer verantwoord is, willen we Eemnessers met innovatieve creatieve woonvormen in staat stellen om oud te worden in het eigen dorp.

5.2 Inkomensregelingen en arbeid

Eemnes is een inclusieve en gastvrije samenleving: iedereen mag er zijn, heeft een rol en is van waarde. Iedereen doet zo veel mogelijk mee aan onze samenleving en waar mogelijk met (regulier) werk. Dit geldt ook voor mensen die hun arbeidsvermogen niet (volledig) in kunnen zetten om te voorzien in een volwaardig inkomen. Voor alle inwoners hebben we aandacht, in samenhang met de andere taken binnen het sociaal domein.

We zetten in op bestaanszekerheid voor de inwoners van Eemnes. We blijven daarvoor inzetten op de maatwerkaanpak voor de meest kwetsbaren en hebben speciale aandacht voor jongeren. Ons armoedebeleid blijft ruimhartig en we zorgen ervoor dat onze minimaregelingen begrijpelijk en toegankelijk zijn. We werken samen met al onze sociale partners in onze gemeente.

In Eemnes investeren we in arbeid en willen we toewerken naar een cultuur waarin mensen gestimuleerd en gefaciliteerd worden om een baan te vinden die aansluit bij hun kwaliteiten. We investeren in begeleiding, om en bijscholing en gesubsidieerd werk. De komende periode richten we ons daarbij vooral op een aantal specifieke kansrijke sectoren. Verder werken en leven onze inwoners zelfstandig, zijn onze minimaregelingen optimaal toegankelijk en is er een sluitend lokaal netwerk rondom armoede.

We willen zoveel mogelijk participatie op de reguliere arbeidsmarkt stimuleren en treden in overleg met onze ondernemers om dit mogelijk te maken. Als gemeente vervullen we hierin een voorbeeldpositie. Door de complexe wereld waarin we leven, wordt het voor sommigen moeilijk om zich staande te houden. Zo zien we bij de schuldhulpverlening dat het gemak van aankopen en leningen via het internet een toenemend probleem is.

5.3 Zorg voor jeugd

De komende jaren zetten we in op de lokale ontwikkeling van ons zorglandschap. Met een hoogwaardige toegang brengen we specialisme naar de voorkant. We hebben focus op gerichte preventieve maatregelen en helpen gezinnen in het versterken van de eigen kracht. Wanneer ondersteuning nodig is, wordt deze voor jeugdigen en ouders snel, effectief en dichtbij het gezin georganiseerd én sluit deze ondersteuning aan bij de eigen kracht en het sociale netwerk van de jeugd en ouders.

Het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) en Versa Jongerenwerk hebben veelal vroegtijdig inzicht in de problemen van onze jongeren waardoor we ze ook snel en adequaat kunnen ondersteunen. In de

komende jaren blijven wij preventie en integraal werken voorop zetten. Door versterking van het voorveld zetten we in op het voorkomen van zwaardere zorg. Het voordeel van een kleine gemeenschap als Eemnes is dat we elkaar kennen en dus ook kunnen helpen. We willen onze netwerken versterken om kinderen met een zorgvraag zo veel mogelijk in ons dorp op te kunnen vangen.

Het kinder- en jongerenwerk richt zich op de jeugd van 8 tot 21 jaar en biedt laagdrempelige ondersteuning aan onze jeugd in hun ontwikkeling naar volwassenheid. Ze doen dit door contact te maken, te signaleren, te motiveren, op te voeden en te activeren. Daarbij werken jongerenwerkers met allerlei partners samen, zoals ouders, scholen, jeugdhulp, wijkteams en politie.

De jeugd heeft behoefte aan ontmoetingsplekken om elkaar te ontmoeten. De JOP (Jongeren OntmoetingsPlaats) bij Impuls draagt hieraan bij. Jongeren kunnen bij het Huis van Eemnes binnen sporten en studeren en buiten is er naast Impuls een skatepark en basketbalveld.

5.4 Migratie, integratie en vluchtelingen

Voor statushouders is het zelfstandig mee kunnen doen in de samenleving essentieel. De taakstelling van het huisvesten van statushouders weten we nog op te lossen binnen het reguliere aanbod van sociale woningen, waardoor de huisvesting gespreid wordt gerealiseerd. Vluchtelingenwerk geeft samen met vrijwilligers, zoals Goede Buren Eemnes, invulling aan de integratie van deze nieuwe inwoners. We willen de professionele begeleiding van integratie verder vormgeven waarbij vrijwilligers ondersteunen.

Product 5.1 Maatschappelijke ondersteuning

Speerpunten:

Huishoudelijke hulp

Lokaal maar ook landelijk staat er veel druk op huishoudelijke hulp. De verwachting is dat de druk op huishoudelijke hulp de komende jaren niet afneemt. In regionaal verband kijken we hoe we huishoudelijke hulp toegankelijk en betaalbaar houden.

Wmo-begeleiding

Het aantal mensen dat wordt ondersteund met geïndiceerde Wmo-begeleiding, daalt. Deze daling wordt mogelijk gemaakt door de inzet van het lokale begeleidingsteam dat in mei 2021 is gestart. Dit team biedt ondersteuning zonder indicatie. Door een verdere professionalisering en de doorontwikkeling van het lokale begeleidingsteam verwachten we dat de aantallen geïndiceerde begeleiding ook de komende jaren blijft dalen.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Op basis van de HBEL-visie werken we aan de verdere transformatie in het sociaal domein.	We zijn bezig een beweging te maken naar basisondersteuning en daarmee afname van de geïndiceerde zorg. Hiervoor houden we de laagdrempelige inloop beschikbaar, zoals Leefstijlpunt, informatiepunt maatschappelijke Zaken HBEL, en verbinden dit met maatschappelijke partners (Versa, bibliotheek) zoals ook geformuleerd in 4.4 gezondheid en participatie.
2	Wmo-voorzieningen toegankelijk en betaalbaar houden.	Om de geïndiceerde Wmo-voorzieningen toegankelijk en betaalbaar te houden, wordt de invulling van dagbesteding, begeleiding en huishoudelijke hulp regionaal geëvalueerd. Er vindt voor deze drie voorzieningen een brede heroverweging plaats. In 2025 betekent dit mogelijk dat we een nieuwe invulling van dagbesteding, begeleiding en huishoudelijke hulp implementeren.

Product 5.2 Inkomensregelingen en arbeid

Speerpunten:

Bestaanszekerheid

We zorgen voor een duidelijk overzicht van de voorwaarden en rechten bij een bijstandsuitkering en bijzondere bijstand. Vanaf 1 januari 2024 heeft Eemnes de inkomensgrens voor de minimaregelingen verruimd naar 130% van het sociaal minimum. Verder streven we naar een zo hoog mogelijk bereik van het kindarrangement (Meedoen HBEL) en het Jeugd- en Volwassenenfonds voor sport en cultuur.

Schuldhelpverlening

Schuldhelpverlening is zichtbaar en we bereiken de juiste groepen mensen. We benutten de mogelijkheden voor preventie en voorlichting over schulden bij de risicogroepen. We hebben de mensen om wie het gaat, zo vroeg mogelijk in beeld. We ondersteunen deze mensen effectief en duurzaam. Schuldhelpverlening is onderdeel van een integrale aanpak met bijzondere aandacht voor jongeren.

Werk en inkomen

We blijven inzetten op arbeidsmatige dagbesteding of werkplekken voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanuit de Rijksoverheid komen er wijzigingen in de uitvoering van de arbeidsmarktdienstverlening. In iedere arbeidsmarktregio komt een Regionaal werkcentrum. De beoogde ingangsdatum is verschoven van 1 januari 2025 naar 1 januari 2026.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	We zetten in op het voorkomen van schulden en het tegengaan van armoede.	Op basis van het beleidsplan bestaanszekerheid uitvoering geven aan de daarin opgenomen actiepunten. Jaarlijks rapporteren we over de realisatie.
2	We zetten in op bestaanszekerheid voor de inwoners.	We zorgen voor een duidelijk overzicht van de voorwaarden en rechten bij een bijstandsuitkering en bijzondere bijstand op de website en in folders.

Product 5.3 Zorg voor jeugd

Speerpunten:

Gezond opgroeien

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start, een 'Kansrijke Start'. Het actieprogramma 'Kansrijke Start' is een landelijk programma waarin we als BEL-gemeenten een samenwerking vormen met lokale partners die werken met kwetsbare gezinnen.

Versterken van jeugdpreventie

In Eemnes vinden we het belangrijk om in te zetten op preventieve zorg. In februari 2024 zijn de resultaten van de gezondheidsmonitor jeugd 2023 GGD regio Utrecht gepubliceerd. Hieruit blijkt dat er zorgen zijn over het mentale welbevinden van onze jongeren en ook over het middelengebruik dat al vanaf jonge leeftijd plaatsvindt.

Ook moet er aandacht zijn voor preventie bij scheidingen om te voorkomen dat de situatie binnen het gezin escaleert en dat geïndiceerde jeugdhulp nodig is.

Hervormingsagenda Jeugd en Richtinggevend kader

In 2023 is er landelijk overeenstemming gekomen op de Hervormingsagenda Jeugd. Eén van de centrale doelstellingen achter de hervormingsagenda is om de jeugdzorg financieel houdbaar te krijgen. Dat moet onder meer bereikt worden door de reikwijdte van de jeugdhulpplicht in te perken. De Jeugdwet moet zodanig aangepast worden dat de jeugdhulpplicht enkel toeziet op jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties-

Het Richtinggevend Kader brengt in beeld wat gemeenten vanuit onder andere de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening kunnen doen om de toegang tot hulp en ondersteuning voor inwoners te optimaliseren. Het zet daarmee een basisoniveau voor de gemeentelijke toegang, lokale teams en dienstverlening aan inwoners in kwetsbare en complexe situaties.

Transformatie jeugdbescherming

Eemnes maakt in de ontwikkeling van het 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming' onderdeel uit van de pilotregio provincie Utrecht. Het is een beweging die erop gericht is expertise van veiligheidszaken naar de voorkant te brengen. Door integrale samenwerking in de veiligheidsketen zouden uiteindelijk meer kinderen zo veilig mogelijk thuis kunnen opgroeien. De samenwerking gaat tussen een wijkteam met de specialistische jeugdhulp, op de achtergrond ondersteund door het frontteam van SAVE (Samen Veilig).

Doelstellingen:

N	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
r		
1	Meer inzet op preventie	Starten met een integraal overleg waarin ook het lokale voorveld vertegenwoordigd is. Uitvoeren van het actieprogramma Kansrijke Start (zoals Nu Niet Zwanger, preventieve huisbezoeken door de jeugdgezondheidszorg, Stevig Ouderschap).

2	Bevorderen van het mentaal welbevinden en beperken van het middelengebruik door jongeren.	Ontwikkelen en uitvoeren van een actieplan met het onderwijs, het Jeugd- en Gezinsteam, de Jeugdgezondheidszorg en het jongerenwerk
3	Een stevig integraal werkend lokaal team dat toegang tot hulp en ondersteuning voor inwoners biedt	In samenwerking met Maatschappelijke Zaken Huizen komen tot integraal samenwerkende teams.
4	Minder druk op geïndiceerde jeugdhulp	Het Jeugd- en Gezinsteam verwijst meer naar informele hulp zoals Buurtgezinnen, Samen Oplopen en JIM (Jouw Ingebrachte Mentor).
		Huisartsen worden actief geïnformeerd over informele hulp.
		Meer inzet van eigen begeleiding door het Jeugd- en Gezinsteam
		Verbreden van de sociale kaart op het onderdeel jeugd met daarin het aanbod van aanbieders in het voorveld.
5	Lokale vertaling hervormingsagenda	Aanpassing van de verordening jeugdhulp op basis van landelijke wijzigingen in de reikwijdte van de jeugdhulpplicht.
		Implementatie van de hervormingsagenda naar de lokale situatie in Eemnes.

Product 5.4 Migratie, integratie en vluchtelingen

Speerpunten:

Vluchtelingen, asiel en integratie

We streven er naar om aan de taakstelling voor het huisvesten van statushouders te voldoen. Samen met onze partners, de inburgeringsconsulenten HBEL, vrijwilligers zoals Goede Buren Eemnes, het Taalcafé, bekijken we hoe we mensen zo goed en snel mogelijk kunnen laten integreren.

Voor de aan ons toegewezen Oekraïense vluchtelingen houden we de huidige opvang in stand.

De opvang tot 1 juli 2026 van 250 asielzoekers met een verblijfsvergunning in het voormalig ziekenhuis Tergooi, nu Craibosch, wordt begeleid door het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers). We willen de inburgering daar al starten voor de mensen die 'gekoppeld' zijn aan de Gooise gemeenten of Eemnes.

De opvang van amv-ers (alleenstaande minderjarige vreemdelingen) continueren wij binnen de bestaande afspraken met het COA.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Het formeren van een projectorganisatie asielopvang welke zich inzet voor het samenstellen en uitvoeren van een BEL brede asielaanpak. Hieronder vallen de huidige Oekraïne opvanglocaties alsook de (toekomstige) COA locaties en vooralsnog uitvoering van de spreidingswet.	We formeren een BEL projectorganisatie asielopvang. De projectorganisatie zal toewerken naar een plan van aanpak om het opvangdossier toekomstbestendig binnen de BEL gemeenten te verankeren.

Betrokkenheid Verbonden Partijen

BEL Combinatie

Door de verbonden partij GR BEL Combinatie worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoerende en ondersteunende werkzaamheden uitgevoerd.

Maatschappelijke zaken HBEL (ondergebracht bij de gemeente Huizen)

De Gemeenschappelijke Regeling HBEL is een centrumgemeenteconstructie. Uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Participatiewet, het leerlingenvervoer, de inburgering en de schuldhulpverlening vindt plaats door medewerkers van de gemeente Huizen.

Regio Gooi- en Vechtstreek

Door de Regio Gooi en Vechtstreek worden specifieke gemeentelijke taken binnen het sociaal domein uitgevoerd. Binnen de GR regio Gooi en Vechtstreek is de inkoop en het contractbeheer van de individuele Wmo-voorzieningen georganiseerd.

Regio Amersfoort

In de jeugdzorgregio Amersfoort werkt de gemeente Eemnes samen met de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg voor de inkoop van de jeugdhulp en account- en contractmanagement van de taakgerichte inkoop. Jeugdhulpaanbieder MetMaya werkt lokaal vanuit een gebiedsteam en is vanaf 2024 verantwoordelijk voor het organiseren van een lokaal dekkend jeugdhulp aanbod en contracteert hiervoor waar nodig lokale aanbieders. Bovenregionaal is regio Amersfoort één van de zes Utrechtse Jeugdzorgregio's die met elkaar samenwerken voor de contractering van gecertificeerde instellingen (GI's) voor Veilig Thuis Utrecht (VT) en de organisatie van (preventieve) jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR).

Tomin

De gemeenschappelijke regeling 'Werkvoorziening Tomingroep' voorziet in de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening. De hoofddoelstelling is het aanbieden van werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden aan personen die kunnen en willen werken, maar die door een vorm van beperking of persoonlijke oorzaak geen kans hebben op een baan in het reguliere bedrijfsleven.

Wat mag het kosten?

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten						
5.1 Maatschappelijke ondersteuning	1.057.647	1.278.128	1.223.505	1.223.329	1.223.414	1.223.377
5.2 Inkomensregelingen en arbeid	4.778.573	2.521.590	2.965.748	2.969.506	2.969.537	2.969.523
5.3 Zorg voor jeugd	2.494.867	4.503.834	4.529.358	4.459.372	4.434.439	4.434.410
5.4 Migratie, integratie en vluchtelingen	2.459.996	1.867.872	1.804.252	1.804.252	1.804.252	1.804.252
Totaal lasten	10.791.083	10.171.424	10.522.863	10.456.458	10.431.642	10.431.562

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Baten						
5.1 Maatschappelijke ondersteuning	-46.217	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
5.2 Inkomensregelingen en arbeid	-1.453.240	-1.535.250	-1.536.250	-1.536.250	-1.536.250	-1.536.250
5.3 Zorg voor jeugd	-	-32.352	-32.352	-32.352	-32.352	-32.352
5.4 Migratie, integratie en vluchtelingen	-3.177.358	-1.825.730	-1.825.730	-1.825.730	-1.825.730	-1.825.730
Totaal baten	-4.676.815	-3.438.332	-3.439.332	-3.439.332	-3.439.332	-3.439.332

Saldo programma 5	6.114.268	6.733.092	7.083.531	7.017.126	6.992.310	6.992.230
--------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Toelichting verschillen product 5.1 Maatschappelijke ondersteuning

Lasten

De kosten van begeleiding en dagbesteding nemen af doordat de aantallen cliënten afnemen. Het begeleidingsteam is ingezet om deze beweging te realiseren.	- €138.000
De kosten voor rolstoel- vervoers- en woonvoorzieningen nemen toe.	€ 47.000
Het aantal cliënten met huishoudelijke hulp blijft redelijk stabiel. Indexering van de lonen is één van de redenen waardoor de kosten toenemen.	€74.000
In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot hogere lasten op dit product.	€ 26.000

Toelichting verschillen product 5.2 Inkomensregelingen en arbeid

Lasten

De verstrekte bijstandsuitkeringen laten een stabiel beeld zien. In de begroting was rekening gehouden met dalende kosten. De lasten voor 2025 zijn te laag begroot, waardoor er bijgeraamd moet worden.	€ 277.000
De apparaatskosten die wij aan Huizen betalen, nemen toe met €125.000. De helft van deze kosten is het gevolg van indexering. De andere helft bestaat uit drie onderdelen: 1/3 van de kosten is gerelateerd aan de uitbreiding van de begeleidingsteams (conform eerdere besluitvorming), 1/3 is het resultaat van een aanpassing van de verdeelsleutel op basis van het aantal cliënten en 1/3 komt door een stijging van de overhead. Daarnaast moet er €242.000 bijgeraamd worden, omdat er in de begroting een te laag bedrag (€852.000) was opgenomen.	€ 242.000
We verwachten wat minder aan BBZ uitkeringen uit te geven dan in de begroting was opgenomen.	-€28.000
De lasten voor arbeidsparticipatie kunnen wat naar beneden bijgesteld worden.	- €22.700
De uitgaven voor schuldhulpverlening, vroegsignalering en bijzondere bijstand zijn met een beperkt bedrag toegenomen. Het betreft voor een deel een open einde regeling.	€12.000

Baten

De Rijksbijdrage BUIG zijn op €22.000 na correct begroot.	- €22.000
---	-----------

Toelichting verschillen product 5.3 Zorg voor jeugd

Lasten

Volgens de prognose vanuit Amersfoort, waar de uitvoering van de jeugdhulp plaatsvindt, nemen de jeugdhulpkosten toe. Een deel van deze stijging is het gevolg van indexatie en we hebben ook hogere lasten met betrekking tot zeer gespecialiseerde hulp via de LTA (Landelijk Transitiearrangement).	€ 150.000
--	-----------

Toelichting verschillen product 5.4 Migratie, integratie en vluchtelingen

Lasten

Voor Inburgering nemen de lasten toe.	€ 57.000
---------------------------------------	----------

Baten

De Rijksbijdrage voor Inburgering was niet begroot.	- € 118.000
---	-------------

Programma 6 De Algemene inkomsten en uitgaven

Visie

De algemene uitkering en de belastingen (in tegenstelling tot bijvoorbeeld de rioolheffing) zijn algemene dekkingsmiddelen voor de gemeente. Dit zijn middelen die geen vooraf gesteld bestedingsdoel hebben. De algemene uitkering is in zekere zin een gegeven die we ramen op basis van de maatstaven waarop de algemene uitkering wordt gebaseerd. Voor belastingen volgen we zo veel mogelijk de inflatie en voor belastingen met een specifiek doel hanteren we 100% kostendekkendheid als uitgangspunt. We streven naar een financieel gezonde situatie voor nu en in de toekomst en we monitoren hiertoe de solvabiliteit en schuldquote op basis van de richtlijnen van de VNG en provincie. Ook willen we op het gebied van treasury zo min mogelijk renterisico lopen.

Product 6.1 Algemene uitkering

Speerpunten:

De algemene uitkering zijn de middelen die we vanuit het Rijk ontvangen om de gemeentelijke taken uit te voeren. We ramen de algemene uitkering op basis van de maatstaven waarop deze wordt gebaseerd. Er zijn drie belangrijke herijkingsmomenten voor de hoogte van de algemene uitkering: de meicirculaire, de septembercirculaire en de decembercirculaire.

Doelstellingen:

We hebben geen/bepaalde invloed op de hoogte van de algemene uitkering. Om deze reden stellen we geen doelen bij dit product.

Product 6.2 Belastingen

Speerpunten:

Gemeentelijke Belastingen

De gemeentelijke belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente die we gebruiken als algemene dekking voor uitgaven in de verschillende programma's. Een uitzondering hierop vormen de riool- en de afvalstoffenheffing. Dit zijn belastinginkomsten met een directe bestemming, deze opbrengsten mogen alleen worden ingezet om de kosten te dekken die de gemeente maakt voor het rioolstelsel en het inzamelen van afvalstoffen. Een inhoudelijke toelichting op de diverse belastingsoorten treft u aan in de paragraaf Lokale heffingen.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de belastingplicht in de vennootschapsbelasting uitgebreid voor overheidslichamen en daarmee ook voor gemeenten. Deze belastingplicht geldt bij die activiteiten waarbij de gemeente deelneemt aan het economisch verkeer en in concurrentie treedt met private partijen. Het doel van de wijziging van de wet is om een gelijk speelveld te creëren tussen publieke en private partijen.

Gemeenten zijn nu belastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven, zo luidt het wettelijk criterium. Praktisch gezien betekent dit dat alleen die activiteiten van de gemeente in de heffing worden betrokken die als 'zelfstandig onderdeel' kunnen worden beschouwd en die voldoen aan de voorwaarden om als –belaste- onderneming te worden aangemerkt.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Waar mogelijk kostendekkendheid van tarieven en leges.	De tarieven en leges waarbij niet wordt vastgehouden aan het principe van kostendekkendheid mogen niet meer stijgen dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie en/of aanpassing van wettelijke tarieven.
2	Jaarlijks een correcte aangifte vennootschapsbelasting.	We streven naar een correcte aangifte vennootschapsbelasting en dragen zorg voor een tijdige betaling.

Product 6.3 Overhead

Speerpunten:

Alle lasten op overhead worden aan de BEL combinatie voldaan conform het vastgestelde DVO.

Doelstellingen:

De benodigde overhead is afhankelijk van de inzet die gedaan moet worden op basis van de programma's 1 t/m 5. Om deze reden stellen we geen doelen op dit product.

Product 6.4 Treasury

Speerpunten:

Bij de gemeente Eemnes is treasury een noodzakelijk proces dat ervoor zorgt dat financiële middelen effectief worden beheerd om de gemeentelijke dienstverlening te ondersteunen, financiële stabiliteit te waarborgen en de belangen van de gemeenschap te beschermen. Het is een complexe taak die specialistische kennis en expertise vereist om de financiële gezondheid van een gemeente te waarborgen.

Doelstellingen:

Nr	Wat willen we bereiken	Op welke wijze willen we dit bereiken
1	Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.	We beheersen renterisico's met gespreide leningen en waarborgen liquiditeit via actief kasbeheer. Dit monitoren we door middel van rapportages.

Betrokkenheid Verbonden Partijen

De belastingtaken van de gemeente Eemnes worden uitgevoerd door de gemeente Baarn.

Wat mag het kosten?

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten						
6.1 Algemene uitkering	-	-	-	-	-	-
6.2 Belastingen	826.755	536.849	552.710	552.710	552.710	552.710
6.3 Overhead	4.324.704	4.046.194	4.293.402	4.405.255	4.414.299	4.410.360
6.4 Treasury en resultaat	1.076.581	143.895	203.253	293.610	393.995	543.658
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	7.583.589	1.128.611	85.308	85.308	85.308	85.308
Totaal lasten	13.811.629	5.855.549	5.134.673	5.336.884	5.446.312	5.592.036

Product	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Baten						
6.1 Algemene uitkering	-15.311.868	-15.821.112	-16.279.085	-15.593.902	-15.775.902	-15.926.902
6.2 Belastingen	-3.130.514	-3.379.334	-3.731.265	-3.819.578	-3.944.566	-4.011.532
6.3 Overhead	-	-	-	-	-	-
6.4 Treasury en resultaat	-583.150	-224.762	-333.182	-335.728	-334.176	-332.614
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-5.954.168	-2.647.969	-714.184	-560.938	-511.615	-451.559
Totaal baten	-24.979.700	-22.073.177	-21.057.716	-20.310.146	-20.566.259	-20.722.607

Saldo programma 6	-11.168.071	-16.217.628	-15.923.043	-14.973.262	-15.119.946	-15.130.571
--------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Toelichting verschillen product 6.1 Algemene uitkering

Baten

De ontwikkeling in het accres van het gemeentefonds leidt tot een hogere bijdrage in 2025.	- €457.000
--	------------

Toelichting verschillen product 6.2 Belastingen

Lasten

De lasten nemen toe als gevolg van inflatie van 3%	€ 15.000
--	----------

Baten

De baten uit de onroerendezaakbelasting zullen in 2025 toenemen door areaal, waardestijging, het toegroeien naar het regionale tarief voor niet-woningen en door de indexatie van de tarieven met 3%, zoals vastgesteld in de kadernota 2025.	- €352.000
---	------------

Toelichting verschillen product 6.3 Overhead

Lasten

In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot extra lasten op dit product.	€ 247.000
---	-----------

Toelichting verschillen product 6.4 Treasury en resultaat

lasten

De bankkosten zullen in 2025 naar verwachting stijgen.	€ 11.000
Voor 2024 is eenmalig een onttrekking van het resultaat door middel van een begrotingswijziging voor het Locatieonderzoek woningbouw Eemnes begroot.	- € 12.000
In de begroting 2025 worden de uren Bel Combinatie op een nieuwe systematiek doorbelast, wat leidt tot extra lasten op dit product.	€84.000

Toelichting verschillen Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Het verschil in de baten en lasten van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden hoofdzakelijk bepaald door de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2023.

2. Paragrafen

In de paragrafen zijn de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen met een groot financieel belang, die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht. Om zo de raad voldoende inzicht te geven. Zij geven een dwarsdoorsnede van de begroting. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

De volgende paragrafen zijn voorgeschreven:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Wet open overheid

Lokale heffingen

Algemeen

Het wettelijk kader voor het opstellen van de paragraaf lokale heffingen is bepaald in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In deze paragraaf worden aan alle vereisten vanuit het BBV invulling gegeven.

Geraamde inkomsten

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de gemeente heft op grond van wettelijke bepalingen. Bij de lokale lasten is onderscheid te maken tussen zuivere belastingen, heffingen en retributies.

Zuivere belastingen

Zuivere belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit houdt in dat de gemeente zelf kan bepalen waaraan zij deze inkomsten wil uitgeven. De zuivere belastingen bestaan onder andere uit de onroerendezaakbelasting (OZB) en de toeristenbelasting.

Heffingen

Heffingen dekken de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. Inwoners betalen dit ook als de dienst niet wordt gewenst. Denk hierbij aan afvalstoffenheffing en rioolheffing. De heffingen mogen nooit meer opbrengen dan dat de uitvoering van de dienstverlening kost, oftewel de gemeente mag hierop geen “winst” maken.

Retributies

Retributies zijn vergoedingen voor individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. Voorbeelden hiervan zijn de leges voor paspoort en rijbewijs. Net als bij de heffingen mogen retributies niet meer opleveren dan dat het de gemeente kost.

Hieronder volgen de belangrijkste heffingsinkomsten voor de gemeente Eemnes.

Inkomsten lokale heffingen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Omschrijving inclusief taakveld	Baten	Baten	Baten	Baten	Baten
Niet gebonden					
OZB woningen (0.61)	-2.288.619	-2.498.294	-2.548.479	-2.625.808	-2.548.479
OZB niet-woningen (0.62)	-929.715	-1.067.442	-1.105.569	-1.153.228	-1.200.887
Precariobelasting (0.64)	-	-	-	-	-
Toeristenbelasting (3.4)	-110.000	-113.300	-113.300	-113.300	-113.300
Hondenbelasting (0.64)	-41.000	-42.230	-42.230	-42.230	-42.230
Gebonden					
Leges burgerzaken (0.2)	-111.300	-192.100	-192.100	-192.100	-192.100
Leges vergunningen A.P.V. (1.2)	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Leges verkeer, vervoer en waterstaat (2.1)	-25.900	-25.900	-25.900	-25.900	-25.900
Marktgeden (3.3)	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100	-13.100
Rioolheffing (7.2)	-903.733	-1.082.640	-1.071.549	-1.113.664	-1.213.212
Afvalstoffenheffing (7.3)	-1.532.681	-1.614.997	-1.615.068	-1.615.415	-1.615.264
Graf- en begraafrechten (7.5)	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Leges bestemmingsplannen (8.1)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Leges omgevingsvergunning (8.3)	-1.465.000	-1.003.875	-1.158.875	-958.875	-958.875
Leges welstandstoezicht (8.3)	-19.500	-19.500	-19.500	-19.500	-19.500
Overige leges en heffingen	-7.452	-7.452	-7.452	-7.452	-7.452
Totaal inkomsten	-7.497.000	-7.729.829	-7.962.122	-7.929.572	-7.999.299

Beleid lokale heffingen

Voor de hoogte van tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Waar mogelijk kostendekkendheid van tarieven en leges;
2. De tarieven en leges waarbij niet wordt vastgehouden aan het principe van kostendekkendheid mogen niet meer stijgen dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie en/of aanpassing van wettelijke tarieven.

Inflatiepercentage

Wij hanteren voor de indexatie een systematiek waarbij de gewogen index van het komende jaar gebruikt wordt inclusief correcties van voorgaande jaren. De kern van deze berekeningswijze is dat de index wordt berekend over meerdere jaren en dat de schattingen van vorige jaren worden gecorrigeerd aan de hand van de werkelijke cijfers.

Leges

Leges zijn de heffingen, die de gemeente in rekening brengt voor door haar verleende diensten. De burger betaalt alleen leges als de gemeente daarvoor een specifieke dienst heeft verleend. Omdat de gemeente geen onderneming is met een winstoogmerk mag de opbrengst van alle leges niet meer zijn dan de daarvoor gemaakte kosten. Let wel, dit geldt voor het totaal van alle leges en niet voor iedere individuele post. Van alle heffingen die geëgaliseerd kunnen worden met een voorziening of reserve wordt de individuele kostendekkendheid aangetoond.

Van alle heffingen die geëgaliseerd kunnen worden met een voorziening of reserve wordt de individuele kostendekkendheid aangetoond.

Overzicht diverse heffingen op hoofdlijnen Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Voor de komende jaren is het uitgangspunt dat de totale opbrengst uit de OZB gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding en de inflatiecorrectie. Dit betekent dat bij een waardestijging van de woning het tarief van de OZB daalt, maar bij een daling van de woningwaarde het tarief zal stijgen. In onderstaande overzicht worden de OZB-tarieven gepresenteerd. Hierbij is rekening gehouden met de verwachte waardestijging (woningen 2,5% en niet-woningen 0%), met de beleidslijn om het tarief niet-woningen stapsgewijs in drie jaar te verhogen naar het gemiddelde van de ons omliggende gemeenten en met het toepassen van een indexatie van 3%.

OZB-tarieven	2024	2025	Afwijking in percentage
OZB Woningen eigenaren	0,1047%	0,1052%	0,48%
OZB Niet-woningen eigenaren	0,4367%	0,4766%	9,14%

Definitieve vaststelling van de tarieven vindt plaats in november/december 2024 met het vaststellen van de verordening onroerende zaakbelasting 2025. Dan zijn de herwaarderingen op basis van de wet WOZ afgerond. Aan bovenstaande percentages kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Afvalstoffenheffing

De geraamde inkomsten voor 2025 bedragen € 1.615.000. Bij de tariefberekening van de heffing wordt gestreefd naar een 100% kostendekkendheid. De kosten bestaan uit het ophalen van huisvuil, zwerfafval, toerekening van de overhead en de btw. De tarieven afvalstoffenheffing zien er als volgt uit:

Tarieven afvalstoffenheffing	2024	2025	Afwijking in percentage
Eenpersoonshuishoudens	€ 261,20	€ 268,17	2,67%
Meerpersoonshuishoudens	€ 419,38	€ 430,58	2,67%

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven:

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten afval (7.3)	1.157.467	1.124.071	1.124.071	1.124.071	1.124.071
Kapitaallasten (7.3)	43.939	44.818	44.818	44.818	44.818
BTW (21%)	276.530	253.561	253.574	253.634	253.608
Netto kosten (excl. uren en overhead)	1.477.937	1.422.450	1.422.463	1.422.523	1.422.497
Uren BEL-combinatie (7.3)	115.405	167.933	167.992	168.279	168.154
Kwijtscheldingen (6.3)	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Toerekening overhead	116.561	175.613	175.613	175.613	175.613
Totale kosten (incl. uren en overhead)	1.759.903	1.815.997	1.816.068	1.816.415	1.816.264
Baten afval (7.3)	-201.000	-201.000	-201.000	-201.000	-201.000
Opbrengst afvalstoffenheffing (7.3)	-1.532.681	-1.614.997	-1.615.068	-1.615.415	-1.615.264
Totale inkomsten	-1.733.681	-1.815.997	-1.816.068	-1.816.415	-1.816.264
Resultaat voor mutatie voorziening	26.222	-	-	-	-
Mutaties voorziening	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie voorziening	26.222	-	-	-	-
Dekkingspercentage na mutatie	98,5%	100%	100%	100%	100%

Rioolheffing

De geraamde inkomsten bedragen voor 2025 € 1.083.000. De rioolheffing wordt berekend op basis van het principe 100% kostendekkendheid. De kosten voor de exploitatie van de riolering, de inzet van personeel, de overhead, het onderhoud van de objecten, 50% van de kosten van straatreiniging en BTW worden doorbelast in het tarief. De tarieven worden vastgesteld op basis van maximaal kostendekkendheid. Ten opzichte van de begroting 2024 stijgen de kosten voor de exploitatie van riolering. Deze kostenstijging wordt doorbelast in het tarief rioolheffing 2025. De tarieven rioolheffing zien er als volgt uit:

Tarieven rioolheffing (woningen)	2024	2025	Afwijking in percentage
Eenpersoonshuishoudens	€ 101,25	€ 114,87	13,45%
Meerpersoonshuishoudens	€ 208,06	€ 236,04	13,45%
Bedrijven	€ 361,31	€ 409,90	13,45%
Grootverbruik (per 100m3)	€ 91,18	€ 103,44	13,45%

Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
50% Lasten straatreiniging (2.1)	72.120	57.296	48.080	48.080	48.080
Kapitaallasten riolering (7.2)	200.411	209.691	209.691	244.255	271.631
Overige lasten riolering (7.2)	228.500	333.497	333.497	333.497	388.497
BTW (21%)	107.306	187.896	185.971	193.280	210.557
Netto kosten (excl. uren en overhead)	608.336	788.380	777.239	819.112	918.766
50% Uren BEL-combinatie (2.1)	59.771	46.062	46.081	46.175	46.134
Uren BEL-combinatie (7.2)	99.187	99.929	99.960	100.108	100.044
Toerekening overhead	162.660	148.269	148.269	148.269	148.269
Totale kosten (incl. uren en overhead)	929.954	1.082.640	1.071.549	1.113.664	1.213.212
Belasting op producenten	-178.678	-236.891	-234.464	-243.679	-265.461
Belasting op huishoudens	-725.054	-845.750	-837.085	-869.985	-947.751
Totale inkomsten	-903.732	-1.082.640	-1.071.549	-1.113.664	-1.213.212
Resultaat voor mutatie voorziening	26.222				
Mutaties voorziening	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie voorziening	26.222				
Dekkingspercentage na mutatie	97,18%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Leges Burgerzaken

De geraamde inkomsten voor 2025 bedragen € 190.000. Onder de naam 'leges' worden rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, genoemd in de verordening en de daarbij behorende tarieventabel. Voor het verstrekken van paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen moet de gemeente aan het Rijk of de RDW een vergoeding afdragen.

De leges zijn grotendeels geüniformeerd in BEL-verband. Uitgangspunt is om een redelijke mate van kostendekkendheid te bereiken. Overigens kan door de wettelijke (maximum)tarieven voor paspoorten en rijbewijzen dit lastig bereikt worden. Voor alle gemeenten geldt dat we ruimere openingstijden hebben als aanbod aan klanten. Wel worden de balies zo efficiënt mogelijk ingericht qua afspraken, waardoor geregeld één collega ingezet wordt voor twee balies (deel van een dagdeel één gemeente en andere deel van een dagdeel een andere gemeente). Door de reisdocumentensoftware kunnen we de balies niet samenvoegen voor de drie gemeenten.

Overige belastingen en leges (burgerzaken, WABO leges) worden zoveel mogelijk kostendekkend berekend. De kostendekkendheid van de WABO leges wordt uitgewerkt volgens de VNG systematiek.

Graf- en begraafrechten

De tarieven worden verhoogd met het inflatiepercentage. Meerjarig is er geen sprake van kostendekkende graf- en begraafrechten. Hieronder is de berekening van de meerjarige kostendekkendheid weergegeven. Het kostendekkingspercentage geeft tot 2035 een vertekend beeld. De voorziening grafrechten is op aangeven van de accountant bij de jaarrekening 2017 gevuld met vooruit ontvangen grafrechten vanaf 2015. Veelal betreft dit 20-jarige contracten. Voordat alle meerjarige contracten op de begraafplaats meelopen in de voorziening gaat er dan ook 20 jaar voorbij (inmiddels dus nog 13 jaar). Pas dan is sprake van een reëel kostendekkingspercentage.

Overigens is de begraafplaats al jarenlang niet kostendekkend, vooral vanwege de voorkeur voor cremieren. Verhoging van de grafrechten zal die trend eerder versnellen. In 2025 zal een voorstel worden voorbereid met betrekking tot kostendekkendheid, tarieven en ruimen van de graven. Hieronder is de berekening van de kostendekkendheid weergegeven.

Kostendekkendheid grafrechten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Overige lasten begraafplaats (7.5)	3.150	3.207	3.207	3.207	3.207
BTW (21%)	662	673	673	673	673
Netto kosten (excl. uren en overhead)	3.812	3.880	3.880	3.880	3.880
Uren BEL-combinatie (7.5)	110.278	122.178	122.229	122.478	122.369
Toerekening overhead	152.318	152.260	152.260	152.260	152.260
Totale kosten (incl. uren en overhead)	266.407	278.319	278.370	278.618	278.510
Overige baten begraafplaats (7.5):	-16.017	-16.017	-16.017	-16.017	-16.017
Grafrechten	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Totale inkomsten	-31.017	-31.017	-31.017	-31.017	-31.017
Resultaat voor mutatie voorziening	235.390	247.302	247.353	247.601	247.493
Mutaties voorziening	3.160	2.506	2.506	2.506	2.506
Resultaat na mutatie voorziening	238.550	249.808	249.859	250.107	249.999
Dekkingspercentage na mutatie	10,46%	10,24%	10,24%	10,23%	10,24%

Hondenbelasting

De geraamde inkomsten bedragen in 2025 € 42.000. De hondenbelasting wordt aangewend voor het schoonhouden en onderhouden van de hondenuitlaatplaatsen en de kosten voor inzet op het gebied van handhaving (BOA en politiesurveillance). Ieder jaar wordt een deel van de gemeente opnieuw gecontroleerd.

Toeristenbelasting

De geraamde inkomsten bedragen voor 2025 € 113.000. De opbrengsten zijn gebaseerd op een tarief van € 2,06 per nacht per persoon.

Lokale lastendruk

Om de lokale lastendruk te berekenen dient de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente te worden bepaald. De gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente Eemnes wordt geschat op €472.959 in 2024. Door de waardestijging van 2,5% mee te nemen, wordt de gemiddelde WOZ waarde geschat op € 484.783 in 2025. Met deze gegevens kan een reële vergelijking met vorig jaar worden gemaakt.

per huishouden	OZB 2025	Afval 2025	Riool 2025	Totaal 2025	Totaal 2024	Verschil	In procenten
Eenpersoonshuishouden							
Huurder	0	€ 268,17	€ 114,87	€ 383,04	€ 362,45	€ 20,59	5,7%
Eigenaar	€ 510,04	€ 268,17	€ 114,87	€ 893,08	€ 858,96	€ 34,12	4,0%
Meerpersoonshuishouden							
Huurder	0	€ 430,58	€ 236,04	€ 666,62	€ 627,44	€ 39,18	6,2%
Eigenaar	€ 510,04	€ 430,58	€ 236,04	€ 1.176,66	€ 1.123,95	€ 52,71	4,7%

Per individueel huishouden kan door verschillende factoren een afwijkend beeld ontstaan. Gemiddeld is door de combinatie van OZB, riool en afval sprake van een matige stijging van de lastendruk voor 2025.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Eemnes heeft in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen vastgelegd dat de 100% norm wordt toegepast. Bij de opmaak van de gemeentelijke leidraad is aansluiting gezocht bij de leidraad van de Rijksbelastingdienst. Het is echter geen kopie. Daar waar nodig hebben we bepalingen toegevoegd of aangepast aan de gemeentelijke situatie.

Kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen is bedoeld voor particulieren en zelfstandig ondernemers/zzp'ers die op het bestaansminimum rond komen en niet over vermogen beschikken.

Het Inlichtingenbureau (samenwerkingsstichting VNG en SZW) helpt gemeenten bij het toetsen of iemand, aan wie het voorgaande jaar kwijtschelding is verleend, ook dit jaar geen gemeentelijke belastingen hoeft te betalen. Via het BSN vergelijkt het Inlichtingenbureau de gegevens over inkomen en vermogen om te toetsen of iemand voor kwijtschelding in aanmerking komt. Het Inlichtingenbureau doet dit met van de gegevens van het UWV, de RDW en de Belastingdienst.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid geautomatiseerd kwijtschelding toe te kennen. Voorwaarde is dat aan de aanvrager in het voorgaande belastingjaar volledige kwijtschelding is toegekend en hij/zij toestemming heeft gegeven aan de gemeente (middels vraag op aanvraagformulier) voor toetsing van de gegevens bij het Inlichtingenbureau. Zolang de toets positief uitvalt, wordt aan belastingsschuldige geautomatiseerd kwijtschelding verleend.

Kostendekkendheid leges

Jaarlijks wordt voor het begin van het nieuwe jaar een geactualiseerde legesverordening aan de raad voorgelegd ter besluitvorming. In de begroting wordt in de paragraaf lokale heffingen al informatie opgenomen over de heffingen. Een van de onderwerpen waarop ingezoomd wordt in deze paragraaf is de voorcalculatorische kostendekkendheid.

Zowel belastingadviseurs als de rechterlijke macht besteden steeds meer aandacht aan de kostendekkingstoets. De afgelopen jaren zijn veel verordeningen onverbindend verklaard, vooral omdat de ramingen van baten en lasten niet aanwezig, of niet inzichtelijk waren.

De Hoge Raad geeft aan dat er verzwaarde eisen zijn voor de motivering die de heffingsambtenaar moet geven om te betwisten dat de limiet is overschreden. Het vereiste inzicht in de ramingen moet worden verschaft op basis van de gemeentelijke begroting, maar ook op basis van andere gegevens, waaronder ook gegevens die niet bekendgemaakt zijn ten tijde van de vaststelling van de verordening. Het gaat hierbij om de posten die bij de vaststelling van de begroting in aanmerking zijn genomen als kosten die een last ter zake vormen. Als de gemeente de inzichtelijkheid niet kan aantonen, dan zal de rechter de belastingverordening onverbindend achten.

Een van de belangrijkste eisen van de laatste jaren is die van de herleidbaarheid van de ramingen. Ramingen van baten en lasten dienen te herleiden te zijn tot de begroting. Van een gemeente mag echter niet worden verlangd dat van alle in de verordening en de tarieventabel opgenomen diensten afzonderlijk op controleerbare wijze wordt vastgelegd hoe zij de kosten ter zake daarvan heeft geraamd. De ramingen mogen dus wel enige globaliteit kennen, doch moeten herleidbaar zijn tot de begroting.

Samenvattend dienen de inkomsten aan leges in totaal niet hoger te zijn dan de kosten die daarvoor gemaakt zijn. De huidige berekening komt uit op een kostendekkendheidspercentage van rond de 50%. Dit is gebaseerd op het onderzoek van een extern bureau dat de kostendekkendheid in beeld heeft gebracht. In 2023 heeft een eerste onderzoek plaatsgevonden naar de kostendekkendheid. Uit dat onderzoek is een aantal bevindingen naar voren gekomen. In 2024 zijn we daarop voort gaan borduren met de inzet van een extern bureau. De uitkomst daarvan maakt duidelijk dat we qua kostendekkendheid voor 2025 hoger zitten dan voorgaande jaren, maar dat er nog ruimte is om de kostendekkendheid te laten stijgen..

De wijzigingen voortkomend uit de Omgevingswet en uit de WKB (Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen) zijn overigens in de huidige legesverordening 2024 al verwerkt. De legesverordening 2025 zal in december aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Kostendekkendheid leges

Titel 1 Burgerzaken leges	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	726.170	275.445	275.445	275.445	275.445
Overhead	614.031	325.718	325.718	325.718	325.718
BCF - BTW	756	124.068	124.068	124.068	124.068
Totaal lasten (A)	1.340.958	725.231	725.231	725.231	725.231
Legesopbrengsten	123.500	202.551	202.551	202.551	202.551
Totaal baten (B)	123.500	202.551	202.551	202.551	202.551
Kostendekkendheid titel 1 (B / A * 100%)	9%	28%	28%	28%	28%

Titel 2 Bouwleges (wabo)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	979.666	485.568	485.568	485.568	485.568
Overhead	455.839	501.438	501.438	501.438	501.438
BCF - BTW	24.045	231.403	231.403	231.403	231.403
Totaal lasten (A)	1.459.551	1.218.409	1.218.409	1.218.409	1.218.409
Legesopbrengsten	1.197.700	974.636	1.129.636	929.636	929.636
Totaal baten (B)	1.197.700	974.636	1.129.636	929.636	929.636
Kostendekkendheid titel 2 (B / A * 100%)	82%	80%	93%	76%	76%

Titel 3 Overige leges (evenementen en horeca)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Berekening kostendekkendheid van de leges	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten taakveld(en), incl. (omslag)rente	94.778	22.525	22.525	22.525	22.525
Overhead	53.268	13.069	13.069	13.069	13.069
BCF - BTW	4.333	5.566	5.566	5.566	5.566
Totaal lasten (A)	152.379	41.160	41.160	41.160	41.160
Legesopbrengsten	3.805	6.864	6.864	6.864	6.864
Totaal baten (B)	3.805	6.864	6.864	6.864	6.864
Kostendekkendheid titel 3 (B / A * 100%)	2%	17%	17%	17%	17%

Totaal lasten titel 1 t/m 3 (A)	2.952.888	1.984.800	1.984.800	1.984.800	1.984.800
Totaal baten titel 1 t/m 3 (B)	1.325.005	1.184.051	1.339.051	1.139.051	1.139.051
Totaal saldo titel 1 t/m 3 (A - B)	1.627.883	800.749	645.749	845.749	845.749
Totale kostendekkendheid titel 1 t/m 3 (B / A * 100%)	45%	60%	67%	57%	57%

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Door de gemeente Eemnes worden continue verbeterlagen uitgevoerd op de weerstandsparagraaf en de hierin voorkomende risicobeheersing. Het college van B&W wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en is daarbij bereid eventuele risico's bewust te nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in de omvang van eventuele risico's/financiële tegenvallers die bij deze risico's horen afgezet tegen het beschikbare weerstandvermogen om deze risico's op te vangen. In het jaar 2022 is een vernieuwde nota "Nota Risicomanagement en Weerstandvermogen Blaricum, Eemnes, Laren en BEL Combinatie" vastgesteld door de raad van gemeente Eemnes welke als basis dient voor deze paragraaf in de jaarrekening en begroting van de gemeente Eemnes.

De mate van flexibiliteit van de baten en lasten in de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandvermogen: hoe snel kunnen (structurele) tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen (het benutten van de onbenutte belastingcapaciteit).

Daarnaast kunnen incidentele tegenvallers opgevangen worden door het inzetten van de algemene reserve en/of door het niet-beklemde deel van de bestemmingsreserves anders in te zetten. Restriscio's kan de gemeente dus dragen door het achter de hand hebben van voldoende weerstandscapaciteit. Een precies sluitende begroting (zonder enige mate van flexibiliteit) en geen weerstandscapaciteit betekent dat iedere financiële tegenvaller een probleem gaat opleveren, als er geen even grote meevallers tegenover staan.

Conform het BBV en de nota komt in deze paragraaf het beleid inzake de weerstandscapaciteit en de risico's, de inventarisatie van de risico's, de inventarisatie van de weerstandscapaciteit en tot slot de confrontatie van de risico's met het beschikbaar weerstandvermogen aan de orde.

Wat staat in deze paragraaf?

- Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's
- Weerstandvermogen
- Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- Risico's
- Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandvermogen
- Kengetallen

Beleid weerstandscapaciteit

Het beleid inzake risicobeheersing en weerstandscapaciteit is vastgelegd in de "nota risicomanagement en weerstandvermogen 2022 Blaricum, Eemnes, Laren en BEL Combinatie". Deze nieuwe nota vloeit voort uit meerdere aspecten. Enerzijds is dat de wettelijke regelgeving. Naast deze formele aanleiding vanuit het oogpunt van regelgeving en kaderstelling is er ook een directe relatie tussen de inhoud van deze nota en interne ambitie tot kwaliteitsverbetering van de interne bedrijfsvoering (transparantie, verantwoording en bedrijfsmatig werken). In de vastgestelde nota risicomanagement en weerstandvermogen is opgenomen dat het weerstandvermogen het vermogen is om niet-begrote uitgaven te dekken en bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote uitgaven te dekken: alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie en ter dekking van deze risico's wordt het weerstandvermogen aangewend. Specifiek wordt benoemd de eenmalige lasten die voortkomen uit mobiliteitsmaatregelen, VSO's of loopbaantrajecten van vast personeel. Het vast personeel en personeelslasten zijn in de BEL Combinatie belegd, alle eenmalige

lasten m.b.t. dit risico zijn in de programmabegrotingen 2025 van de BEL gemeenten opgenomen. De lasten als dit risico zich voordoet, komen evenredig voor rekening van de BEL gemeenten.

Begrippen

In deze paragraaf zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Begrip	Toelichting
Weerstandscapaciteit	Het geheel aan financiële middelen (met name reserves en voorzieningen) dat beschikbaar is en aangewend kan worden om mogelijke risico's op te vangen.
Risico's	Een risico is een kans op het optreden van een positieve of negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet voorzien is in de begroting in enig jaar.
Weerstandsvormogen	Dit is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die zich binnen de gemeente kunnen manifesteren.
Risicomangement	Het identificeren en kwantificeren van risico's en het bepalen van activiteiten die de kans van optreden van de risico's en/of de gevolgen van de risico's beheersbaar houdt.
Beheersmaatregelen	Het stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Risico analyse (operationeel)

Vanuit de BEL-organisatie is, naast de strategische analyse van het college, een operationele analyse gemaakt. Voor de beoordeling van de kans worden de volgende 5 klassen met referentiebeelden gehanteerd.

Kans

Voor de beoordeling van de kans hanteren we 5 klassen met de volgende referentiebeelden.

Klasse	Referentiebeeld	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5 – 10 jaar	30%
3	1x per 2 – 5 jaar	50%
4	1x per 1 – 2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

Financieel gevolg

Voor de beoordeling van de financiële gevolgen van een risico hanteren we onderstaande klassen met bijbehorende bandbreedtes.

Klasse	Financieel gevolg
1	$X < € 20.000$
2	$€ 20.000 > X < € 50.000$
3	$€ 50.000 > X < € 100.000$
4	$€ 100.000 > X < € 200.000$
5	$€ 200.000 > X$

Indien het risico in klasse 5 valt (en dus groter is dan € 200.000), dient voor dat risico ook het maximale gevolg in euro te worden weergegeven. Wanneer dit bekend is, wordt ook het verwachte gevolg van een risico aangegeven.

De hoogte van de bedragen zijn gebaseerd op ervaringscijfers van de hoogte van de risico's vanaf de oprichting van de BEL-gemeenten.

Berekenen risicoscore

De risicoscore wordt berekend door de kans score te vermenigvuldigen met de gevolgscore. Hoe hoger de uitkomst, hoe groter het risico.

Beheersmaatregelen

Beheersing vraagt om een heldere verantwoordelijkheidsverdeling en bewuste keuzes ten aanzien van beheersingsmaatregelen.

In beeld brengen beheersingsmaatregelen

Het is niet voldoende om de geïdentificeerde risico's jaarlijks op te sommen. Het is belangrijk dat er iets met de risico's gebeurt. Voor elk risico wordt aangegeven hoe hiermee wordt omgegaan. Hierbij is het van belang vast te stellen of het risico incidenteel of structureel is. Beheersmaatregelen zijn gericht op het beheersbaar maken van een risico. Veelal gaat dit gepaard met het verlagen van de risicoscore (kans x gevolg). Zowel de verlaging van de kans als het verlagen van het gevolg dragen bij aan de beheersing van het risico.

Weerstandsvormogen

De volgende actoren hebben een rol bij risicomangement:

- De gemeenteraad stelt het beleid vast en stelt de paragraaf weerstandsvormogen in de begroting en jaarrekening vast;
- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomangement en de verantwoording daarover;
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomangement waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormt.

Om het weerstandsvormogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandsvormogen gedefinieerd:

$$\text{Ratio weerstandsvormogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio kan ingedeeld worden volgens onderstaande waarderingstabel.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvormogen	Betekenis
A	$\geq 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 \leq x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 \leq x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 \leq x < 1,0$	Matig
E	$0,6 \leq x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

De ratio weerstandsvormogen moet tenminste 1,0 (voldoende) zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvormogen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de structurele en incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit (in de exploitatie) bestaat uit de volgende onderdelen:

Nr.	Post	Bedrag
1.	Onroerende zaakbelasting (onbenutte belastingcapaciteit)	€ 890.109
2.	Rioolrechten	€ 0
3.	Afvalstoffenheffing	€ 0
4.	Onvoorzien	€ 10.000
Totaal structureel weerstandsvermogen		€ 900.109

Onroerendezaakbelasting

De onbenutte belastingcapaciteit zijn de extra structurele middelen die gegenereerd kunnen worden door de OZB te verhogen. De theoretisch onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de maximale belastingtarieven te vergelijken met de belastingtarieven in de gemeente. Voor de maximale belastingtarieven wordt gebruik gemaakt van de normen voor het zogenaamde artikel 12-beleid. Een gemeente met een artikel 12-status is een Nederlandse gemeente die onder financiële curatele is gesteld door het Rijk vanwege een structureel slechte financiële situatie. Deze gemeenten moeten hun tarieven verhogen tot een 'redelijk peil eigen heffingen', willen zij in aanmerking kunnen komen voor rijkssteun.

De actuele normen voor dit artikel 12-beleid staan steeds in de circulaire Gemeentefonds. Voor het jaar 2025 is dit percentage berekend op 0,1595 %.

Categorie	Redelijk peil artikel 12	Tarieven	Opbrengst 2025	Onbenutte belastingcapaciteit
Eigenaren woning	0,1595	0,1052	€ 2.498.294	€ 1.289.519
Eigenaren niet-woningen	0,1595	0,4766	€ 1.067.442	- € 710.209
Gebruikers niet-woningen	0,1595	0,0000	€ 0	€ 310.799
Totaal				€ 890.109

Het verschil van de tarieven in de begroting 2024 en het rekestarief voor 2025 geeft een onbenutte capaciteit 2025 van € 890.109. Theoretisch zou dit ruimte bieden voor een tariefsverhoging ter grootte van dit bedrag. Voordat de gemeente een beroep kan doen op de status van artikel 12, moeten de tarieven voor de OZB naar dat (forse) niveau worden verhoogd.

Rioolrechten

De tarieven voor de rioolheffing zijn maximaal 100% kostendekkend.

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn maximaal 100% kostendekkend.

Onvoorzien

In de begroting 2025 is een post onvoorzien voor structurele uitgaven ad € 10.000 opgenomen. Er mag alleen van de post onvoorzien gebruik gemaakt worden als er sprake is van de drie O's: Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstelbaar.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het bedrag wat in de reservepositie vrij aanwendbaar is. De structurele weerstandscapaciteit (in de exploitatie) bestaat uit de volgende onderdelen:

Nr.	Reserve	
1.	Algemene reserve	€ 1.765.989
2.	Bestemmingsreserves (niet geormerkt)	€ -
Totaal reserves		€ 1.765.989
3.	Stille reserves	€ -
Totaal incidenteel weerstandsvermogen		€ 1.765.989

1. Algemene reserve

Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven voortvloeiende uit: opkomende verplichtingen, calamiteiten en het opvangen van rekeningtekorten. Over de algemene reserve mag géén rente meer worden toegerekend vanaf 2017 cf. nieuwe Wet en regelgeving vanuit het BBV. Derhalve kan de totale algemene reserve toegerekend worden aan de weerstandscapaciteit.

2. Vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves nemen een bijzondere plaats in de begroting in. De raad heeft de bestemming van deze reserves vastgelegd. In die zin kunnen de saldi niet zonder meer bij het beschikbare weerstandsvermogen worden opgeteld. Anderzijds is de raad bevoegd om de bestemming van reserves te wijzigen. Bij grote calamiteiten, waarbij het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve niet toereikend is, kan de raad besluiten ook bestemmingsreserves anders in te zetten. Voor de berekening van het weerstandsvermogen wordt voorgesteld alleen reserves mee te nemen die niet beklemd of geormerkt zijn.

3. Stille reserves

De stille reserves bestaan uit een aantal onroerende zaken die (voor een groot deel) zijn afgeschreven. Per object wordt de WOZ-waarde (peildatum 1 januari 2024) vermeld, eventueel gecorrigeerd met aanwezige boekwaarde(n), of op basis van een eventueel bekend zijnde extra gegeven, namelijk de economische huurwaarde. Er zijn geen stille reserves voor de begroting 2025. Onroerende zaken in eigendom van de gemeente Eemnes welke een beperkte boekwaarde hebben:

- Kerktorens Eemnes Binnen en Eemnes Buiten
- Gronddepot
- Diverse percelen (openbaar gebied)
- Noordbuurt 7,5 ha (agrarische grond, toekomstige uitbreidingslocatie)

Risico's

De gemeente probeert haar doelstellingen te bereiken maar hierbij kunnen zich risico's voordoen die er voor kunnen zorgen dat het behalen van die doelstellingen negatief wordt beïnvloed. Voor een groot aantal geïdentificeerde risico's zijn maatregelen getroffen om de kans en/of het gevolg te verminderen. Voor een aantal risico's is dit om verschillende redenen (bewust) niet gedaan of kunnen de beheersmaatregelen niet geheel effectief zijn (voor de kans en/of het gevolg): dit zijn de zogenaamde restrisico's.

Restrisico's

De risico's relevant voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet zijn of konden worden ondervangen met beheersmaatregelen (zogenaamde restrisico's). Er heeft een gemeentebrede risico-inventarisatie plaatsgevonden. De 'gevonden' restrisico's zijn vervolgens voor zover mogelijk gekwantificeerd.

Het financieel effect is berekend door de kans te vermenigvuldigen met het ingeschatte financiële gevolg. De risicoscore wordt berekend door de kans score te vermenigvuldigen met de gevolgscore. Hoe hoger de uitkomst, hoe groter het risico.

Hierbij is onderscheid gemaakt in structurele financiële gevolgen en incidentele financiële gevolgen. Als het nodig is kan van dit model worden afgeweken voor zover en als een bepaald risico de maximaal in dit model bereikbare waarde van € 200.000 overstijgt. Dit wordt separaat bij het benoemde risico aangegeven.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn 18 risico's geïdentificeerd waarbij een inschatting is gemaakt van de mate van de kans dat het daadwerkelijk op zal gaan treden. Hieronder worden alle risico's met een geschat financieel effect van € 20.000 of meer genoemd en toegelicht die tot het moment van aanbieden van de begroting bekend zijn.

Risico-inventarisatie gemeente Eemnes:

Programma	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risico-score	Fin effect structureel	Fin effect incidenteel
Besturen en diensten verlenen in een veilig Eemnes	Volledigheid en tijdigheid voorziening.	De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de betaling van de pensioenen van wethouders. Hiervoor is het nodig om de mutaties in beeld te houden en de rente stand om de hoogte van de voorziening actueel te houden. Schommelingen zijn onvermijdbaar en worden financieel ook doorgevoerd.	De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd binnen de P&C-cyclus. HRM zorgt voor de gegevens en C&F bepaald de mutaties op de voorziening.	5 * 2	€ 30.000	
Besturen en diensten verlenen in een veilig Eemnes	Volledigheid en tijdigheid voorziening.	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld. De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het treffen van een voorziening. Net als bij pensioenen worden de mutaties bijgehouden. Naast de reguliere mutaties kunnen ook ongeplande gebeurtenissen (ziekte, collegecrisis/ ontslag/ opstappen) voor mutaties en aanpassingen van de voorziening zorgen.	De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd binnen de P&C-cyclus. HRM zorgt voor de gegevens en C&F bepaald de mutaties op de voorziening.	4 * 3	€70.000	
Alle programma's	Te weinig invloed als kleine gemeente op begroting en plannen van gemeenschappelijke regelingen	Doordat Eemnes slechts een beperkt stemrecht heeft, kan zij majeure ontwikkelingen niet tegenhouden. Hierbij is het van belang dat Eemnes zich sterk blijft profileren in de verschillende Algemene en Dagelijkse Besturen (AB en DB).	Tijdig reageren op begrotingen van gemeenschappelijke regelingen door gezamenlijk optreden van de Gooise gemeenten. Daar waar mogelijk gezamenlijk optreden met andere kleine partijen. Extra aandacht voor relatief nieuwe GR-en en wijzigingen m.n. qua gemeentelijke bijdrage en stemrecht.	5 * 5	€ 300.000	€ 300.000

Besturen en diensten verlenen in een veilig Eemnes	Schade (persoonlijk en materieel) binnen de gemeente als gevolg van rampen.	Op het grondgebied van Eemnes kan zich een ramp voordoen met grote gevolgen. Denk aan brand, overstroming, hevige regenval, groot verkeersongeluk, etc. Het is aan de gemeente om een rol te spelen in het voorkomen en beperken van de schade bij dergelijke gebeurtenissen.	1. Neerzetten van een adequate en geoefende crisisbeheersingsorganisatie, waardoor we gevolgen kunnen beperken. 2. Verzekeringen die eventuele schade (deels) kan afdekken.	1 * 5		€ 100.000
Duurzaam en prettig wonen in Eemnes	Claims op planschade bij aanpassing bestemmingsplannen.	Planschade ontstaat, wanneer een belanghebbende waardedaling ervaart van zijn eigendom ten gevolge van een planologische beslissing van de gemeente. Het algemeen belang wordt hierbij afgewogen tegen het individuele belang. Indien van toepassing wordt de waardedaling gecompenseerd.	Bij ieder particulier en gemeentelijke initiatief (grex) wordt vooraf rekening gehouden met de mogelijke planschade. Bij particuliere initiatieven gaat dit mee in een anterieure overeenkomst.	3*3		€ 50.000
Duurzaam en prettig wonen in Eemnes	Grondexploitatie	Een sluitende grondexploitatie is het gevolg van het goed inschatten van de kosten en de opbrengsten. De afgelopen jaren hebben wel laten zien dat hier risico's aan vast zitten. Kosten kunnen stijgen, de vraag kan ineens stil liggen door allerlei factoren en ook zo weer opkomen.	Bij iedere grex worden de kosten en opbrengsten zorgvuldig ingeschat en de winstgevendheid beoordeeld. Daarna wordt de afweging gemaakt om te starten. Tijdens de uitvoering worden de exploitatie opzetten jaarlijks geactualiseerd en kan worden bijgestuurd.	2*3		€ 30.000
Duurzaam en prettig wonen in Eemnes	Bodemverontreiniging	Bij herontwikkeling van binnenstedelijke locaties is er kans op bodemverontreiniging.	Bodembeleid en bodemkwaliteitskaart moeten up-to-date zijn	1*4		€ 18.000
Meedoen in Eemnes	Open-einde regelingen	De bijstandsuitkeringen zijn afhankelijk van de economische ontwikkelingen. Die zijn tot op zekere hoogte in te schatten, maar het is niet ondenkbaar dat het budget afwijkt van de werkelijke aanvragen.	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen en tijdige aanpassing begroting binnen de P&C-cyclus.	4 * 4	€ 100.000	€ 100.000

Meedoen in Eemnes	Mogelijke overschrijding van begroting vanwege open einde regeling. WMO.	De gemeenten zijn verplicht aan de zorgvraag tegemoet te komen. De laatste jaren is het aantal aanvragen op diverse verstrekkingen, zoals de huishoudelijke hulp, toegenomen.	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen en tijdige aanpassing begroting binnen de P&C-cyclus.	4 * 4	€ 100.000	€ 100.000
Meedoen in Eemnes	Mogelijke overschrijding van begroting vanwege open einde regeling Jeugd.	De extra middelen Jeugdzorg voor de jaren 2019 t/m 2021 worden als structureel aangemerkt. Ook de later toegekende extra stelpost 2022-2023 wordt als structureel aangemerkt. Provincie Utrecht is hiermee akkoord op voorwaarde dat deze post als risico wordt benoemd.	Maatregelen nemen in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz, mede gericht op beheersing van de kosten.	4 * 4	€ 126.000	€ 126.000
Meedoen in Eemnes	Onzekerheid kostenstijging Maatwerk voorzieningen.	We zien bij een aantal voorzieningen een doorgaande stijgende trend in kosten.	Ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar mogelijk op anticiperen. Dit risico heeft een incidenteel karakter. Mogelijke structurele effecten worden meegenomen in de eerst volgende kadernota en worden integraal afgewogen.	5*5		€ 500.000
Meedoen in Eemnes	Mogelijke overschrijding van begroting vanwege onvoldoende zicht op verwachte kwijtscheldingen.	De kwijtscheldingen zijn afhankelijk van de economische ontwikkelingen. Die zijn tot op zekere hoogte in te schatten, maar het is niet ondenkbaar dat het budget afwijkt van de werkelijke aanvragen. Daar is weinig invloed op uit te oefenen. Vooral nog zijn de schommelingen en de financiële effecten de laatste jaren beperkt.	De lopende kwijtscheldingen en de nieuwe aanvragen zijn goed inzichtelijk. Achteraf zijn afwijkingen dus verklaarbaar. Vooraf is het lastig in te schatten.	2 * 3	€ 15.000	€ 15.000
Meedoen in Eemnes	Exploitatie bijdrage Huis van Eemnes.	Stijging personeelskosten (in kansenbegroting geraamd op 2%).	Effectief personeelsmanagement om extra personeelskosten te voorkomen plus de inzet van het LeerWerkHuis. Overgang CAO gemeenten naar andere cao.	3*2	€ 10.000	€ 10.000

Meedoen in Eemnes	Exploitatie bijdrage Huis van Eemnes.	Niet realiseren van de hogere opbrengst zaalhuur.	Aantrekkelijk houden van HvE voor huurders en sportverenigingen, succesvolle eigen programmering en goede commerciële aanpak.	2*3	€ 30.000	€ 30.000
Meedoen in Eemnes	Exploitatie bijdrage Huis van Eemnes.	Niet realiseren van horeca-exploitatie zoals geraamd in kansenbegroting	Een aantrekkelijke inrichting die uitnodigt om in HvE te verblijven, dagopvang realiseren, een breed aanbod aan activiteiten, nieuwe doelgroep bibliotheek bezoekers, studenten, ZZP'ers binnen halen.	2*3	€ 30.000	€ 30.000
Meedoen in Eemnes	Garanties Sociale woningbouw.	Met de overdracht van het gemeentelijk woningbedrijf zijn ook de woningbouwleningen overgenomen. Deze leningen heeft de gemeente Eemnes 100% als 2e achtervang geborgd.	Monitoren van financiële ontwikkelingen aan de hand van jaarrekening en begroting. Risico is als klein aan te merken, de 1e borginstelling (het WSW) heeft een groot vermogen (80 miljard), echter de omvang kan groot zijn bij voordoen.	4 * 3		€ 70.000
De algemene inkomsten en uitgaven	Afwijking tussen begrote en werkelijke opbrengsten Algemene Uitkering.	De exacte hoogte van de algemene uitkering (AU) wordt pas na afsluiten van het rekeningjaar bekend. Dit houdt in dat altijd met ramingen gewerkt wordt, hetgeen inherent een risico inhoudt. Zelfs tussen opeenvolgende officiële bekendmakingen doen zich grote fluctuaties voor. Die kunnen zowel positief als negatief zijn.	Bewaking en actualisatie van de parameters die de hoogte van de algemene uitkering bepalen. Berichtgeving uit Den Haag over de ontwikkelingen rond het gemeentefonds nauwlettend volgen.	2 * 5	€ 200.000	€ 200.000
De algemene inkomsten en uitgaven	Aansprakelijkheid voor schade als gevolg van gemeentelijk handelen.	Het bestuur wordt aansprakelijk gesteld voor schade die ontstaat ten gevolge van nalatigheid in de uitvoering van haar publieke taak. Dit kan zich op verschillende terreinen voordoen.	Goede bedrijfsvoering met zicht op risico's en een verzekering. Mediation. Goede communicatie aan de voorkant.	3 * 3		€ 50.000

De algemene inkomsten en uitgaven	Boetes door verkeerde toepassing fiscale wetgeving.	Bij de toepassing van de belastingwetgeving (BTW, BCF, Loonheffing (met name WKR) etc.) kunnen verschillen van inzicht en/of interpretatie ontstaan, of kunnen de regels onjuist worden toegepast. Dit kan leiden tot een naheffing van de zijde van de fiscus. Gelet op de steeds wijzigende regels, is het mogelijk dat de gemeente een naheffing krijgt opgelegd (incl. boete)	Afdoende afspraken om de fiscale wetgeving up-to-date te houden door P&C en P&O. Waar nodig worden specialisten ingehuurd voor specifieke projecten (b.v. grexen, grote subsidies). Afstemmen met belastingdienst over t.z.t. eventueel regelen van "horizontaal toezicht" o.b.v. met de fiscus te maken afspraken.	2 * 5	€ 100.000	
De algemene inkomsten en uitgaven	Overschrijding kosten als gevolg van ontwikkelingen bij de werkorganisatie.	De deelnemende gemeenten zijn verplicht om eventuele tekorten bij de BEL Combinatie af te dekken. Veelal zal dit betrekking hebben op hogere inhuur dan begroot of mobiliteitskwesties.	Investeren in P&C cyclus BEL combinatie. Monitoren dat risico's binnen de BEL worden opgepakt en opgelost.	5 * 4	€ 100.000	€ 100.000
Buitenruimte onderhouden in Eemnes	Onvoorziene kosten en schade als gevolg van illegale stort. Illegale stort/ criminaliteit.	In het buitengebied wordt de gemeente soms geconfronteerd met illegale stort van asbest, grof vuil (puin, banden, apparaten) of restanten van XTC-laboratoria. De kosten komen dan voor rekening van de gemeente.	De kosten komen dan voor rekening van de gemeente.	2 * 4		€ 54.000
Totaal risico's					€ 1.211.000	€ 1.883.000

Confrontatie risico's met weerstandsvermogen

In het volgende overzicht worden de hierboven genoemde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen.

		Structureel	Incidenteel
A	Geïntariseerde risico's	1,2 mln.	1,9 mln.
B	Beschikbare weerstandscapaciteit	0,9 mln.	1,8 mln.
C = B - A Saldo		- 0,3 mln.	- 0,1 mln.

De weerstandsratio kan met betrekking tot de incidentele posten als volgt worden berekend:

$$\text{Ratio Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{2,7 \text{ mln.}}{3,1 \text{ mln.}} = 0,87$$

De norm is vastgesteld als voldoende bij 1 en als uitstekend bij 2. De ratio weerstandsvermogen is 0,87 en is daarmee matig.

Financiële kengetallen

Gemeenten dienen onderstaande financiële kengetallen verplicht op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1 Netto schuldquote	104,2%	181,9%	151,2%	165,6%	159,9%	164,0%
2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	84,5%	157,9%	151,2%	165,6%	159,9%	164,0%
3 Solvabiliteitsratio	19,2%	14,7%	12,2%	11,1%	10,6%	9,9%
4 Grondexploitatie	14,4%	24,1%	52,7%	57,3%	51,8%	51,2%
5 Structurele exploitatieruimte	9,0%	2,5%	-4,4%	-6,4%	-7,4%	-7,3%
6 Belastingcapaciteit	125,9%	119,0%	129,9%	129,9%	129,9%	129,9%

Toelichting financiële kengetallen

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% is neutraal en wanneer de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, bevindt een gemeente zich in de gevarezone. De normpercentages 90% en 130% zijn gebaseerd op de signaleringswaarden van het ministerie van BZK.

De netto schuldquote van de gemeente Eemnes (151,9%) daalt ten opzicht van 2024.

De schuldquote van de gemeente is hoog vanwege de huidige grondexploitaties.

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen

Voor een genuanceerder beeld van de schuldpositie moet ook worden gekeken naar de doorgeleende gelden. Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen worden deze leningen geëlimineerd. De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen bedraagt in 2025 151,2%.

Bij de financiering van de exploitatie Zuidpolder-Zuid wordt mogelijk gebruik gemaakt van een andere exploitatieopzet, hierdoor veranderen de percentages.

3. Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Eemnes in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit is het percentage van het vermogen dat uit eigen vermogen bestaat. Deze ratio geeft een goed beeld van de mate waarin bezittingen zijn gefinancierd met eigen vermogen of vreemd vermogen. Het ministerie van BZK hanteert een norm voor solvabiliteit tussen de 20% en 50%. De solvabiliteit van Eemnes bedraagt 12,2% in 2025 en is dus onder de norm.

5. Structurele exploitatieruimte

In principe dienen de structurele lasten en baten in evenwicht te zijn. De mate waarin dit gebeurt, is de structurele exploitatieruimte. De structurele exploitatie ruimte van - 4,4% geeft aan dat de structurele baten in 2025 onvoldoende zijn om de structurele lasten te dekken. Zoals ook al in de kadernota 2025 bleek, betekent dit dat de gemeente Eemnes NIET voldoet aan het uitgangspunt van een sluitende meerjarenbegroting. Het college heeft hierop geanticipeerd en gelijktijdig met deze begroting een traject doorlopen om maatregelen te formuleren zodat het meerjarensaldo sluitend kan worden gemaakt. Dit is uitgewerkt in de 1e begrotingswijziging 2025 welke samen met deze begroting ter besluitvorming is voorgelegd aan de gemeenteraad.

6. Belastingcapaciteit

Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing de afvalstoffenheffing minus de gemiddelde heffingskorting als gevolg van kwijtscheldingen. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde. Uitgedrukt in een percentage betekent dit dat de belastingcapaciteit van Eemnes in 2025 uitkomt op 129,9% van het landelijk gemiddelde van 2024. Hoe het landelijk gemiddelde 2025 eruit gaat zien en of Eemnes hoger of lager uitkomt, is uiteraard pas bekend nadat ook alle gemeentelijke tarieven 2025 bekend zijn.

Onderhoud Kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente Eemnes heeft een groot deel van haar vermogen geïnvesteerd in voorzieningen voor haar inwoners en instellingen, zoals wegen, riolering, openbaar groen, speelplaatsen, straatmeubilair en gebouwen. Het onderhoud van deze kapitaalgoederen is van cruciaal belang voor het functioneren van de gemeente. Ook voor de inwoners is de kwaliteit van hun leefomgeving van groot belang; teruglopende kwaliteit kan leiden tot kleinere ergernissen, klachten of zelfs serieuze ongelukken. Slecht onderhouden gebouwen betekent voor de gebruikers een vermindering van gebruiksgenot en mogelijk zelfs van gebruiksmogelijkheden. De beheerdata voor wegen, groen, bomen, speelplaatsen zijn opgenomen in het integraal databeheersysteem Greenpoint. De beheerdata voor riolering zijn geactualiseerd opgenomen in het databeheersysteem Kikker van Riodesk.

Het beleid van de gemeente Eemnes voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende vastgestelde nota's:

- Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028;
- Exploitatieovereenkomst Openbare Verlichting Citytec;
- Wegenbeheerplan 2024-2028;
- Beheerplan civiele kunstwerken;
- Groenbeheerplan Eemnes 2017-2020;
- Groenplan Eemnes 2017-2027;
- Speelplaatsenplan 2020
- Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader 2022
- Actualisatie onderhoud gemeentelijk vastgoed 2022

Actualisatie beheersplannen

De actualisatie van de verschillende gemeentelijke beheersplannen is in volle gang. Op basis van de tussentijdse concept-rapportages is in de meerjarenraming een inschatting gemaakt.

Voor verschillende beheersplannen geldt wel een 'winst' waarschuwing voor wat betreft de beschikbare ambtelijke capaciteit. In de huidige arbeidsmarkt is dat een knelpunt, waardoor de planning mogelijk naar achter opschuift

Civiele kunstwerken (bruggen, singels, duikers en beschoeiingen)

Het beheerplan civiele kunstwerken is in concept gereed. Op basis hiervan zijn met ingang van 2026 de afschrijvingslasten al als stelpost opgenomen. Ook hier geldt eerst een politieke keuze en prioritering, waarna voorbereiding in 2025 en uitvoering in 2026 ter hand wordt genomen. Het betreft hierbij om onderhoud van 180 kunstwerken waarvan een groot deel bestaat uit duikers. Het kwaliteitsniveau is conform CROW richtlijnen. Regulier onderhoud wordt uitgevoerd conform bestaand plan. Tijdens het opstellen van de begroting 2025 wordt gewerkt aan een nieuw beheerplan voor de periode 2024 - 2028. Vaststelling door de raad volgt. Vooruitlopend op dit plan is voor de hieruit voortvloeiende kapitaallasten in deze begroting rekening gehouden met € 25.000 vanaf 2026 oplopend naar € 50.000 in 2027.

Schoolgebouwen

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor zowel het binnen onderhoud als het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. De gemeente Eemnes blijft verantwoordelijk voor de bekostiging van het binnen- en buitenonderhoud voor het deel van de scholencomplexen waarin niet onderwijs (zoals GGD en kinderopvang) zijn gehuisvest.

Verduurzaming brandweerkazerne

De brandweerkazerne, Noordersingel 4a, wordt in 2025 verduurzaamd.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen wordt uitgevoerd o.b.v. (meerjaren) onderhoudsplannen. De onderhoudsplannen betreffen de bouwkundige elementen (extern en intern), de gebouw gebonden installaties, de terreininstallaties en de bouwkundige inventaris. De (meerjaren)onderhoudsplannen worden jaarlijks geactualiseerd. De werkzaamheden zijn onderverdeeld naar jaarlijks uit te voeren onderhoudswerkzaamheden en vervanging en groot onderhoud dat niet jaarlijks, maar wel periodiek plaats dient te vinden. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.

Het jaarlijks installatietechnisch en klein bouwkundig onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, is grotendeels bij externe partijen ondergebracht. Het meerjarenonderhoud (vervanging en groot onderhoud) wordt in regie opgedragen.

De kosten van jaarlijks terugkerende werkzaamheden worden begroot in de exploitatie. Ten behoeve van het groot onderhoud maakt de gemeente Eemnes gebruik van de componentenbenadering. Uitgaven met betrekking tot groot onderhoud van € 10.000 of meer worden opgenomen in de meerjarige investeringsplanning, geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven groot onderhoud tot € 10.000 worden begroot in de exploitatie.

Het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de gemeentelijke gebouwen wordt jaarlijks intern geactualiseerd. In 2021 zijn installatietechnische en bouwkundige her inspecties uitgevoerd op diverse gemeentelijke panden. De resultaten daarvan zijn verwerkt in het MJOP, en zichtbaar in de begroting.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Beheerplan	Begroting	2025	2026	2027	2028
Openbare verlichting	Onderhoudsbudget	67.650	67.650	67.650	67.650
	Kapitaallasten	108.075	75.543	75.543	75.543
Groen	Onderhoudsbudget	811.363	701.501	701.501	701.501
	Kapitaallasten	11.662	34.623	36.414	59.892
Riolering	Onderhoudsbudget	171.708	171.708	171.708	201.708
	Kapitaallasten	209.691	209.691	244.255	271.631
Wegen	Onderhoudsbudget	232.532	232.532	257.532	232.532
	Kapitaallasten	182.110	285.184	353.623	353.623
Speelplaatsen	Onderhoudsbudget	89.514	36.234	36.234	36.234
	Kapitaallasten	102.812	105.116	111.676	117.098
Gebouwen*	Onderhoudsbudget	247.012	199.058	207.758	272.158
	Kapitaallasten	1.043.046	1.072.797	1.054.399	1.037.471

Toelichting onderhoudsplannen

OPENBARE VERLICHTING

Naam beheersplan	Uitvoeringsplan Eemnes 2015	Jaar vaststelling	2015
		Actualisatie	2025
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele openbare verlichting van het gemeentelijk openbaar gebied.		
Doel:	Verduurzaming van de openbare verlichting onder het motto "donker waar het kan en verlichten waar het moet".		
Beleidskader:	Het onderhoud van de openbare verlichting in 2025 vind plaats op basis van het beheer en onderhoudsplan van CityTec. Conform het uitvoeringsplan Eemnes 2015 is de openbare verlichting verduurzaamd. Deze verduurzaming houdt in dat de openbare verlichting is gemoderniseerd met dimbare ledverlichting en hierdoor een substantiële bijdrage wordt geleverd aan een beter milieu en tegelijkertijd een besparing van financiële middelen. De kwaliteitsnorm is conform het (eigen kwaliteitsplan van CityTec). Dit is conform de exploitatieovereenkomst.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Alle lasten van de openbare verlichting gaan via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. Het onderhoud wordt uitgevoerd door CityTec. In 2015 zijn investeringsbedragen (€ 1.836.211) beschikbaar gesteld zowel voor de bestaande openbare verlichting als het vernieuwen en verduurzamen hiervan. In 2024 is gestart met de bestaande samenwerking met CityTec te evalueren en mogelijk zal de samenwerking worden herzien.		

GROEN

Naam beheersplan	Groenplan Eemnes (+ Groenbeheerplan Eemnes)	Jaar vaststelling	2017 (2017)
		Actualisatie	2027 (2020)
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele groene inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: bomen, hagen, heesters, gazons, ruw gras, plantsoen, bosplantsoen, perken, bermen etc.		
Doel:	Het beheerplan geeft inzicht in het benodigde budget per jaar voor het technisch en functioneel in stand houden van de gemeentelijke groenvoorzieningen.		
Beleidskader:	Het Groenplan 2017 incl. het groenbeheerplan. Het onderhoud is opgenomen in het integraal bestek onderhoud openbare ruimte, dat per 1 jan 2020 gestart is. Voor het centrum geldt kwaliteit "A" en voor de overige gebieden in Eemnes "B".		
Financiële situatie begrotingsjaar:	<p>Het onderhoud is nagenoeg geheel uitbesteed op het centrumgebied en de begraafplaats na. Dit wordt in eigen beheer uitgevoerd. Alle baten en lasten van het openbaar groen gaan via de exploitatiebegroting. Er is geen voorziening of reserve aanwezig. In de exploitatie zijn de kosten opgenomen voor het onderhoud. De budgetten zijn afgestemd op de vereiste beeldkwaliteit.</p> <p>Voor het groot onderhoud aan singel en lanen is een investeringskrediet beschikbaar. Fase 1 is uitgevoerd, fase 2 wordt in 2024 uitgevoerd.</p> <p>De IBOR-contract lopen eind 2025 en worden geëvalueerd en vernieuwd. 1 januari 2026 worden de nieuwe contracten actief (na aanbesteding en afstemming met de raad over gewenst beheerniveau).</p>		

RIOLERING

Naam beheersplan	Water- en rioleringsprogramma 2024-2028	Jaar vaststelling	2024
		Actualisatie	2028
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Het gehele gemeentelijk rioolstelsel, inclusief bergbezink- en overstortvoorzieningen en de drukriolering, inclusief alle pompgemalen en bijbehorende zaken.		
Doel:	Het in het Wrp beschreven beleid en de voorgestelde uitvoeringsmaatregelen hebben tot doel om het water- en rioolsysteem te kunnen onderhouden, op de toekomst voor te bereiden en waar nodig te verbeteren tegen zo laag mogelijk maatschappelijke kosten.		
Beleidskader:	<p>Het Water en rioolprogramma 2024-2028 (Wrp) geeft de gemeente invulling aan een drietal zorgplichten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater; 2. inzameling en verwerking van hemelwater voor zover de particulier hier zelf geen invulling aan kan geven; 3. voorkomen dat grondwater een structurele belemmering vormt voor de bestemming van het betreffende gebied. 		
Financiële situatie begrotingsjaar:	Het algemeen onderhoud en riool vernieuwingen worden bepaald met behulp van inspecties, veelvoorkomende meldingen en het geautomatiseerde rioleringsbeheersysteem. Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met het kwaliteitsniveau conform de richtlijnen van RIONED en NEN 3398-2015. De budgetten zijn afgestemd op het vereiste kwaliteitsniveau.		

WEGEN

Naam beheersplan	Wegenbeheerplan 2024 – 2028	Jaar vaststelling	2024
		Actualisatie Wegenbeheerplan	2028
Te onderhouden kapitaalgoederen:	De gehele grijze inrichting van het gemeentelijk openbaar gebied, te weten: wegen (zand, asfalt en klinker), trottoirs, fiets- en voetpaden, pleinen, parkeerplaatsen, tunnels etc. Met behulp van de ingevoerde beheerdata en inspecties in het beheersysteem wordt inzicht gekregen in de actuele kwaliteit en de benodigde budgetten voor het uitvoeren van het onderhoud aan het wegennet om het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken/handhaven. Op basis van dit inzicht is een planning gemaakt voor het onderhoud van de wegen.		
Doel:	Het wegennet planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gesteld budget.		
Beleidskader:	Het beleidskader wordt bepaald door enkele wetten, als de Wegen en Verkeerswet, Wet Herverdeling Wegenbeheer, het BW en de Wet Milieubeheer. Er is ook een relatie met andere beleidsterreinen, zoals riolering (gezamenlijke aanleg), verkeersveiligheid, milieu en sociale veiligheid, ruimtelijke ordening, nieuwbouwprojecten etc. Met ingang van 2024 wordt gewerkt conform het Wegenbeheerplan voor de planperiode 2024 t/m 2028. Als kwaliteitsnorm wordt hoofdzakelijk het kwaliteitsniveau "B" volgens CROW standaard kwaliteitsniveaus voor het onderhoud aangehouden.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De onderhoudswerkzaamheden worden gefinancierd uit de jaarlijkse exploitatiebegroting. Investerings worden geactiveerd. De budgetten zijn afgestemd op het kwaliteitsniveau "B".		

SPEELPLAATSEN

Naam beheersplan	Speelplaatsenplan	Jaar vaststelling	2020
		Actualisatie	2030
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Alle gemeentelijke speelplaatsen.		
Doel:	Het beheerplan geeft inzicht in de benodigde budgetten voor onderhoud en renovatie van speelplekken in de planperiode.		
Beleidskader:	In het Speelplan 2020 is gekeken naar de leeftijdsopbouw van de jeugd in Eemnes en de situatie per speelvoorziening. Op basis daarvan en de inbreng van de jeugd is de visie op het beheer van de speelplaatsen in Eemnes bepaald. Per jaar wordt een aantal plaatsen gerenoveerd.		
Financiële situatie begrotingsjaar:	De jaarlijkse lasten inzake renovatie worden ten laste gebracht van de reserve kapitaallasten. Het speelplan bevat ook een raming voor de aankomende jaren. Kapitaallasten van de investeringen komen ten laste van het begrotingsaldo.		

GEBOUWEN

Naam beheersplan	Beleid maatschappelijk vastgoed, een toetsingskader	Jaar vaststelling	2022
------------------	---	-------------------	------

	Actualisatie	Jaarlijks
Te onderhouden kapitaalgoederen:	Het integrale onderhoud van alle vastgoedobjecten van de BEL-gemeenten, inclusief BEL-gebouwen, wordt intern beheerd door het cluster Vastgoed en Grondzaken van het team Ruimtelijke ontwikkeling/Openbare ruimte.	
Doel:	De gebouwen planmatig en naar behoren te onderhouden met het beschikbaar gestelde budget. In principe wordt onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) nagestreefd.	
Beleidskader:	Jaarlijks wordt intern het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de gemeentelijke eigendommen geactualiseerd. Met het aangaan van een nieuw onderhoudscontract is er in 2021 een NEN 2767 inspectie uitgevoerd. De gemeente Eemnes maakt gebruik van de componentenbenadering ten behoeve van het groot onderhoud. Uitgaven groot onderhoud van € 10.000 of meer worden opgenomen in de meerjarige investeringsplanning, geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven groot onderhoud tot € 10.000 worden begroot in de exploitatie.	

Financiering

Algemeen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De uitvoerder van de financieringsfunctie zorgt voor voldoende financiële middelen om aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Hiervoor worden kort- en langlopende leningen aangetrokken. Ook het verstrekken van geldleningen en garanties en het beheersen van financiële risico's behoort tot de financieringsfunctie.

Het wettelijk kader vertaalt zich in nationale en Europese wetgeving. Voor wat betreft de nationale wetgeving, bestaan de kaders met name uit:

- de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido);
- de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- de Gemeentewet;
- het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Verdere uitwerking van de financieringsfunctie hebben wij via de financiële verordening uitgewerkt in het treasurystatuut. In 2014 is het treasurybeleid en -statuut van de gemeente Eemnes voor het laatst geactualiseerd.

Financieringsbehoefte

Voor 2025 wordt er rekening gehouden met zo'n € 46 miljoen aan financieringsbehoefte. In 2025 zal de lange termijn liquiditeitsplanning worden geactualiseerd in combinatie met de liquiditeit omtrent de grondexploitaties. De definitieve herfinanciering is afhankelijk van het afsluiten van de GREX'en Hilt, HSS en Zuidpolder. Voorts zal op basis van het Plan van Aanpak een voorstel tot financiering van de GREX Zuidpolder Zuid Woningen en Zuidpolder Zuid Bedrijven worden uitgewerkt.

Hieronder is het verloop van de langlopende leningen weergegeven:

Geldleningen OG	bedrag lening	loop-tijd	(laatste) aflossing	rente	stand 31-12-2024	stand 31-12-2025	stand 31-12-2026	stand 31-12-2027	stand 31-12-2028
BNG 40.112059	4.000.000	10	12-07-28	0,570%	1.627.332	1.223.961	818.291	410.308	0
BNG 40.112060	4.000.000	10	12-07-28	0,965%	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	0
BNG 40.112061	5.000.000	25	12-07-43	1,375%	3.950.814	3.767.439	3.581.542	3.393.089	3.202.045

BNG 40.114033	6.000.000	15	09-07-35	0,320%	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
BNG 40.114034	5.000.000	10	07-07-30	-0,020%	3.000.000	2.500.000	2.000.000	1.500.000	1.000.000
NWB 1-30584	2.000.000	10	30-04-30	0,220%	1.205.270	1.005.494	805.278	604.622	403.524
BNG 40.114945	5.000.000	5	07-07-26	-0,270%	5.000.000	5.000.000	0	0	0
Herfinanciering	8.000.000	10	01-11-34	3,000%	8.000.000	7.200.000	6.400.000	5.600.000	4.800.000
Herfinanciering	7.000.000	10	01-01-35	3,000%	0	7.000.000	6.300.000	5.600.000	4.900.000
Herfinanciering							5.000.000	4.800.000	4.600.000
Herfinanciering								5.000.000	4.800.000
Herfinanciering									5.000.000
TOTAAL BINNENLANDSE BANKEN					46.213.417	43.696.894	40.905.111	42.908.019	40.705.569
AG insurance 174425	2.500.000	15	23-02-32	1,500%	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
TOTAAL BINNENLANDSE BANKEN					2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
gem.Giessenlanden	650.000	10	23-12-25	0,700%	65.000	0	0	0	0
TOTAAL OPENBARE LICHAMEN					65.000	0	0	0	0
TOTAAL-GENERAAL					48.778.417	46.196.894	43.405.111	45.408.019	43.205.569

Uitzettingen

De gemeente Eemnes heeft, naast kapitaalverstrekkingen, ook leningen uitstaan, onder andere aan de CV/BV, de SVN en leningen verstrekt aan stichtingen en verenigingen.

Uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2026	Boekwaarde 31-12-2027	Boekwaarde 31-12-2028
Aandeel Participatiemaatschappij	1	1	1	1	1
Aandeel Vitens	7.510	7.510	7.510	7.510	7.510
Leningen en aandeel in CV/BV	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
SVN leningen	4.347.226	4.347.226	4.347.226	4.347.226	4.347.226
Diverse overige lokale leningen u/g	2.020.260	1.858.288	1.725.970	1.592.698	1.491.733
Totaal	6.396.997	6.235.024	6.102.707	5.969.435	5.868.470

Rente

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. Indien deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld. De gemeente Eemnes maakt van tijd tot tijd gebruik van het middel kasgeld, met in acht name van de limiet die hiervoor geldt.

Omschrijving	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2025	2026	2027	2028
Begrotingstotaal	32.920.701	31.936.215	32.327.093	32.705.953
Kasgeldlimiet in %	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet gemeente Eemnes	2.798.260	2.714.578	2.747.803	2.780.006

Renterisiconorm

Ter beheersing van het renterisico op langlopende schulden is in de wet Fido de renterisiconorm opgenomen. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in enig jaar voor herfinanciering in aanmerking komt. Van 2025 t/m 2026 wordt de renterisiconorm (licht) overschreden als gevolg van de reguliere aflossingen van de bestaande leningenportefeuille.

Berekening renterisico	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
-1 Renteherzieningen	0	0	0	0
-2 Aflossingen	9.582	7.792	2.797	6.802
-3 Renterisico (1+2)	9.582	7.792	2.797	6.802
-4 Renterisiconorm	6.584	6.387	6.465	6.541
(5a) Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	-	-	3.668	-
(5b) Overschrijding renterisiconorm (3>4)	2.998	1.405	-	261
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal	32.921	31.936	32.327	32.706
(4a) Percentage	20	20	20	20
(4b) Regeling	32.921	31.936	32.327	32.706
-4 Renterisiconorm = (4ax4b/100)	6.584	6.387	6.465	6.541

Rentevisie

We baseren onze renteverwachting op de rentevisie van de BNG.

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en borgstellingen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige dienen liquide middelen te worden aangehouden in de schatkist.

Renteschema

Algemeen

Met ingang van 2018 geldt een stringenter beleid met betrekking tot de toepassing van het renteomslagpercentage. Het renteresultaat van de rentelasten en rentebaten wordt toegerekend aan de vaste activa, die integraal gefinancierd zijn. Voor 2023 komt het berekende renteomslagpercentage uit op 1,5%.

Projectfinanciering

Vanaf begrotingsjaar 2021 worden de investeringen van de Gemeente Eemnes gefinancierd op basis van totaalfinanciering. Hierdoor is er in Eemnes geen sprake meer van projectfinanciering.

Berekening van rente over eigen vermogen/voorzieningen

Aan het eigen vermogen en de voorzieningen wordt rente toegerekend. Dit is een interne verrekening op het taakveld treasury.

Hoewel de commissie BBV adviseert om dit niet meer te doen maakt de gemeente Eemnes gebruik van de mogelijkheid om dit te continueren.

Renteschema

In de BBV-voorschriften is opgenomen dat de paragraaf financiering inzicht moet geven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

De commissie BBV adviseert om inzicht te geven aan het voorafgaande door middel van een voorgeschreven renteschema op te nemen in de paragraaf financiering.

Het renteschema van de gemeente Eemnes ziet er als volgt uit:

Renteomslag Begroting 2025	bedragen in €
Externe rentelasten over korte en lange financiering	625.980
Externe rentebaten	-84.903
Saldo rentelasten en rentebaten	541.077
Rente die aan de GREX moet worden doorberekend	-105.780
Rente projectfinanciering activa	
Rente projectgefinancierd vordering CV/BV	
Rentebaat doorverstrekte leningen indien specifieke lening is aangetrokken	_____ -105.780
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	435.297
Rente over eigen vermogen	174.695
Rente over voorzieningen	27.978
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	637.970
De aan taakvelden toegerekende rente (rente-omslag)	-660.762
Renteresultaat op taakveld treasury	-22.793

Renteomslag Begroting 2025	€
Totale boekwaarde activa 01-01-2025	50.447.826
Boekwaarde aan derden verstrekte lening 01-01-2025	-6.396.997
Boekwaarde projectfinanciering 01-01-2025	
Boekwaarde t.b.v. omslagrente	44.050.829

Omslagrente niet afgerond (= werkelijk toe te rekenen rente ÷ boekwaarde)	1,45%
Omslagrente 2025 (afgerond)	1,50%

Bedrijfsvoering

Algemeen

De paragraaf Bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie. De ambtelijke staf van Eemnes bestaat uit de gemeentesecretaris, bestuursadviseur, griffie en bestuurssecretariaat. De gemeentelijke taken worden uitgevoerd door de BEL Combinatie.

Uitgangspunten bedrijfsvoering

Inwoners verwachten van de gemeente dat gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend worden besteed, dat de gemeente transparant handelt en een betrouwbare partner is. Deze verwachtingen zijn leidraad voor de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Realisatie van de programma's is daarom in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Er is ook een samenhang tussen het programma Bestuur en de paragraaf Bedrijfsvoering. Het programma Bestuur richt zich met name op de relatie tussen inwoner en gemeente. Deze paragraaf richt zich op de reguliere, operationele kaders voor de bedrijfsvoering.

Voor wat betreft de bedrijfsvoering binnen de BEL Combinatie wordt verwezen naar het programma Bedrijfsvoering van de begroting van de BEL Combinatie.

Uitvoering coalitieakkoord en collegeprogramma 2022 - 2026

In deze paragraaf ligt de focus op de eigen organisatie van de gemeente. Het coalitieakkoord en het collegeprogramma zijn vastgesteld en geven het kader waarbinnen het college de ambities voor de komende jaren uitvoert. Voorwaarde voor een adequate uitvoering van het collegeprogramma is een goede afstemming tussen het gemeentebestuur (opdrachtgever) en de BEL Combinatie (opdrachtnemer). De aansturing van de BEL Combinatie wordt vanuit het gemeentebestuur verzorgd door de gemeentesecretaris als (ambtelijk) opdrachtgever. De afspraken tussen gemeentebestuur en BEL Combinatie worden jaarlijks vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Monitoring van de DVO vindt plaats door periodiek overleg en de zomernota, die halverwege het jaar wordt opgesteld. Ook in 2025 besteden we aandacht aan het thema OG-ON (Opdrachtgever-Opdrachtnemer).

2025 is het eerste jaar van hernieuwde afspraken die de drie colleges hebben gemaakt over de verdeling van de kosten van de BEL-organisatie. De uitgangspunten voor de herverdeling zijn eerlijk, eenvoudig en solidair. Voor de komende drie jaar (tot en met 2027) wordt een vaste verdeelsleutel afgesproken, waarbij Blaricum 34,75% betaalt, Eemnes 30% en Laren 35,25%.

Het uitvoeringsprogramma van het college is voor 2025 vertaald in de programma's van de begroting. Vervolgens zal in de DVO een andere concretisering worden opgenomen wat wanneer wordt uitgevoerd.

2025 is het eerste jaar waarin de begroting is opgebouwd uit 6 programma's in plaats van 11 (excl. de programma's algemene dekkingsmiddelen en overhead). Ook de begroting van de gemeenten Blaricum en Laren kennen vanaf 2025 dezelfde programmastructuur als onze begroting. Door programma's te clusteren verwachten we dat onze maatschappelijke opgaven en ambities integraler en efficiënter kunnen worden opgepakt en uitgevoerd. Daarnaast werken we vanaf 2025 met een nieuw financieel systeem waardoor budgethouders beter kunnen sturen op de budgetten.

VIBE (organisatieontwikkeling BEL)

Ook in 2025 wordt de BEL Combinatie versterkt om de taken van de drie gemeenten de komende jaren te kunnen blijven uitvoeren. Naast de financiële middelen die de drie raden in 2022 beschikbaar hebben gesteld voor ontwikkeling en versterking van de BEL Combinatie (voor o.a. extra personeel, arbeidsmarktcommunicatie en actualisering HR-beleid) wordt in 2025 ook geïnvesteerd in werkplekken/huisvesting en ICT. Een nieuw managementteam zal de strategische aansturing van de BEL Combinatie samen met de directeur in 2025 verder ter hand nemen en uitvoeren.

De BEL Combinatie is een wendbare organisatie, betrouwbaar en transparant. We hebben medewerkers die vanuit de kernwaarden toegevoegde waarde leveren aan te realiseren doelen. Onze organisatie verbindt de binnenwereld met de buitenwereld, dat wil zeggen, binnen door ontwikkelen om buiten de juiste dingen te kunnen doen. Onze gemeentelijke organisatie (be)stuurt, werkt en verantwoordt zich vanuit de maatschappelijke opgaven. Onze informatiehuishouding is zodanig ingericht dat de organisatie in staat is om wendbaar, betrouwbaar en transparant te opereren.

Open en transparant

Inwoners mogen van ons verwachten dat wij open en transparant handelen. Dit betekent dat we telkens scherp moeten zijn of we daarvoor benodigde vaardigheden voldoende laten zien en gericht inzetten. Ondersteund door processen zoals een goede inrichting van informatiehuishouding, maar ook volgbaar in het proces met 'track and trace' waar uit de inwoner kan opmaken dat we transparant en open zijn, Tenslotte, maar niet in de laatste plaats het actief openbaar maken van documenten en uitvoering geven aan de implementatie van de Wet open overheid.

Digitale overheid; ICT, data gedreven werken en digitale veiligheid

Eemnes beheert haar data veilig voor onze inwoners en stelt openbare informatie snel en veilig beschikbaar. De gemeente beheert informatie op een toekomstbestendige manier en voldoet aan wet- en regelgeving in het informatiedomein, zoals BIO, AVG, Woo en de Archiefwet. Voor de implementatie van de Woo hebben we het ambitieniveau 'Midden' aangehouden. Dit houdt in dat we voor willen lopen op de wettelijke vereisten van het openbaar maken van bestanden.

Gemeenten hebben te maken met veel veranderingen op het gebied van wet- en regelgeving rondom de informatievoorziening, informatieveiligheid en privacy, we zitten midden in de digitale transitie. In totaal maar liefst 13 digitaliseringswetten en er komt nog meer. Taken waarvoor, met uitzondering van de Wet open overheid (Woo), de gemeenten vooralsnog niet door het rijk financieel worden gecompenseerd. Daarnaast gaan de technologische ontwikkelingen heel snel en het wordt in toenemende mate complex, samenwerken met andere organisaties en leveranciers van die technologie is noodzakelijk. Deze technologische ontwikkeling biedt kansen voor het vergroten van de publieke waarde. De overheid dient het algemeen belang en daarom moeten bestuurders dit proces vanuit publieke waarden (van efficiëntie tot privacy en controle over technologie) vormgeven en de digitalisering faciliteren.

Communicatie

Op basis van de communicatievisie en het coalitieakkoord zetten we de werkzaamheden in 2025 voort. Daarbij hebben we doorlopend aandacht voor het communicatief vaardiger maken van de organisatie.

De vier communicatielijnen zijn:

- Optimale informatievoorziening
- Dialoog en participatie
- Communiceren met impact
- 'Buiten winnen is binnen beginnen'.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de meerjaren ontwikkelnota 2023-2026 VIBE is opgenomen dat verantwoording wordt afgelegd over een rechtmatige bedrijfsvoering.

Vanaf boekjaar 2023 legt het college verantwoording over het rechtmatig handelen af aan de gemeenteraad. Dit gaat over drie van de negen criteria voor de rechtmatigheid: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Dit wordt formeel als volgt omschreven:

“Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten (exploitatie), alsmede de balansposten (investeringen), dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting.” Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dienen de afwijkingen (zowel baten als lasten) in de jaarrekening herkenbaar te worden opgenomen en van een toelichting te worden voorzien.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern. Rechtmatigheidsfouten bij het voorwaardencriterium moeten in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en toegelicht worden indien zij totaal met de overige criteria boven de verantwoordingspercentage. Onder dit criterium vallen bijvoorbeeld aanbestedingsfouten.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Naast misbruik en oneigenlijk gebruik kan er sprake zijn van fraude. De term fraude is juridisch niet gedefinieerd. Het gaat hierbij om derden die misbruik maken van de gemeentelijke regelingen. Er is (nog) geen gemeente breed beleid m.b.t. misbruik en oneigenlijk gebruik. Het toetsen van misbruik en oneigenlijk gebruik is meegenomen in de verbijzonderde interne controles, die uitwijzen of bij de gemeente gevallen van misbruik of oneigenlijk gebruik zijn.

In de jaarrekening 2023, heeft het college voor het eerst verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. In de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag wordt ingegaan op de geconstateerde rechtmatigheidsfouten en verbeteringen in de interne beheersing.

De voorbereiding en controlerende werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn goed uitgevoerd en ingebed in het 'control framework' voor de jaarrekening 2023. Dit is ook bevestigd door de externe accountant die in de jaarrekeningcontrole. De werkwijze voor de uitvoering van het control 'framework' voor de rechtmatigheidsverantwoording wordt dan ook voortgezet voor de boekjaren na 2023. Met onze verbijzonderde interne controles sluiten we aan bij de goedkeurings- en rapporteringstoleranties die de accountant hanteert en aan de

verantwoordingsgrens die door de gemeenteraad is vastgesteld. In nauwe samenspraak met de accountant bepalen we de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles , zoals opgenomen in het interne controleplan van het betreffende boekjaar. Voor de gemeentelijke taken die wij belegd hebben bij gemeenschappelijke regelingen, zoals sociaal domein en gemeentelijke heffingen, vinden de controles aldaar plaats en de uitkomsten nemen wij mee in de jaarrekening.

Verbonden partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een financieel en/of bestuurlijk belang heeft. Met een verbonden partij zet de gemeente Eemnes één of meerdere taken op afstand.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

De Gemeente Eemnes heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen. In de nota strategische samenwerking (voorjaar 2011) is de visie op verbonden partijen opgenomen. Bij samenwerking met andere partijen gaat het om meer dan alleen het bereiken van een gunstiger schaalgrootte. De keuze voor samenwerkingspartners wordt niet alleen bepaald door de geografische nabijheid en de gezamenlijke schaalgrootte, maar ook en vooral door gedeelde belangen bij de samenwerking en onderling vertrouwen.

Eemnes hanteert bij haar keuzes voor het aangaan, continueren of beëindigen van samenwerkingsrelaties de toegevoegde waarde van de samenwerking voor de burger als toetssteen. Effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, kwaliteit, continuïteit en efficiëntie zijn daarbij kernwaarden, evenals democratische controle en betrouwbaar partnerschap. De kaderstellende en controlerende taken van de raad mogen door de samenwerkingen niet uitgehold worden. Eemnes hecht eveneens aan betrouwbaar partnerschap, hetgeen inhoudt dat samenwerken voor ons niet vrijblijvend of gemakkelijk opzegbaar is.

Eemnes kiest ervoor geen korte termijn voordelen na te jagen, maar kiest voor stabiele relaties met anderen en stabiele verhoudingen in de regio omdat wij ervan overtuigd zijn dat daarmee op de lange termijn de beste en meest efficiënte resultaten worden bereikt.

De gemeente Eemnes kiest bij het aansturen van de verbonden partijen voor:

- Het zo goed en zo tijdig mogelijk betrekken van de raad, bij voorkeur door middel van een Kadernota/brief in het voorjaar (motie Soest);
- Het inzetten op reële en niet te grote vermogensposities bij de verbonden partijen (max. 5% van de gemeentelijke bijdragen);
- Het volgen van de beweging van het gemeentefonds bij het vaststellen van de gemeentelijke bijdragen (trap op en trap af).

Sturen op verbonden partijen

Grip en sturing op Verbonden partijen is landelijk een actueel thema. Hoe kun je als gemeente daarin meer sturen en beter grip houden op externe partijen? Om, hieraan invulling te geven is in februari 2016 de nota "Sturen op verbonden partijen: loslaten in verbondenheid" vastgesteld door de raad. Met deze notitie is invulling gegeven aan de wijze waarop de gemeenteraad van Eemnes verbetering wil aanbrengen in de grip en sturing. Daarbij is ingezoomd op de 3 rollen die we als gemeente hierin vervullen:

- A. De kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad;
- B. Regie voeren als opdrachtgever richting verbonden partijen;
- C. Ambtelijke werkwijze (ambtelijke werkprocessen, taken en verantwoordelijkheden).

In deze nota wordt nader ingegaan op de definitie en afbakening van verbonden partijen. Verder wordt iets gezegd over ontwikkelingen in de regio. De recente wetswijzigingen worden toegelicht. Er zijn voorstellen opgenomen tot verbetering. Er wordt een algemeen kader geschetst, de rolverdeling tussen de raad en college wordt nader uiteengezet. De mogelijkheden voor de samenstelling van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur worden benoemd. Vervolgens worden de verbeteringen aangegeven, gezien vanuit de drie hierboven genoemde rollen. Vervolgens wordt iets gezegd over de landelijke vernieuwing van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

Door de aandacht voor verbonden partijen structureel te beleggen in de organisatie, verwachten we tijdig en adequaat in te kunnen spelen op Kadernota's, begrotingen en de jaarrekeningen van verbonden partijen. Door in de raad te werken met ambassadeurs, zullen één of enkele raadsheren bij uitstek een bepaalde verbonden partij volgen (i.p.v. afstand meer nabijheid). Om invloed te kunnen uitoefenen moeten de gemeenten (regionaal) samen optrekken en heldere kaders afgeven richting de verbonden partijen.

Overzicht verbonden partijen

Op basis van de totale bijdrage aan de verbonden partij, de solvabiliteit van de verbonden partij en het stemaandeel dat de gemeente Eemnes heeft bij de verbonden partij wordt een risico-analyse gedaan.

Klasse	Bijdrage	Punten	Solvabiliteit	Stemverhouding	Punten
1	< 100.000	2	≥ 30%	≥ 30%	2
2	< 250.000	5	< 30%	< 30%	4
3	< 500.000	10	< 25%	< 20%	6
4	<1.000.000	15	< 20%	< 10%	8
5	>1.000.000	20	< 15%	< 5%	10

Dit leidt tot de volgende score (aflopend qua risico):

Verbonden partij	Bijdrage	Solvabiliteit	Stemverhouding	Totaal
Veiligheidsregio Utrecht	15	8	10	33
BEL Combinatie	20	10	2	32
Afvalverwijdering Utrecht	10	10	10	30
GGD regio Utrecht	10	10	10	30
Regionale Uitvoeringsdienst	10	8	8	26
Tomingroep	p.m.	2	10	p.m.
Regio Gooi- en Vechtstreek	p.m.	8	p.m.	p.m.

Facts per gemeenschappelijke regeling

Per gemeenschappelijke regeling zijn de belangrijkste kernegevens opgenomen. Het gaat achtereenvolgens om de volgende partijen:

Verbonden partijen

- Afvalverwijdering Utrecht
- BEL Combinatie
- GGD regio Utrecht
- Regio Gooi- en Vechtstreek
- Regionale Uitvoerings Dienst
- Tomingroep
- Veiligheidsregio Utrecht

Centrumgemeenten

- Soza HBEL
- GR- gemeentebelastingen Baarn-Eemnes

Vennootschappen en coöperaties

- CV Zuidpolder/BV Zuidpolder/Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder

Afvalverwijdering Utrecht		AVU	
Vestigingsplaats	Soest		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Verzorging van overslag & verwerking van brandbaar afval, alsmede overslag en verwerking GFT-afval. Ook de vermarkting van het Oud Papier en Karton (OPK) en het glas wordt verzorgd door de AVU.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Omvang begroting (na wijziging)	51.691.122	53.893.548
	Totaal gemeentelijke bijdragen	51.572.968	53.755.676
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	411.607	418.406
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	100.000	100.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	0	0
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	14.100.00	14.100.00
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	1%	1%
- Algemene reserve als % van totale gemeentelijke bijdragen	0%	0%	
Risico's			
Overige informatie			

BEL Combinatie		BEL	
Vestigingsplaats	Eemnes		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Werkorganisatie van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren		
Bestuurlijk belang	De BEL combinatie wordt bestuurd door het BEL-bestuur. Het bestuur bestaat uit de burgemeesters van de BEL gemeenten en een wethouder van het college van elke gemeente. In totaal zijn er zes leden. De Algemeen Directeur is verantwoordelijk voor het functioneren van de ambtelijke werkorganisatie. De Algemeen Directeur is de secretaris van het BEL-bestuur. De gemeentesecretarissen zijn de vaste adviseurs van het BEL-bestuur. Stemaandeel is 1 van 3 (33%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Omvang begroting (na wijziging)	27.273.274	28.622.445
	Totaal gemeentelijke bijdragen	27.133.274	28.472.445
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	8.513.052	9.089.441
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	235.162	235.162
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	235.162	235.162
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	24.468.297	23.633.230
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	1%	1%
- Algemene reserve als % van totale gemeentelijke bijdragen	1%	1%	
Risico's			
Overige informatie	De bijdrage vanuit de gemeente Eemnes aan de BEL Combinatie is verantwoord onder alle voorkomende programma's.		

GGD regio Utrecht		GGD	
Vestigingsplaats	Zeist		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van de wet publieke gezondheid en de jeugdgezondheidszorg		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (3%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Omvang begroting (na wijziging)	58.464.000	64.421.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	51.556.000	56.130.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	443.000	474.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	1.603.000	2.669.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.403.000	2.409.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	20.545.000	23.754.000

	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	15%	11%
	- Algemene reserve als % van totale gemeentelijke bijdragen	4%	4%
Risico's	De begroting voor 2025 is beleidsarm opgesteld. Dit betekent dat voor ontwikkelingen die in het verschiet liggen, maar waarvan het nog niet bekend is wanneer deze zullen zijn en wat de financiële consequenties worden, er extra middelen gevraagd kunnen gaan worden aan de gemeenten. Gemeente Eemnes heeft in de zienswijze op de begroting aangegeven dat hier waarschijnlijk geen financiële ruimte voor zal zijn.		
Overige informatie			

Regio Gooi- en Vechtstreek		G&V	
Vestigingsplaats	Bussum		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	In 2016 is de gemeente Eemnes partiel toegetreden. De gemeente Eemnes neemt deel aan het Regionaal Bureau Leerlingzaken, het Werkgeversservicepunt, het leerlingenvervoer en het programma Beleid en Bestuur.		
Bestuurlijk belang	Er is sprake van een directeur bestuurder. Per lid zijn er twee vertegenwoordigers in het bestuur/de organisatie.		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Omvang begroting (na wijziging)	97.927.000	99.562.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen (incl. centrumgemeente)	77.565.000	84.645.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	498.147	569.516
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	17.861.000	16.321.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.159.430	1.159.430
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	75.148.000	75.220.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	24%	22%
- Algemene reserve als % van totale gemeentelijke bijdragen	1%	1%	
Risico's			
Overige informatie			

Regionale Uitvoeringsdienst		RUD	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Vergunning & Handhaving milieu, natuur en leefomgeving. De RUD voert de basis VTH-taken milieu uit voor Eemnes op basis van de DVO en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 12 (8%).		

Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Omvang begroting (na wijziging)	18.855.000	20.683.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	19.012.000	19.326.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	253.000	272.000
	Resultaat boekjaar (+ = voordelig resultaat)	7.000	2.000
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	1.280.000	1.522.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	566.000	755.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	4.550.000	2.231.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	28%	17%
- Algemene reserve als % van totale gemeentelijke bijdragen	3%	4%	
Risico's			
Overige informatie	Dit is de begroting zonder rekening te houden met de aanstaande fusie met de ODRU.		

Tomingroep		TOMIN	
Vestigingsplaats	Hilversum		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van Wet Sociale Werkvoorziening en biedt werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is gebaseerd op het 10-jaars voorschrijvend gemiddelde Wsw-aandeel: 1,4% .		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Omvang begroting (na wijziging)	23.267.000	21.936.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen (incl. rijksbijdrage)	18.825.000	18.060.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	300.000	300.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	13.086.000	11.862.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.879.000	5.479.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	14.136.000	12.562.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	93%	94%
- Algemene reserve als % van totale gemeentelijke bijdragen	10%	30%	
Risico's			
Overige informatie			

Veiligheidsregio Utrecht		VRU	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/ Publiek Belang	De samenwerking heeft tot doel een meer doelmatige, georganiseerde en gecoördineerde preventie en hulpverlening bij ongevallen en rampen in het verzorgingsgebied te bewerkstelligen.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 26 (4%).		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Omvang begroting (na wijziging)	132.789.000	122.145.000
	Totaal gemeentelijke bijdragen	102.582.000	107.533.000
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	692.000	719.000
	Resultaat boekjaar	0	0
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december)	22.976.000	22.746.000
	waarvan algemene reserve (per 31 december)	1.409.000	1.409.000
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december)	96.895.000	92.303.000
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	24%	25%
- Algemene reserve als % van totale gemeentelijke bijdragen	1%	1%	
Risico's	Wettelijke verplichting vanuit de Wet op de Veiligheidsregio.		
Overige informatie	<p>Vanuit de Veiligheidsregio Utrecht zijn er in de bestuursagenda een aantal speerpunten genoemd. Hierbij kan gedacht worden aan vitale repressie brandweerposten door versterking van informatiesturing, de doorontwikkeling van planvorming en vakbekwaamheid, de versterking van vakbekwame crisisfunctionarissen en de uitwerking van het project Bevolkingszorg 3.0. Daarnaast wordt in regionaal verband ook ingezet op specifieke beleidsthema's. Hierbij kan gedacht worden aan het versterken van de veiligheidsregio en de crisisbeheersing, de doorontwikkeling Bevolkingszorg, informatieveiligheid en de transitie van de regionale meldkamer naar Midden- Nederland.</p> <p>Lokaal ligt het accent met name op Opleiden, Trainen, Oefenen en het up to date houden van de crisisorganisatie organisatie. Leden van de regionale en lokale crisisorganisatie dienen zo goed als mogelijk voorbereid te worden op de bestrijding van een ramp of crisis. Het is dan ook van belang om voldoende te oefenen. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is er budget beschikbaar om te oefenen. Zo ontstaat er routine en ervaring die nodig is om crises en andere acute (bestuurlijke) issues doeltreffend ter hand te nemen.</p>		

CENTRUMGEMEENTEN

SoZa HBEL		HBEL	
Vestigingsplaats	Huizen		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (centrumgemeenteconstructie) De gemeente Eemnes vergoedt de apparaatskosten die de gemeente Huizen ten behoeve van deze taken maakt.		
Doelstelling/ Publiek Belang	Uitvoering van de Participatiewet en sinds 1 januari 2015 de uitvoering van de WMO taken voor de gemeente Eemnes. Omdat de uitvoering van deze wetgeving		

	specialistische kennis en een robuuste uitvoeringsorganisatie vereist, is gekozen voor een samenwerking tussen vier gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Stemaandeel is 1 van 4 (25%). De portefeuillehouder sociaal domein heeft zitting in het bestuurlijk overleg.		
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes aan apparaatskosten.	829.500	832.360
Risico's			
Overige informatie			

GR Gemeentebelastingen Baarn-Eemnes			
Vestigingsplaats	Baarn		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (centrumgemeenteconstructie) De gemeente Eemnes vergoedt de apparaatskosten die de gemeente Baarn ten behoeve van deze taken maakt.		
Doelstelling/ Publiek Belang	Heffing en invordering van de belastingen en uitvoering van de wet onroerende zaken (WOZ).		
Bestuurlijk belang			
Financieel belang			
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes aan apparaatskosten	298.175	524.433
Risico's			
Overige informatie	Deze regeling is in 2022 aangegaan en start per 1 januari 2023. De gemeente Baarn fungeert als centrumgemeente en voert de betreffende taken uit. Zij is daartoe gemandateerd door de gemeente Eemnes. De invordering van andere vorderingen dan de belastingen (b.v. leges, huur) blijven bij de BEL Combinatie belegd.		

VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES

Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder	
Vestigingsplaats	Eemnes
Rechtsvorm	In augustus 2013 zijn de marktpartijen (VDW Projecten BV, Vos & Teeuwissen/Heijmans en Van Wijnen) met de gemeente Eemnes een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De samenwerking is vormgegeven in een CV/BV-structuur. De gemeente Eemnes neemt deel in de CV/BV via de Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes. De Gemeentewet vereist dat er voor het oprichten van een/meer rechtspersonen goedkeuring vereist is van de Provincie. Daarom heeft de gemeente daartoe op 16 oktober 2013 (formeel) een verzoek gedaan. Op 4 februari 2014 is de goedkeuring verkregen.
Doelstelling/ Publiek Belang	In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente alle gronden aankoopt van de marktpartijen en samen met haar eigen grond doorverkoopt aan de CV. De CV maakt de gronden bouwrijp en levert vervolgens de bouwkavels door aan de opstalontwikkelaars of particuliere bouwers.

Bestuurlijk belang	Op dit moment heeft de gemeente via de participatiemaatschappij 50% van de aandelen van de CV in eigendom. De overige eigenaren zijn van Wijnen en Heijmans. In de algemene vergadering van aandeelhouders wordt de gemeente Eemnes vertegenwoordigd door twee wethouders. Indien de CV verwacht dat zij buiten de kaders van de samenwerkingsovereenkomst zal treden dan wordt dit vooraf aan de gemeenteraad ter besluitvorming aangeboden.		
Financieel belang	De gemeente Eemnes participeert via de Participatiemaatschappij risicodragend voor 50% in de CV/BV Zuidpolder.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1	2024	2025
	Omvang begroting (na wijziging)	n.v.t.	n.v.t.
	Totaal gemeentelijke bijdragen	n.v.t.	n.v.t.
	Begrote bijdrage gemeente Eemnes	n.v.t.	n.v.t.
	Resultaat boekjaar (inschatting op basis van resultaat boekjaar 2023 ad € 232.461)	€ 230.000	€ 230.000
	Eigen vermogen (EV) (per 31 december op basis van jaarrekening 2023)	€ 1.247.721	€ 1.247.721
	waarvan algemene reserve (per 31 december op basis van jaarrekening 2023)	€ 796.381	€ 796.381
	Totaal vermogen (TV) (per 31 december op basis van jaarrekening 2023)	€ 1.972.543	€ 1.972.543
	Kengetallen:		
	- Solvabiliteit (EV/TV)	63%	63%
- Algemene reserve als % van totale gemeentelijke bijdragen	n.v.t.	n.v.t.	
Risico's	De grondexploitatie wordt samen met marktpartijen uitgevoerd. De grondexploitatie bevindt zich in een eindfase. Naar verwachting zal deze in 2026 beëindigd worden. De risico's zijn gelet op de resterende looptijd beperkt en worden via de grondexploitatie Zuidpolder bewaakt.		
Overige informatie	De bedoeling is dat de participatiemaatschappij ook ingezet zal gaan worden voor de exploitatie van Zuidpolder Zuid. Voor het 2e half jaar 2024 wordt een statutenwijziging voorbereid, die onder voorbehoud van besluitvorming over de grondtransacties door de raad, eind 2024 geëffectueerd zal worden. Vanaf dat moment zal de grondexploitatie Zuidpolder Zuid dan via de participatiemaatschappij gaan lopen.		

Grondbeleid

Algemeen

1. Algemeen

Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de ruimtelijke, en deels ook economische doelstellingen te realiseren. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Het wettelijke kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en is als volgt verwoord:

De paragraaf grondbeleid geeft ten minste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

De nota grondbeleid is in januari 2021 door de raad vastgesteld.

De grondexploitatie vormt een geheel met de totale financiële huishouding van de gemeente Eemnes. Het financiële uitgangspunt bij grondexploitaties is minimaal het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten van de gemeente zoals de planvoorbereiding, de interne (ambtelijke) uren en de kosten voor het realiseren van het openbaar gebied worden vertaald in de (grond)opbrengst (inclusief een bijdrage aan de bovenwijkse fysieke en maatschappelijke (voorzieningen) infrastructuur in de ruimste zin des woord).

De gemeente Eemnes hanteert als algemeen uitgangspunt om 66% betaalbare woningen te realiseren, waarvan tenminste 30% sociale huur. Indien in een plan geen of minder sociale woningbouw wordt gerealiseerd, dient de initiatiefnemer een bedrag te storten in de reserve sociale woningbouw. Besluit de gemeente (als grondeigenaar of in het kader van een exploitatieovereenkomst) een hoger percentage sociale woningbouw te realiseren, dan kan de lagere grondopbrengst worden gecompenseerd door een vrijval (onttrekking) aan deze reserve.

Visie op het grondbeleid

Grond is een schaars goed. De gemeente bezit zowel verspreide gronden als enkele aansluitende percelen bij de Noord- en Zuidbuurt. Het verwerven van gronden door de gemeente is gericht op het realiseren van de strategische visie op de toekomstige ontwikkeling van Eemnes. De praktijk leert echter dat veel projectontwikkelaars al grondposities hebben verworven rondom Eemnes.

Uitvoering van het grondbeleid

Bij het in exploitatie nemen van een complex wordt een bestuursopdracht opgesteld, waarin de uitgangspunten (kaders), de werkwijze, de planning en de financiële aspecten worden vastgelegd.

Complexen in exploitatie

COMPLEX WONINGBOUW ZUIDPOLDER

In april 2014 is de Zuidpolder CV opgericht. 50% van de aandelen van de CV zijn (via een participatiemaatschappij) in handen van de gemeente de overige aandelen zijn eigendom van de bouwbedrijven Van Wijnen en Heijmans.

In de begroting van de gemeente zijn de geldstromen van de verwervingsexploitatie en de financieringsexploitatie opgenomen.

De vordering vanuit de gemeente op de CV inzake de grondpositie bedraagt per 1-1-2024 € 2.521.642. Hierover wordt een rente vergoed van 4,6% aan de gemeente. De vordering neemt de komende jaren verder af naar rato van de afname van de kavels door de marktpartijen en zal naar verwachting in 2025/2026 op €0,00 lopen. Ook staat er een nabetalingsregeling van 20% tegenover die ook met een zelfde tempo muteert.

De verwachting is dat de laatste verkopen van kavels en woningen in 2025 plaatsvindt en dat de laatste afrondende activiteiten in 2026 plaatsvinden, waarna de grondexploitatie zal worden afgesloten.

Voor de geplande activiteiten in 2025 verwijzen wij naar het programma Ruimtelijke Ordening en Wonen.

COMPLEX BEDRIJVENTERREIN ZUIDPOLDER

De grondexploitatie Bedrijventerrein Zuidpolder is via de jaarrekening 2022 administratief afgesloten. Voor Zuidpolder Zuid is een nieuw grondexploitatie bedrijventerrein in voorbereiding.

GRONDEN ZUIDPOLDER ZUID

Complex	Boekwaarde 1/1/2024	Einddatum	Toelichting
Woningbouw Zuidpolder Zuid	€ 6.357.724	Circa 2040	Grondexploitatie in 2021 vastgesteld en jaarlijks geactualiseerd
Bedrijventerrein Zuidpolder Zuid	€ 768.727	Circa 2032	Grondexploitatie in 2021 vastgesteld en jaarlijks geactualiseerd

De gemeente Eemnes heeft in 2021 circa 122.970 m2 grond in de Zuidpolder te Veen van Alliantie en BPD gekocht. 50% van de koopsom is in 2021 betaald. De resterende 50% van het bedrag wordt betaald wijziging van het bestemmingsplan. Eerder in 2020 was al een aangrenzend perceel in de Zuidpolder gekocht, waardoor het nu mogelijk wordt om de woningbouwlocatie Zuidpolder Zuid verder te ontwikkelen en ook ruimte te bieden aan uitbreiding van het bedrijventerrein. Gemeente Eemnes is daarmee 100% eigenaar van de grondposities in Zuidpolder Zuid. In het voorjaar van 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met deze aankoop. In het najaar van 2021 is de grondexploitatie voor het gebied vastgesteld. De grondpositie is verdeeld over het aandeel woningbouw en het aandeel bedrijventerrein. Jaarlijks wordt in het voorjaar de grondexploitatie geactualiseerd. Door de marktontwikkelingen (bouwkostenstijging, inflatie, energieprijzen, stijgende rente) is het resultaat op de grondexploitatie neerwaarts bijgesteld, maar nog steeds positief.

In de 2^e helft van 2024 worden voorbereidingen getroffen om de gronden van de gemeente Eemnes over te dragen aan de Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes, waar de gemeente Eemnes 100% aandeelhouder van is. De grondexploitatie zal dan, na besluitvorming door de raad inzake overdracht gronden, via de participatiemaatschappij worden gevoerd.

FINANCIERINGSEXPLOITATIE

De vordering vanuit de gemeente op de CV met betrekking tot de grondpositie bedraagt per 1-1-2024 € 2.521.642 . Hierover wordt een rente vergoed van 4,6% aan de gemeente Eemnes. De vordering neemt de komende jaren af naar rato van de afname van de kavels door de marktpartijen. Ook staat er een nabetalingsregeling van 20% tegenover.

Via de participatiemaatschappij Eemnes verstrekt de gemeente Eemnes een lening ter financiering van de activiteiten. Ultimo 2023 bedroeg de lening nog € 706.398. In 2024 is inmiddels een bedrag van € 684.397,50 afgelost. Het restant betreft financiering aandelenkapitaal van de BV.

CV en BV Zuidpolder

In augustus 2013 zijn de marktpartijen Heijmans (voorheen Vos & Teeuwissen) en Van Wijnen met de gemeente Eemnes een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. De samenwerking is vormgegeven in een CV/BV-structuur. In de overeenkomst is afgesproken dat de gemeente alle gronden aankoopt van de marktpartijen en samen met haar eigen grond doorverkoopt aan de CV. De CV/BV is verantwoordelijk voor het bouw- en woonrijp maken van de wijk en de uitgifte van de kavels. De grondexploitatie loopt door tot 2026. Naar verwachting zal daarna de beide rechtspersonen worden geliquideerd.

Gemeentelijke Participatiemaatschappij Zuidpolder Eemnes

Ten behoeve van de financiering van de activiteiten in de Zuidpolder is in 2014 een participatiemaatschappij opgericht waarin de lening van de gemeente inzake bouw- en woonrijp maken wordt doorgezet naar de CV Zuidpolder. Eemnes is 100% aandeelhouder van de Participatiemaatschappij. De bedoeling is dat de participatiemaatschappij ook ingezet zal gaan worden voor de exploitatie van Zuidpolder Zuid. Voor het 2^e half jaar 2024 wordt een statutenwijziging voorbereid, die onder voorbehoud van besluitvorming over de grondtransacties door de raad, eind 2024 geëffectueerd zal worden. Vanaf dat moment zal de grondexploitatie Zuidpolder Zuid dan via de participatiemaatschappij gaan lopen.

Hilt en HSS

In 2020 zijn de grondexploitaties voor de ontwikkeling van de Hilt en HSS geopend.

Complex	Boekwaarde	Einddatum	Toelichting
	1/1/2024		
De Hilt	€ 4.678.294	2025	Positief resultaat geprognosticeerd
HSS	€ 118.659	2024	Negatief tot neutraal resultaat geprognosticeerd.

Het project HSS wordt naar verwachting in 2024 afgesloten. De woningen zijn in de zomervakantie van 2023 opgeleverd. Het woonrijp maken is afgerond begin 2024.

Bij het project Hilt is na de zomervakantie de bouw van de laatste woningen gestart. Deze woningen worden begin 2025 opgeleverd. Daarna zal het woonrijp maken worden afgemaakt.

Bovenwijkse voorzieningen

Gekoppeld aan het project Zuidpolder is een fonds bovenwijkse voorzieningen gevormd. Vanuit de woningbouw en bedrijventerrein Zuidpolder wordt bijgedragen aan dit fonds.

Uit het fonds bovenwijkse voorzieningen worden de investeringen in de voorzieningen bekostigd die geheel Eemnes (dus ook de bewoners van de nieuwe woningen) ten goede komen.

Voor het project Zuidpolder zijn de volgende bovenwijkse voorzieningen in beeld:

- Reconstructie kruispunt afrit A27 Oost
- Extra kosten HOV halte A27 Eemnes
- Bijdrage aan eventuele toekomstige verlenging zuidersingel (afhankelijk van besluitvorming en verdere ontwikkelingen).

In 2021 is een afzonderlijke nota bovenwijkse voorzieningen Eemnes opgesteld, om het beleid, de inkomsten en uitgaven, de systematiek en de fiscale aspecten inzichtelijk te maken.

Overige ontwikkelingen

Complex Woningbouw Zuidpolder

In april 2014 is de Zuidpolder CV opgericht. 50% van de aandelen van de CV zijn (via een participatiemaatschappij) in handen van de gemeente de overige aandelen zijn eigendom van de bouwbedrijven Van Wijnen en Heijmans.

In de begroting van de gemeente zijn de geldstromen van de verwervingsexploitatie en de financieringsexploitatie opgenomen.

Via de participatiemaatschappij Eemnes verstrekt de gemeente een lening ter financiering van de bouw- en woonrijpactiviteiten. In 2021 is een eerste tranche van afgelost.

Afgesloten projecten

Enkele complexen zijn boekhoudkundig afgesloten. Bij het herleven van het initiatief (Molenweg) worden de gemaakte kosten wederom opgevoerd.

Wet open overheid

Het Programma Wet open overheid bestaat uit drie onderdelen: het actief openbaar maken van documenten, het wegwerken van de archiefachterstanden en het verbeteren van ons documentmanagement. Het project omtrent documentmanagement is ook onderdeel van het VIBE programma en wordt in 2024 afgerond.

Archiefbestanden

In 2024 is door een extern bureau hard gewerkt aan het wegwerken van de archiefachterstanden door het ordenen en/ of vernietigen van het papierenarchief. Het overbrengen naar de streekarchieven zal naar verwachting in 2025 afgerond zijn.

Openbaar maken

Voor het actief openbaar maken van documenten zijn er voor gemeenten in totaal 14 categorieën van toepassing. Per 1 november 2024 zijn de volgende categorieën verplicht om te publiceren op het landelijke platform 'Woo-index': wetten en algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze, bereikbaarheidsgegevens. De BEL Combinatie en de drie gemeenten voldoen hieraan, waarbij wordt opgemerkt dat de eerste twee categorieën ook al via officiële bekendmakingen.nl wettelijk gepubliceerd (moeten) worden. De verwachting is dat in 2025 en 2026 andere categorieën kracht van wet zullen krijgen, al heeft de rijksoverheid hier nog geen planning voor afgegeven. De BEL Combinatie heeft bij het vaststellen van het programma in 2022 besloten een ambitieniveau 'Midden' na te streven. Dat houdt in dat we streven om voor te lopen op de wettelijk vereiste planning van de rijksoverheid voor de actieve openbaarmaking.

Voor 2025 is het de verwachting dat de BEL Combinatie een applicatie heeft aangeschaft die toepassingen heeft voor onder andere het zoeken van documenten in verschillende systemen van de BEL combinatie, zodat bij Woo-verzoeken eenvoudig alle relevante documenten gevonden worden. Voorts kan een dergelijke applicatie snel en zorgvuldig de documenten anonimiseren. Tot slot kan de tool de documenten systematisch publiceren op een eigen publicatieplatform van de BEL Combinatie, zodat externen zoals burgers en journalisten, op een toegankelijke manier documenten kunnen raadplegen. De aanschaf van deze applicatie kan bekostigd worden uit het in 2022 vastgestelde programmabudget.

Het inrichten van een dergelijk systeem vraagt om een gedegen voorbereiding waarbij alle proceseigenaren van de openbaar te maken categorieën betrokken zullen worden. Maar ook alle medewerkers en bestuurders worden meegenomen in een communicatietraject om te zorgen dat het uitgangspunt van de Woo 'openbaar, tenzij' goed zal worden ingebed in de reguliere processen en handelwijze. Dit proces zal naar verwachting medio 2025 afgerond zijn.

Financiële begroting

3. Overzicht van baten en lasten

3.1 Meerjarenbegroting 2025-2028

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten programma:						
1. Besturen en diensten verlenen in een veilig in Eemnes	3.516.771	3.534.324	3.814.975	3.839.369	3.846.226	3.849.963
2. Buitenruimte onderhouden in Eemnes	2.704.194	4.894.093	3.857.912	3.735.199	4.024.807	4.189.348
3. Duurzaam en prettig wonen in Eemnes	7.552.223	3.678.286	4.251.226	3.538.780	3.506.254	3.505.176
4. Sporten, ontwikkelen en leren in Eemnes	4.590.333	5.290.263	5.424.359	5.114.834	5.157.159	5.223.175
5. Meedoen in Eemnes	10.791.083	10.171.424	10.522.863	10.456.458	10.431.642	10.431.562
6. De algemene inkomsten en uitgaven van Eemnes	6.228.040	4.726.938	5.049.365	5.251.576	5.361.004	5.506.728
Totaal lasten	35.382.644	32.295.328	32.920.701	31.936.215	32.327.093	32.705.953
Baten programma:						
1. Besturen en diensten verlenen in een veilig in Eemnes	-222.771	-167.237	-248.154	-248.154	-248.154	-248.154
2. Buitenruimte onderhouden in Eemnes	-1.068.008	-2.380.289	-1.149.397	-1.138.306	-1.180.421	-1.279.969
3. Duurzaam en prettig wonen in Eemnes	-10.555.101	-4.068.559	-3.842.594	-3.511.000	-3.311.347	-3.311.195
4. Sporten, ontwikkelen en leren in Eemnes	-1.205.697	-1.607.723	-1.576.664	-1.489.651	-1.489.651	-1.512.904
5. Meedoen in Eemnes	-4.676.815	-3.438.332	-3.439.332	-3.439.332	-3.439.332	-3.439.332
6. De algemene inkomsten en uitgaven van Eemnes	-19.025.532	-19.425.208	-20.343.532	-19.749.208	-20.054.644	-20.271.048
Totaal baten	-36.753.924	-31.087.348	-30.599.672	-29.575.650	-29.723.547	-30.062.601
Totaal saldo van baten en lasten	-1.371.280	1.207.979	2.321.029	2.360.565	2.603.546	2.643.351
Stortingen in reserves	7.583.589	1.128.611	85.308	85.308	85.308	85.308
Onttrekkingen uit reserves	-5.954.168	-2.647.969	-714.184	-560.938	-511.615	-451.559
Het geraamde resultaat	258.141	-311.379	1.692.153	1.884.935	2.177.239	2.277.100

3.2 Incidentele baten en lasten

In deze paragraaf worden de incidentele baten en lasten gepresenteerd. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting.

In het algemeen geldt, dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten zijn dus de regel, incidentele lasten zijn de uitzondering. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden.

Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd met uitzondering van de onttrekkingen uit de bestemmingsreserve kapitaallasten en projecten. Deze vormen in het BBV een uitzondering. Dit omdat deze reserves het doel hebben om dekking te geven aan de kapitaallasten van een geactiveerde investering. Deze dekking van de kapitaallasten is daarmee structureel geregeld.

De incidentele baten en lasten zijn op hieronder gespecificeerd:

Incidentele baten en lasten per programma	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
A. Incidentele baten				
SPUK NPO en onderwijsroute	-87.013			
Totaal programma 4	-87.013	-	-	-
Oekraïne	-1.825.730	-1.825.730	-1.825.730	-1.825.730
Totaal programma 5	-1.825.730	-1.825.730	-1.825.730	-1.825.730
Vergoeding transitiekosten Omgevingswet	-148.241			
Totaal programma 6	-148.241	-	-	-
Totale onttrekkingen aan reserves	-714.184	-560.938	-511.615	-451.559
Waarvan structureel (reserve kapitaallasten en projecten)	354.948	353.192	339.426	363.204
Incidentele onttrekkingen aan de reserves	-359.235	-207.746	-172.189	-88.355
Totaal incidentele baten	-2.420.219	-2.033.476	-1.997.919	-1.914.085

Toelichting incidentele baten > € 10.000:

- *SPUK NPO en onderwijsroute*
Betreft een incidentele bijdrage van het Rijk.
- *Oekraïne*
Betreft de tijdelijk inkomsten voor de opvang van Oekraïners.
- *Vergoeding transitiekosten Omgevingswet*
Betreft de Rijksvergoeding voor de implementatie van de Omgevingswet.
- *Onttrekking uit de reserves*
De onttrekkingen uit de reserves zijn incidenteel met uitzondering van de onttrekking uit de reserve kapitaallasten en projecten. Deze worden structureel aangemerkt ter dekking van de kapitaallasten van bepaalde investeringen.

Incidentele baten en lasten per programma	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
B. Incidentele lasten				
RIS/webcasting projectleider	30.000	-	-	-
Straatwaarde (perspectiefnota 2023)	12.000	-	-	-
Programma 1	42.000	-	-	-
Beheerplan beschoeiing	10.000	-	-	-
Onderzoekskosten WBP	50.000	-	-	-
Kadernota 2025; IBOR	131.574	-	-	-
Onderhoud wegen (perspectiefnota 2023)	50.000	-	-	-
wandelroutes (perspectiefnota 2023)	25.000	-	-	-
Speelplan (perspectiefnota 2023)	50.000	-	-	-
Totaal programma 2	316.574	-	-	-
Kadernota 2025; Duurzame energieopwekking	35.000	-	-	-
Kadernota 2025; Herziening transitievisie warmte (TVW)	30.000	-	-	-
Kadernota 2025; IBOR	6.700	-	-	-
Kadernota 2025; Realiseren woonvisie	45.000	25.000	-	-
Implementatie Omgevingswet	150.000	75.000	75.000	75.000
Totaal programma 3	266.700	100.000	75.000	75.000
Kadernota 2025; Opgave vergrijzing	30.000	-	-	-
Drugs, alcohol en gokken (perspectiefnota 2023)	10.000	-	-	-
SPUK NPO en onderwijsroute	87.013	-	-	-
Formatie soc.cult. Wek (perspectiefnota 2023)	50.000	-	-	-
Totaal programma 4	177.013	-	-	-
Oekraïne	1.825.730	1.825.730	1.825.730	1.825.730
JGT op scholen	45.000	-	-	-
Totaal programma 5	1.870.730	1.825.730	1.825.730	1.825.730
Incidentele toevoegingen aan de reserves	85.308	85.308	85.308	85.308
Totaal incidentele lasten	2.758.325	2.011.038	1.986.038	1.986.038
Saldo incidentele baten en lasten	338.106	-22.438	-11.881	71.953

Toelichting incidentele lasten > € 10.000:

- *RIS/webcasting projectleider*
Voor de implementatie van een raadsinformatiesysteem en webcasting is eenmalig € 30.000 begroot.
- *Straatwaarde (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota 2023 is incidenteel tot en met 2025 jaarlijks € 12.000 beschikbaar gesteld voor Jongeren – straatwaarde.
- *Kadernota 2025: IBOR*
Het IBOR-contract is begin 2024 opnieuw aanbesteed. Voor 2025 wordt de kostenstijging op € 138.000 ingeschat.

- *Onderhoud wegen (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota 2023 is incidenteel tot en met 2025 jaarlijks € 50.000 beschikbaar gesteld om de entree van Eemnes verlevendigd en/of opgefrist wordt zodat de verkeersdeelnemers eraan worden herinnerd dat ze onze leefomgeving binnenrijden.
- *Wandelroutes (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor Wandelroutes.
- *Speelplan (Perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor speeltoestellen en extra wensen hierin.
- *Kadernota 2025: Duurzame energieopwekking*
In 2024 en 2025 zal er begonnen worden met de ontwikkeling van duurzame energieopwekking om verder te werken aan het halen van de doelen. De bijdrage hieraan van de gemeente Eemnes is incidenteel € 35.000 in 2025.
- *Kadernota 2025; Herziening transitievisie warmte (TVW)*
In 2025 starten we met de herziening. In de TVW wordt het tijdspad rondom warmte inzichtelijk gemaakt. Voor de herziening van de TVW is een incidenteel budget nodig van € 30.000 in 2025.
- *Kadernota 2025: Realiseren woonvisie*
Op 29 januari 2024 is de Woonvisie met zorgcomponent 2024-2028 vastgesteld. Doelstelling is om voor iedere Eemnesser passende huisvesting te hebben. Om de doelen uit de Woonvisie te realiseren zijn maatregelen en acties nodig die staan beschreven in het uitvoeringsprogramma. Hieronder valt het uitvoeren van onderzoek naar de mogelijkheden in:
 - Inzet van koopconstructies zoals KoopStart (2025)
 - Kavelsplitsing (2025)
 - Inventarisatie woonwagenstandplaatsen (2025)
 - Opzetten wooncoach particuliere sector (2025-2026)
 - Splitsingsbeleid panden (2026-2027)
 Voor de uitvoering is in 2025 een budget nodig van € 45.000 en in 2026 is nog € 25.000 nodig.
- *Implementatiekosten Omgevingswet*
Voor de implementatie van de Omgevingswet zijn lasten opgenomen van € 150.000 tot en met 2025 aflopend naar € 75.000.
- *Kadernota 2025; Opgave vergrijzing*
Hiervoor is circa eenmalig €30.000 nodig voor beleidsontwikkeling, campagnes, innovatieve ondersteuningsarrangementen, implementatie technologische mogelijkheden zoals AI en vormen van lokale, regionale en bovenregionale doorbraakcoalities.
- *SPUK NPO en onderwijsroute*
Betreft de incidentele uitgaven NPO en onderwijsroute waarvoor een incidentele vergoeding voor het Rijk wordt ontvangen.
- *Formatie soc.cult. Werk (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor een pilot tot en met 2025 door de formatie met 0,66 fte voor een sociaal-cultureel werker tijdelijk uit te breiden.

- *Oekraïne*
Betreft de tijdelijk uitgaven voor de opvang van Oekraïners.
- *JGT op scholen (perspectiefnota 2023)*
Vanuit de perspectiefnota is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor een pilot tijdelijke brugfunctionarissen JGT en Onderwijs en Specialistische Jeugdhulp.

3.3 Structurele mutaties reserves

Een storting en/of onttrekking aan een reserve is per definitie incidenteel, tenzij er redenen zijn deze structureel te ramen (bijvoorbeeld ter dekking van afschrijvingslasten). In de tabel hieronder worden de ramingen van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves weergegeven.

Structurele mutaties reserves	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
A. Structurele onttrekkingen				
Reserve kapitaallasten	-354.948	-263.776	-244.032	-266.379
Reserve projecten	-	-89.416	-95.394	-96.825
Totaal structurele onttrekkingen	-354.948	-353.192	-339.426	-363.204
B. Structurele stortingen				
Niet van toepassing	-	-	-	-
Totaal structurele toevoegingen	-	-	-	-
(A-B) Saldo structurele mutaties	-354.948	-353.192	-339.426	-363.204

3.4 Structureel en reëel evenwicht

Er dient te worden vastgesteld of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

De bepaling van het structurele evenwicht verloopt als volgt:

$$\begin{array}{l}
 \text{Het totaal van de structurele lasten en baten programma's} \\
 +/- \text{ De structurele verrekeningen met de reserves} \\
 = \text{ Geeft het totaal structureel begrotingssaldo en meerjarenraming}
 \end{array}$$

De tabel voor de bepaling van het structurele evenwicht is hierna opgenomen. De mutaties zijn in meerjarig perspectief beoordeeld op het incidentele karakter. Voor het meerjarenbeeld is geen sprake van een structureel evenwicht.

Omschrijving	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Saldo baten en lasten	2.321.029	2.360.565	2.603.546	2.643.351
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-628.876	-475.630	-426.307	-366.251
Begrotingssaldo	692.153	1.884.935	2.177.239	2.277.100
Waarvan incidenteel	-338.106	22.438	11.881	-71.953
Structureel begrotingssaldo	1.354.047	1.907.373	2.189.120	2.205.147
Structureel evenwicht?	NEE	NEE	NEE	NEE

Zoals ook al in de kadernota 2025, betekent dit dat de gemeente Eemnes NIET voldoet aan het uitgangspunt van een sluitende meerjarenbegroting. Het college heeft hierop geanticipeerd en gelijktijdig met deze begroting een traject doorlopen om maatregelen te formuleren zodat het meerjarensaldo sluitend kan worden gemaakt. Dit is uitgewerkt in de 1e begrotingswijziging 2025 welke met deze begroting ter besluitvorming is voorgelegd aan de gemeenteraad.

4. Uiteenzetting financiële positie

4.1 Gepronosticeerde balans

De geprognosticeerde balans hoeft niet hetzelfde detailniveau te kennen als de balans die is voorgeschreven voor de jaarrekening. De geprognosticeerde balans is over de gehele periode van de meerjarenraming in de programmabegroting opgenomen. Naast de balans per 31 december 2023 is de (geraamde) balanspositie per 31 december 2024 tot en met 2028 weergegeven.

Balans	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Activa						
Immateriële vaste activa	1.314.379	1.195.000	1.075.000	986.000	896.000	805.000
Materiële vaste activa	40.640.627	41.055.000	41.179.000	42.454.000	41.896.000	43.290.000
Financiële vaste activa	7.242.130	7.241.721	6.235.024	6.102.704	5.969.435	5.868.470
<i>Kapitaalverstrekkings</i>	7.511	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
<i>Overige leningen</i>	706.398	706.000	-	-	-	-
<i>Overige uitzettingen met looptijd >1 jaar</i>	6.528.221	6.528.221	6.227.524	6.095.204	5.961.935	5.860.970
Voorraden	5.291.249	7.052.000	16.128.000	16.935.000	15.389.000	15.389.000
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	12.053.861	12.054.000	12.054.000	12.054.000	12.054.000	12.054.000
Liquide middelen	501.373	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Overlopende activa	6.484.335	6.484.000	6.484.000	6.484.000	6.484.000	6.484.000
Totaal activa	73.527.954	75.581.721	83.655.024	85.515.704	83.188.435	84.390.470
Passiva						
Eigen vermogen	14.116.212	12.809.865	10.188.653	9.520.240	8.801.630	8.335.518
<i>Algemene reserve</i>	3.329.876	1.765.989	1.765.989	1.765.989	1.765.989	1.765.989
<i>Bestemmingsreserve</i>	11.044.478	10.732.497	10.114.817	9.639.187	9.212.880	8.846.629
<i>Te bestemmen resultaat (boekjaar)</i>	-258.141	311.379	-1.692.153	-1.884.935	-2.177.239	-2.277.100
Voorzieningen	2.068.810	1.980.788	1.936.335	1.891.882	1.847.429	1.859.710
Vaste schulden met looptijd > 1 jaar	47.204.728	50.653.068	61.392.036	63.965.582	62.401.376	64.057.242
Vlottende schulden met looptijd < 1 jaar	2.560.865	2.561.000	2.561.000	2.561.000	2.561.000	2.561.000
Overlopende passiva	7.577.340	7.577.000	7.577.000	7.577.000	7.577.000	7.577.000
Totaal passiva	73.527.954	75.581.721	83.655.024	85.515.704	83.188.435	84.390.470

4.2 Toelichting geprognosticeerde balans

(Im)materiële vaste activa

Alle (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en eventuele bijkomende kosten), verminderd met de ontvangen subsidies, de direct gerelateerde bijdragen, de jaarlijkse afschrijvingslasten en de afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Ten behoeve van de berekening van het EMU-saldo is hierbij onderscheid gemaakt tussen activa dat reeds is geactiveerd en de nog te activeren en af te schrijven investeringen. De nieuwe investeringen inclusief afschrijvingslasten zijn opgenomen in de investeringsplanning.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige financiële activa wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Voorraden

De voorraden bestaan volledig uit opgenomen bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk). Deze zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze balanspost bestaat voornamelijk uit de uitzetting in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren) en de debiteuren.

Liquide middelen

Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2024. Indien de balanspost groter is dan het limiet van het schatkistbankieren (€250.000) wordt het overtollig saldo toegevoegd aan de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een constante balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2023, gecorrigeerd met de aflopende balanswaarde van de vorderingenpositie met de CV/BV Zuidpolder.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Voor een overzicht van het verloop van reserveposities wordt verwezen naar de staat van reserves.

Vaste schulden

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de te verwachten aflossingen. Voor een gedetailleerd overzicht van de meerjarige vaste schulden wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. In de geprognosticeerde balans wordt deze balanspost gebruikt als sluitpost voor het in evenwicht brengen van de activa en passiva.

Overlopende passiva

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de meerjarige balans is uitgegaan van een balanspositie in overeenstemming met de balanspositie per 31 december 2023.

4.3 Investeringsplanning 2025-2028

Programma / investering	Jaar investering	Jaar uitvoering	Investeringsbedrag	Afschr.-term	Dekking uit reserve?
2e TAS (tankautospuiter)	2024	2024	100.000	15	
Brandweerkazerne Diverse MJOP	2023	2025	110.452	15	
Brandweerkazerne houtwerk deuren en kozijnen	2028	2028	17.956	10	
Brandweerkazerne Schuifpoort	2022	2026	15.216	15	
Brandweerkazerne Segmentdeuren	2023	2026	55.540	15	
Brandweerkazerne verduurzaming	2023	2025	286.526	15	
Brandweerkazerne Vloerafwerkingen	2027	2027	58.908	15	
Totaal 1. Besturen en diensten verlenen in een veilig in Eemnes			644.598		
20% inflatie/stelpost (verdelen)	2023	2026	134.320	40	
Beweegtuin	2022	2024	80.000	10	
Bovenwijks speelpark	2023	2024	150.000	20	Projecten
Entree van Eemnes	2023	2025	50.000	10	Projecten
GVVP: brug Meentweg - Goyerweg	2023	2027	125.000	40	
GVVP: kindlinten	2023	2025	75.000	20	
GVVP: kruising Barbeel - Noordersingel	2023	2025	375.000	20	Projecten
Herplant bomen	2024	2024	48.500	35	
Herplant bomen	2025	2025	48.500	35	
Herplant bomen	2026	2026	48.500	35	
Herplant bomen	2027	2027	48.500	35	
Herplant bomen	2028	2028	48.500	35	
Laarderweg GOW30	2023	2025	300.000	40	
Minnehof en Braadkamp: water en groen (kruising)	2022	2028	600.000	5	Kapitaal
Plantsoen	2023	2024	39.600	40	
Plantsoen revitaliseren en waterberging	2022	2026	190.080	5	Kapitaal
Raadhuislaan - Oost	2024	2024	330.000	40	
Reconstructie Meentweg	2025	2025	595.000	40	
Reconstructie Stachouwerweg	2025	2025	200.000	40	
Rioolvervanging	2022	2026	100.000	40	

Programma / investering	Jaar investering	Jaar uitvoering	Investeringsbedrag	Afschr.-term	Dekking uit reserve?
Rioolvervangng	2023	2026	100.000	40	
Rioolvervangng	2024	2026	100.000	40	
Rioolvervangng	2025	2026	100.000	40	
Rioolvervangng	2026	2027	100.000	40	
Rioolvervangng	2027	2027	100.000	40	
WRP 2024-2028; Gemalen en drukunits	2025	2026	141.000	40	
WRP 2024-2028; Gemalen en drukunits	2026	2027	141.000	40	
WRP 2024-2028; Gemalen en drukunits	2027	2028	141.000	40	
WRP 2024-2028; Gemalen en drukunits	2028	2029	141.000	40	
WRP 2024-2028; Maatregelen inspecties	2025	2026	15.000	40	
WRP 2024-2028; Persleidingen	2025	2026	31.000	40	
WRP 2024-2028; Persleidingen	2026	2027	31.000	40	
WRP 2024-2028; Persleidingen	2027	2028	31.000	40	
WRP 2024-2028; Persleidingen	2028	2029	31.000	40	
WRP 2024-2028; SSW-maatregelen	2025	2026	447.000	40	
WRP 2024-2028; SSW-maatregelen	2026	2027	447.000	40	
WRP 2024-2028; SSW-maatregelen	2027	2028	447.000	40	
WRP 2024-2028; SSW-maatregelen	2028	2029	447.000	40	
Schanskorfconstructie Vierkante bosje	2024	2026	1.175.000	20	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2024	2024	2024	44.550	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2025	2025	2025	19.250	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2026	2026	2026	60.500	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2027	2027	2027	50.000	10	
Speelbeleid 2020 - jaarschijf 2028	2028	2028	55.000	10	
Tour de force	2024	2024	30.000	40	
Veldweg Reconstructie	2023	2026	615.000	40	
Vergroening Braadkamp	2019	2026	180.000	5	Kapitaal
Vervanging kunstwerken	2025-2028	2026-2029	pm	-	
Voorplein Minnehof	2025	2026	100.000	40	
Wijkschouwen	2023	2025	350.000	20	Projecten

Programma / investering	Jaar investering	Jaar uitvoering	Investeringsbedrag	Afschr.-term	Dekking uit reserve?
Wijkschouwen	2024	2025	350.000	20	Projecten
Wijkschouwen	2025	2026	350.000	20	Projecten
Totaal 2. Buitenruimte onderhouden in Eemnes	9.956.800				
Constructiefout 7-Sprong	2024	2024	157.000	15	
Noordersingel 6B Dak- en Vloerafwerking MJOP	2028	2028	97.036	15	
Noordersingel 6B diversen MJOP	2024	2024	23.179	15	
IJSbaan - multifunctioneel	2024	2026	300.000	40	Projecten
Smart JOP's	2023	2025	75.000	10	Projecten
Social sofa's	2023	2025	15.000	20	Projecten
Uitbreiding 7-Sprong	2024	2024	608.000	40	
Urban Dance Ground	2023	2025	35.000	10	Projecten
Vervanging kunstgrasveld	2026	2026	450.000	10	
Totaal 4. Sporten, ontwikkelen en leren in Eemnes	1.760.215				
TOTAAL INVESTERINGSPLANNING	12.361.613				

4.4 Staat van reserves 2025-2028

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2025			Begroting 2026		
	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Algemene reserve	1.765.989	0	0	1.765.989	0		1.765.989
Totaal algemene reserve	1.765.989	-	-	1.765.989	-	-	1.765.989
Reserve Kapitaallasten	5.767.457		354.948	5.412.509		263.776	5.148.733
Reserve Projecten	2.199.000		0	2.199.000		89.416	2.109.584
Reserve Sociaal Domein	400.000	0	0	400.000	0	0	400.000
Reserve Sociale woningbouw	220.143	0	0	220.143	0	0	220.143
Reserve afvalstoffenheffing	289.925	0	0	289.925	0	0	289.925
Reserve Omgevingswet	283.922	0	0	283.922	0	75.000	208.922
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	125.488	85.308	13.223	197.573	85.308	13.355	269.526
Reserve Zuidpolder	106.624	0	106.624	0	0	0	0
Reserve klimaatbeleid	166.421	0	120.000	46.421	0	0	46.421
Reserve ombuigen	150.000	0	0	150.000	0	0	150.000
Reserve onderhoud wegen i.v.m. glasvezel	51.703	0	18.820	32.883	0	18.823	14.060
Reserve Oekraïne Risico	712.099	0	0	712.099	0	0	712.099
Reserve Oekraïne gemiste productie BEL	270.910	0	100.568	170.342	0	100.568	69.774
Totaal bestemmingsreserves	10.743.692	85.308	714.184	10.114.817	85.308	560.938	9.639.187
Totaal reserves	12.509.681	85.308	714.184	11.880.806	85.308	560.938	11.405.176

Omschrijving	Begroting 2027			Begroting 2028		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Algemene reserve	0	0	1.765.989	0	0	1.765.989
Totaal algemene reserve	-	-	1.765.989	-	-	1.765.989
Reserve Kapitaallasten		244.032	4.904.702		266.379	4.638.323
Reserve Projecten		95.394	2.014.189		96.825	1.917.364
Reserve Sociaal Domein	0	0	400.000	0	0	400.000
Reserve Sociale woningbouw	0	0	220.143	0	0	220.143
Reserve afvalstoffenheffing	0	0	289.925	0	0	289.925
Reserve Omgevingswet	0	75.000	133.922	0	75.000	58.922
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	85.308	13.355	341.479	85.308	13.355	413.432
Reserve Zuidpolder	0	0	0	0	0	0
Reserve klimaatbeleid	0	0	46.421	0	0	46.421
Reserve ombuigen	0	0	150.000	0	0	150.000
Reserve onderhoud wegen i.v.m. glasvezel	0	14.060	0	0	0	0
Reserve Oekraïne Risico	0	0	712.099	0	0	712.099
Reserve Oekraïne gemiste productie BEL	0	69.774	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves	85.308	511.615	9.212.880	85.308	451.559	8.846.629
Totaal reserves	85.308	511.615	10.978.869	85.308	451.559	10.612.618

Toelichting reserves

De algemene reserve is voor incidentele zaken beschikbaar. Over het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's. Bij bestemmingsreserves heeft de raad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen. Ze zijn gevormd om ongewenste schommelingen in uitgaven op te vangen of om een bepaalde activiteit c.q. doel te realiseren.

Bij het vaststellen van de nota Reserves en Voorzieningen op 4 november 2019, zijn alle reserves beoordeeld. Naast de begroting en de financiële verordening bepaalt deze nota de kaders van de reserves en voorzieningen.

In deze toelichting worden alleen die reserves opgenomen die per 1 januari 2025 een verwacht saldo hebben.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve heeft een bufferfunctie voor onder andere het opvangen van incidentele tegenvallers en schadeclaims van derden.

Conform het bestaande beleid kunnen de volgende mutaties jaarlijks in de algemene reserve plaatsvinden: nadelig rekeningsaldo en overige door de raad besloten onttrekkingen/stortingen.

Als norm voor de ondergrens van de Algemene Reserve wordt een “dubbel slot” gehanteerd.

- 1) Weerstandratio (ratio tussen de aanwezige buffers en de geïnventariseerde risico's) ligt tussen de 1 en 2. Dit uitgangspunt is opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomangement Eemnes 22 oktober 2012 en wordt jaarlijks opgenomen in de jaarrekening en begroting.
- 2) Een absolute ondergrens van € 3,5 miljoen. De raad heeft hiertoe besloten via een motie van 8 juli 2019 om richting 2023 toe te werken naar dit niveau. Achterliggende motivatie hiervoor is de toenemende risico's op financiële tekorten in het sociaal domein en het onvoorspelbare verloop van de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds (trap-op-trap-af systematiek).

Op basis van de huidige meerjarenraming verwachten we in 2025 minimaal richting de € 1,7 mln. te komen.

De provincie Utrecht heeft als financieel toezichthouder geen specifieke bepalingen opgenomen richting gemeenten inzake de minimale buffer.

RESERVE KAPITAALLASTEN EN PROJECTEN

Deze reserve wordt gebruikt voor de dekking van de kapitaallasten van een aantal investeringen, waardoor de begroting de komende jaren wordt ontlast. De kapitaallasten worden gedurende de hele looptijd van de betreffende activa ten laste van deze reserve gebracht.

De reserve kapitaallasten en projecten is voldoende groot om de investeringen met reeds genomen besluitvorming te dekken tot 2059.

RESERVE SOCIAAL DOMEIN

In de kadernota ombuigingen 2021- 2024 is deze reserve omgezet naar een risicoreserve. Bij het opmaken van de jaarrekening worden de uitschieters binnen het sociaal domein geanalyseerd en mogelijkerwijs bij resultaatbestemming onttrokken aan deze reserve.

Bij het opmaken van de jaarrekening Deze reserve wordt gebruikt voor de dekking van de kapitaallasten van een aantal investeringen, waardoor de begroting de komende jaren wordt ontlast. De kapitaallasten worden gedurende de hele looptijd van de betreffende activa ten laste van deze reserve gebracht.

RESERVE SOCIALE WONINGBOUW

De raad heeft op 27 februari 2006 besloten om een volkshuisvestingsfonds in het leven te roepen. Indien blijkt dat bij de bouw van een project de gewenste woningdifferentiatie van de Woonvisie niet mogelijk is, dient door de ontwikkelaar een financiële compensatie te worden geboden, die in dit fonds wordt gestort.

Onttrekkingen aan deze reserve zijn bedoeld om sociale woningbouw te financieren in dure bouwplannen (binnenstedelijke herontwikkeling) zodat ook in die plannen sociale woningbouw mogelijk blijft.

RESERVE AFVALSTOFFENHEFFING

De reserve afvalstoffenheffing is gevormd uit de gerealiseerde overschotten tussen de baten en de lasten van de afvalstoffenheffing als gevolg van voordelige aanbestedingsresultaten, efficiency voordelen of een hogere gerealiseerde capaciteit.

RESERVE OMGEVINGSWET

Deze reserve is gevormd en wordt ingezet ter dekking van de incidentele meerjarige kosten van het project Invoering Omgevingswet. In de begroting 2021 is een extra dotatie aan deze reserve gedaan vanuit de algemene reserve.

RESERVE BOVENWIJKSE VOORZIENINGEN

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 is deze reserve gevormd voor een bedrag van € 285.700 uit de reserve Zuidpolder. Jaarlijks wordt hieraan gedoteerd vanuit de GREX Zuidpolder. De kaders van de reserve bovenwijkse voorzieningen zijn opgenomen in de Nota Bovenwijks 2021.

RESERVE ZUIDPOLDER

In 2013 is de reserve Zuidpolder gevormd uit de “boekwinst” van de GREX woningbouw Zuidbuurt. Ten laste van deze reserve worden de beheerskosten onttrokken van het projectbureau Zuidpolder.

RESERVE KLIMAATBELEID

Deze reserve is bedoeld om de ambities op klimaat en duurzaamheid zoveel als mogelijk te verwezenlijken.

Reserve Ombuigen

Deze reserve is gevormd om de administratie, kostenplaatsen en het financiële systeem op een andere, toegankelijke wijze in te richten. Aan de hand van een gedegen analyse van kostensoorten, kostenplaatsen en programma indeling en de beoogde beleidsdoelen worden er prestatieafspraken gemaakt met gesubsidieerde instellingen en kan er ook beleid of uitgaven worden heroverwogen. Hiervoor zal externe begeleiding worden ingehuurd.

Reserve onderhoud wegen ivm glasvezel

Deze reserve is gevormd door de storting van de ontvangen incidentele baten in verband met de aanleg van glasvezel verminderd met de bijbehorende incidentele lasten.

Reserve Oekraïne risico

Voor de kosten van de verplaatsing van de tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen aan de Barbeelstraat vormen we een reserve, waaruit we de verplaatsing na maximaal 5 jaar kunnen bekostigen.

Reserve Oekraïne gemiste productie BEL Combinatie

Door de opvang van Oekraïense vluchtelingen is er werk blijven liggen vanaf 2022. Hiervoor is een reserve gevormd om de niet uitgevoerde werkzaamheden uit te voeren. Voor 2025 en verder zal de formatie van Openbare Orde en Veiligheid / BOA's hieruit gefinancierd worden.

4.5 Staat van voorzieningen 2025-2028

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2025			Begroting 2026		
	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Wachtgelden voormalig wethouders	26.724			26.724			26.724
Pensioenen voormalig wethouders	1.810.302		56.734	1.753.568		56.734	1.696.834
Voorz. voor verpl. verliezen en risico's	1.837.026	-	56.734	1.780.292	-	56.734	1.723.558
Voorziening onderhoud toren Nicolaaskerk	3.173			3.173			3.173
Voorz. ter egalisatie van kosten	3.173	-	-	3.173	-	-	3.173
Voorziening Grafrechten	140.589	14.787	2.506	152.870	14.787	2.506	165.151
Voorz. voor midd. van derden met gebonden bestemm.	140.589	14.787	2.506	152.870	14.787	2.506	165.151
Totaal voorzieningen	1.980.788	14.787	59.240	1.936.335	14.787	59.240	1.891.882

Omschrijving	Begroting 2027			Begroting 2028		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Wachtgelden voormalig wethouders			26.724			26.724
Pensioenen voormalig wethouders		56.734	1.640.100		-	1.640.100
Voorz. voor verpl. verliezen en risico's	-	56.734	1.666.824	-	-	1.666.824
Voorziening onderhoud toren Nicolaaskerk			3.173			3.173
Voorz. ter egalisatie van kosten	-	-	3.173	-	-	3.173
Voorziening Grafrechten	14.787	2.506	177.432	14.787	2.506	189.713
Voorz. voor midd. van derden met gebonden bestemm.	14.787	2.506	177.432	14.787	2.506	189.713
Totaal voorzieningen	14.787	59.240	1.847.429	14.787	2.506	1.859.710

Toelichting voorzieningen

Op basis van de BBV, artikel 44, zijn er de volgende voorzieningen:

Lid 1:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten; hieronder vallen de wachtgeld- en pensioenvoorziening;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren; hieronder vallen de onderhoudsvoorzieningen;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Lid 2:

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b. Hieronder vallen bijvoorbeeld de voorziening afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten.

VOORZIENING WACHTGELDEN (EX)-WETHOUDERS (art 44, lid 1b)

Dit is een voorziening op basis van contante waarde. Hier wordt jaarlijks rente aan toegevoegd ter grootte van het door het ministerie aangegeven percentage. De voorziening wordt bepaald op basis van risico-inschatting, waarvoor een tabel beschikbaar is.

VOORZIENING PENSIOENEN (EX)-WETHOUDERS EN NABESTAANDEN (art 44, lid 1b)

In 2012 is deze voorziening gevormd. Deze voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd en berekend op basis van contante waarde. Dat betekent dat hier jaarlijks rente aan wordt toegevoegd, ter grootte van het door het ministerie aangegeven percentage. De geraamde onttrekkingen betreffen de ingegane pensioenuitkeringen aan gewezen wethouders of –wanneer deze zijn overleden- hun partners. De gemeente is op dit moment 100% risicodragers voor de pensioenen van de wethouders.

VOORZIENING GRAFRECHTEN (art 44, lid 2)

In navolging van de besluitvorming bij vaststelling van de Jaarrekening 2017, waarin de voorziening Grafrechten werd ingesteld, wordt deze voorziening verplicht gebruikt om het vooruit ontvangen deel van de ontvangen grafrechten te parkeren. Jaarlijks wordt aan de voorziening:

- toegevoegd: het deel van de in dat jaar ontvangen vergoedingen dat betrekking heeft op toekomstige jaren;
- onttrokken: het deel dat in de voorziening aanwezig is aan grafrechten, op dat jaar betrekking heeft en in enig eerder jaar is ontvangen.

4.6 EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode (boekjaar). Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar meer geld is uitgegeven dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeenten. Tevens heeft het EMU-saldo een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht.

Toelichting

Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen. Om de gemeente een beeld te geven van hun aandeel in het gezamenlijke EMU-tekort worden jaarlijks individuele referentiewaarden gepubliceerd door het Ministerie van BZK. Wanneer het berekende EMU-saldo onder de referentiewaarde valt is de bijdrage van de gemeente aan het totale EMU-saldo geen aandachtspunt, mits de andere overheden zich aan hun referentiewaarden houden. Als het berekende EMU-saldo boven de referentiewaarde uitstijgt, is de bijdrage van de gemeente aan het landelijke EMU-saldo een aandachtspunt. Een of meer andere overheden moeten onder hun referentiewaarde blijven, om ervoor te zorgen dat de Nederlandse overheid als geheel onder de EMU-norm van 3% blijft.

Berekening EMU-saldo

Het EMU-saldo van de gemeente Eemnes komt voor het begrotingsjaar 2025 uit op € - 10.439.000. Dit betekent in EMU-termen dat de inkomsten lager zijn dan de uitgaven. Het saldo valt hiermee, net als in 2024, in 2025 buiten de voor Eemnes aangegeven referentiewaarde van -/- € 1.639.000 uit de decembercirculaire 2023.

Hieronder volgt een overzicht van de berekening van het EMU-saldo.

Berekening EMU-saldo (bedragen x €1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Periode	T-2	T	T+1	T+2	T+3
A. Geraamd exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	-1.245	-2.321	-2.360	-2.603	-2.643
B. Mutatie (im)materiële vaste activa	-448	-1.003	1.054	-781	1.202
C. Mutatie voorzieningen	-103	-44	-44	-44	12
D. Mutatie voorraden	-2.306	9.076	807	-1.546	-
E. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
F. Berekend EMU-saldo (A-B+C-D-E)	1.406	-10.439	-4.265	-320	-3.833
G. EMU-saldo referentiewaarde 2023	-1.639	-1.639	-1.639	-1.639	-1.639
H. Verschil EMU-saldo & referentiewaarde (F-G)	3.045	-8.800	-2.626	1.319	-2.194

Bijlagen

Baten en lasten per taakveld

Omschrijving		Begroot 2024	Begroot 2025			Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Taakveld		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0.1	Bestuursorganen	963.979	1.047.945	-	1.047.945	1.047.949	1.047.968	1.047.959
0.2	Burgerzaken	449.877	517.642	-192.100	325.542	353.220	354.088	353.710
0.3	Overige gebouwen en gronden	-158.332	557.752	-459.693	98.058	98.553	98.958	98.782
0.4	Overhead	4.785.785	5.161.965	-52.054	5.109.912	5.200.589	5.209.633	5.205.694
0.5	Treasury	-127.060	61.475	-333.182	-271.707	-183.950	-82.282	69.059
0.61	OZB woningen	-1.756.416	547.935	-2.498.294	-1.950.359	-2.000.544	-2.077.873	-2.097.180
0.62	OZB niet-woningen	-929.715	-	-1.067.442	-1.067.442	-1.105.569	-1.153.228	-1.200.887
0.64	Hondenbelasting	-46.354	4.775	-52.230	-47.455	-47.455	-47.455	-47.455
0.7	Algemene uitkering	-15.821.112	-	-16.279.085	-16.279.085	-15.593.902	-15.775.902	-15.926.902
0.801	Onvoorzien	10.000	10.000	-	10.000	10.000	10.000	10.000
0.802	Algemene baten en lasten	48.193	131.778	-	131.778	131.833	132.101	131.984
0.10	Mutaties reserves	-1.519.358	85.308	-714.184	-628.876	-475.630	-426.307	-366.251
0.11	Resultaat rekening van Baten en lasten	-12.000	-	-	-	-	-	-
0.0 Bestuur en ondersteuning		-14.112.513	8.126.575	-21.648.263	-13.521.688	-12.564.907	-12.710.299	-12.721.486
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.006.632	1.127.068	-	1.127.068	1.144.846	1.150.278	1.154.637
1.2	Openbare orde en veiligheid	213.208	264.143	-4.000	260.143	260.253	260.790	260.556
1.0 Veiligheid		1.219.840	1.391.211	-4.000	1.387.211	1.405.099	1.411.069	1.415.193
2.1	Verkeer en vervoer	1.401.994	1.497.250	-40.287	1.456.963	1.500.121	1.745.670	1.799.432
2.2	Parkeren	6.013	8.104	-1.500	6.604	13.375	13.375	13.375
2.5	Openbaar vervoer	10.183	26.244	-	26.244	26.252	26.290	26.273
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat		1.418.190	1.531.597	-41.787	1.489.810	1.539.747	1.785.334	1.839.080
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	41.315	53.718	-22.557	31.161	31.163	31.177	31.171
3.4	Economische promotie	-46.103	72.781	-116.105	-43.324	-43.299	-43.175	-43.229
3.0 Economie		-4.788	126.498	-138.662	-12.164	-12.135	-11.997	-12.057
4.1	Openbaar basisonderwijs	8.300	8.300	-	8.300	8.300	8.300	8.300
4.2	Onderwijshuisvesting	272.344	593.872	-303.257	290.615	242.672	227.723	270.758
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	516.593	730.797	-151.013	579.784	579.507	579.549	579.531
4.0 Onderwijs		797.238	1.332.970	-454.270	878.700	830.479	815.572	858.588
5.1	Sportbeleid en activering	336.800	261.974	-4.860	257.114	269.573	326.292	326.261

Omschrijving		Begroot 2024	Begroot 2025			Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
5.2	Sportaccommodaties	742.573	1.390.743	-630.503	760.240	660.940	660.940	660.940
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	137.810	102.254	-1.743	100.511	103.029	103.121	103.081
5.5	Cultureel erfgoed	-700	1.188	-700	488	489	491	490
5.6	Media	310.670	347.482	-9.033	338.449	338.453	338.475	338.466
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.543.007	1.737.579	-6.734	1.730.845	1.558.164	1.567.473	1.595.956
5.0 Sport, cultuur en recreatie		3.070.160	3.841.220	-653.573	3.187.646	2.930.649	2.996.793	3.025.194
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.305.809	3.285.232	-1.912.997	1.372.235	1.282.290	1.282.554	1.282.439
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorziening	1.747.564	1.961.900	-	1.961.900	1.916.900	1.916.900	1.916.900
6.3	Inkomensregelingen	491.269	2.210.540	-1.472.250	738.290	742.144	742.172	742.160
6.4	WSW en beschut werk	242.000	241.804	-	241.804	241.805	241.808	241.807
6.5	Arbeidsparticipatie	170.025	215.230	-64.000	151.230	151.133	151.133	151.133
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	154.000	247.000	-45.000	202.000	202.000	202.000	202.000
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1.093.993	969.734	-	969.734	969.585	969.618	969.604
6.71d	Overige maatwerkarrangement en (WMO)	-	16.463	-	16.463	16.470	16.504	16.489
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	900.702	1.574.002	-	1.574.002	1.549.007	1.524.032	1.524.021
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-	78.000	-	78.000	78.000	78.000	78.000
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	11.953	-	11.953	11.958	11.982	11.971
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	28.180	24.797	-	24.797	24.761	24.771	24.767
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	4.510	-	4.510	4.512	4.522	4.518
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.431.988	682.634	-11.000	671.634	671.636	671.641	671.638
6.82a	Jeugdbescherming	-	2.481	-	2.481	2.482	2.487	2.484
6.0 Sociaal domein		7.565.531	11.526.282	-3.505.247	8.021.035	7.864.682	7.840.122	7.839.930
7.1	Volksgezondheid	481.497	554.702	-50.490	504.212	504.159	504.178	504.170
7.2	Riolering	-401.858	616.102	-1.082.640	-466.538	-455.417	-462.820	-480.056
7.3	Afval	-443.092	1.309.806	-1.815.997	-506.191	-506.203	-506.263	-506.237
7.4	Milieubeheer	336.198	579.641	-215.880	363.761	232.089	222.224	222.165
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	92.068	132.118	-28.511	103.607	103.658	103.907	103.798
7.0 Volksgezondheid en milieu		64.814	3.192.369	-3.193.518	-1.149	-121.714	-138.774	-156.159

Omschrijving		Begroot 2024	Begroot 2025			Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
8.1	Ruimte en leefomgeving	228.181	200.997	-30.500	170.497	170.555	170.840	170.716
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-114.061	663.107	-620.661	42.446	42.446	42.446	42.446
8.3	Wonen en bouwen	-443.971	1.073.183	-1.023.375	49.808	-199.966	-23.866	-24.345
8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		-329.851	1.937.288	-1.674.536	262.752	13.035	189.420	188.817
Totaal		-311.379	33.006.009	-31.313.856	1.692.153	1.884.935	2.177.239	2.277.100